



30995

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11  
నంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 7-వ తేది శుక్ర వారము  
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, శార్దూలమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 184

నందిక ౧౮౪

## అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతా వ్రతములు పొందియున్నది. సంభాషించి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ



తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబులబోర్లు బాపును,  
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.  
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాపును.  
వగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.



నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర  
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యేహమున  
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.  
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.



చక్క-నిదబ్బితో నహ సీసా 1-కి. రు. 0-10-0; డజన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.  
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.



పురమాక్షిపనులు పోకరపనులు చేయునట్టి  
వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి  
1842  
మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, పంచెపులలోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో  
నైనను అడ్డుకొనిన సకాలములో తృప్తికరముగా రయూచేసి  
యిచ్చెదమామీ సీమవెండికి సవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.  
రు. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రు. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0,  
చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున ఇకయించబడును.  
(2) ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి, కంపెనీ  
నగలవస్త్రములు 25, చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు

(తెల్లకునుమ-ముసలకుల)

అకాలబహిష్టి

వి. పోగాళాపు ల్యాండ్ లార్డు, సత్సవరం. గోదావరి  
జిల్లా :— తెల్లకునుమ, ముసలకుల, అకాలబహిష్టి మొదలగు  
వానిచే బాధపడుచున్న యొక స్త్రీకి లోడ్లను వాడినపిదప  
సాక్ష్యముగనున్నది సంతానసంపద  
పిల్లలచేరు “కేసరి”  
ఎ. ఈశ్వరప్పగారు కోటబొమ్మడి, గంజాము. సంతా  
నభాగ్యములేని అనేక స్త్రీలు తమ “బోర్డు” ను చేపించి పుత్ర  
పుత్రికా రత్నంబులను బడసిరి. కొందరు తమపిల్లలకు “కేసరి”  
అను నామమిడిరి.

“కేసరి కు సీరం”

ఆయుర్వేద ఓషధీబోధకశాల, యెమ్మూరు, మద్రాసు

మాడుసంవత్సరములు గారంటి !!

అమెరికన్ రోలుగోలు రిస్టవాచి

చేతిలో కట్టుకొనుట కుపయుక్తమైనది.



ఈగడిమారము మిక్కిలి గట్టిఅయిన  
సామానులలో తగ-గుణవంతి క్రొత్త  
గావచ్చియున్నది. కొంచెమైనను వ్యత్యా  
సములేక ఘంటలను చూపించును. ఎవరై

నను శీఘ్రముగా సులభముగ ఘంటను చూడవచ్చును.  
దీనిని చేతిలో ధరించి యెంత కష్టమైన పనులుచేసినను  
చెడిపోతుండ బాగుగ్గా పనిచేయును.  
ధర 1-కి 8 మూలలకలది రూ. 6.0-0  
,, సాదా గుండ్రముగయుండునది రూ. 5.8-8  
లేడి బొమ్మగల కండ్లుఆడించు అలారంటయింపిసు రూ. 4.0-0  
జెర్మన్ “నీ” లైంపిసు రూ. 2.8-0  
విలాసము:—వి. ఎస్. వాచి కంపెనీ

తివాళుపేట 105 మద్రాసు.

## నవలలు సరస్వతీ గ్రంథమండలి నవలలు

(ప్రకాశకుడు:

రామమహేంద్రవరము

సంపాదకుడు:

తల్లావజ్జుల శివశంకరశాస్త్రి,

మనోహర మైనపదాలిత్యము—చమత్కారకథాల్పనము—కుముద్వతీ ధైర్యసాహసము—రామానందుని  
యూదారస్వభావవర్ణనము—మిక్కిలి రామణీయకము. స్త్రీలు వ్రాసిన గ్రంథ మిట్లుండుట యరిది యని చదువరులు  
తలంతురు. మొల చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.

కుముద్వతి

రచయిత: శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవి

మనోహర మైనపదాలిత్యము—చమత్కారకథాల్పనము—కుముద్వతీ ధైర్యసాహసము—రామానందుని  
యూదారస్వభావవర్ణనము—మిక్కిలి రామణీయకము. స్త్రీలు వ్రాసిన గ్రంథ మిట్లుండుట యరిది యని చదువరులు  
తలంతురు. మొల చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.

భద్రవేషి

చాతెలిగించినది: శ్రీయుత చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు.

చంద్రకాంత లలితచమత్కారములు—శ్రీ  
వ్యవహార లిందు మిక్కిలి రమ్యముగ వర్ణింపఁ  
బడినవి. మొల చందాదారులకు రు 0-8-0; ఇతరులకు 0-12-0.

# గోదావరిజిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు కాకినాడ

7 వ సంవత్సర సభ.

నూటికి 9 రూ|| వాటాదారులకు లాభము.

కాకినాడ, నవంబరు 3:—నిన్న మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు యిక్కడ పురపంచరమున గోదావరిజిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు యూనియను యొక్క వాటాదార్లయొక్క సాలు సరిమహాజనసభ జరిగినది. బ్యాంకు అధ్యక్షుడు శ్రీ దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బారావు ప్రకారావు గారు సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి. సభకు 50 ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

30 వ జూన్ 1924 నుండి తేదీతో అంత్యమైన సాలు సరి వివరము చదువబడినది. బ్యాంకుయొక్క వ్యవహారములు యథాప్రకారము అభివృద్ధిగాను తృప్తికరముగాను ఉన్నవని చెప్పబడినది.

ప్రస్తావనసంవత్సరమునకు రూ 9,917-8-1 నికరలాభము వచ్చినది. దానిని యావిధముగా పంచివారు. త్రేసునిధికి రూ 2,479-6-0; కార్యదర్శికి గౌరవవేతనము రూ 1,289-14-0 వాటాదార్లకు నూటికి 9 శా|| డివిడెండు రూ 3,583-12-5; భర్తనిధికి రూ 200; ముందుసంవత్సరములో వాటాదార్లకు నూటికి 9 శా|| డివిడెండు యిచ్చుటకు కిక్కువచ్చినప్పుడు కలుపుటకు రూ 2,359-5-6; పంపకములో మిగిలినది త్రేసు నిధికి రూ 105-2-2.

ఇదివరలో కలిపినది ఇప్పుడు కలుపబోయేది చేరిత్రేసు నిధి రూ 10,000 లున్నది, భర్తనిధి రూ 600 లున్నది, డివిడెండునిధి రూ 3,252-4-1 లున్నది. ప్రస్తావన సంవత్సరములో 20-10-28 తేదీన కరెంటు అకౌంటున్నది యీ బ్యాంకింగు యూనియనులో నుంచి. వాటిలో వరుసగా రూ.1,88,304-12-7 లున్నది, రూ 10,618-6-5 లును డిపోజిట్లు వచ్చెను.

ప్రస్తావనసంవత్సరములో యీ గ్రామములో జరిగిన దేశీయ మహాజనసభ ఆహ్వాన సంఘవర్తమువారు కోరుటచే 23-12-23 న తేదీ గాయకు 2-1-24 తేదీవరకు యీ బ్యాంకింగు యూనియను యొక్క కాఖను గాంధీనగరమున నెల కొలిపి దేశీయమహాజనసభకు విచ్చేసిన ప్రతినిధులయొక్కయు ప్రేక్షకులయొక్కయుసామ్యము పదిలపరచుటగాను సేఫ్ డిపోజిట్ అకౌంటు ఉంచి ఖర్చులనిమిత్తము కాతా ఒక్కొంటికి ఒకరూపాయవొప్పున ప్రవేశపెడుట వహించెనుగా 106 కాతాఅమాత్రము వచ్చినందున బ్యాంకింగు యూనియనునకు రూ 81-12-0 లు వచ్చుముగా ఆహ్వానసంఘమువారు దానిలో సవరణవ్వముచేసివేసి. సవరణకాతాలవాసు రూ.76,376 లును డిపోజిట్లు చేసిరి. ఇందు దేశీయమహాజనసభకు చరిత్రలో సభాఫలముందు ధనా గౌరవమునందు ప్రభుత్వమధ్యాయని దేశీయ మహాజనసభవారు ప్రస్తుతించిరి.

అడిటు ఉత్తరువుకూడ చదువబడి ఆమోదింపబడినది.

బ్యాంకింగు రాయశి సంవత్సరారంభమున రూ 2,27,985-2-9, సంవత్సరములో వచ్చినది రూ 10,66,724-10-6, సంవత్సరములో యిచ్చివేసినది రూ 9,80,610-12-2, సంవత్సరములోని నిష్పయిస్తుంది. రూ 3,14,050-1-1, సంవత్సరములో రూ 2,35,836 అప్పులు యివ్వబడినవి. సంవత్సరాంతమునకు రూ 2,80,740 లు నిలిచియుండెను. అసలుక్రింద డివిడెండు రూ 2,62,848 లుగాను రూ 99,747 లు వాయిదామీద వసూలుకాక నిలిచియుండెను. ఇది సుమారు నూటికి 31.1 వంతున ఉండెను. గత సంవత్సరములో నూటికి 35 వంతున ఉండెను. వడ్డీక్రింద డివిడెండు రూ 29,765-5-10 లోను రూ 2,748-3-8 లు వాయిదామీద వసూలుగాక నిలిచియుండెను. ముఖ్యముగా మెట్ట ప్రదేశములలో వరుసగా కాలనూనెపత్తి బాగుండక పంటలు పోవుచుండుటచే వాయిదామీద వసూలు వసూలుకాక పోవుటకు కారణము అయినది.

ముందుసంవత్సరములో వాటాదార్లకునూటికి 9 శా|| డివిడెండు యిచ్చుటకు కిక్కువచ్చినప్పుడు కలుపుటకు నిధిలో సగము డివిడెండును చెల్లుటకు ఒక తైలా చేయవలసినది తీర్మానము చేయబడినది.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు 9 నుండి 12 ప్రజ్ఞాపాత్రులచేయవలసినదియు, అందులో సంఘపువాటాసభ్యులు 5 నుండి 3 చేయవలసినదియు తీర్మానము చేయబడినది.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులను మూల యేర్పాటుకొనిరి. శ్రీ దు. వెం. సూర్యప్రకాశరావుగారిని మరల బ్యాంకింగు అధ్యక్షుడుగా ఏకగ్రీవముగా యేర్పాటుకొనగా ఉండవలసినది అయిన నిరాకరించిరి. అంతట శ్రీ సుబ్బన్న శ్రీనివాసరావుపంతులుగారిని (శ్రీమైయ డిప్యూటీ కలెక్టరు) బ్యాంకి అసంక్షుడుగా యేర్పాటుకొనిరి. బ్యాంకి ఉపాధ్యక్షుడుగాను, కార్యదర్శిగాను శ్రీ నేట్రుకుంటి శ్రీనివాస కోనేటరావుగారిని, శ్రీ పాయపల్లి వెంకట్రామయ్యగారిని, మరల ఎన్నుకొనిరి.

బ్యాంకు స్థాపించుటకు కారణభూతులై 7 సంవత్సరములనుండి అధ్యక్షుడుగా నుండి బ్యాంకింగువ్యవహారములను భద్రముగా నెరవేర్చి బ్యాంకిని అభివృద్ధిపరచిన శ్రీదుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బారావు ప్రకారావు గారికి అభినందనము లిచ్చును తీర్మానము చేయబడినది.

సభ 6 గంటలకు ముగిసెను.

వెల్లింగుటన్ సినిమా, మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు. 5-11-24 తేదీ బుధవారమునుండి 7-11-24 తేదీ శనివారము వరకు. 8 దినములు మాత్రమే.

ప్రజలకు పిచ్చి పట్టినదా? ప్రస్తుతకాలమునందు యితరులకు హానిచేయుట, యితరులపై నేరారోపణము చేయుట మొదలగు తప్పులను, పొరపాటులను తెలుపును. పూర్వపు గోమురాజును తిరిమివేయుట గొప్ప రాజ్యములను నాశనముచేయుట, రాజ్యసంశయములను అణచివేయుట మున్నగునవి చూడతగినది. దేశీయలో కార్పస్ గుడ్ మ్యాన్ చే యిది పూర్తిగా సమర్పించబడినది. కామిక్ గూడ చూపబడును.

## ఈరాత్రి క్రొత్త కార్యక్రమముండును

నేటి రాత్రి 9-30 గంటలకు నన్ను ఎస్టేనేడులో కలుసుకొనుము అక్కడ యేమి? మీకు తెలియదా? తెలియదు!

### సుప్రసిద్ధమైన షెల్లర్స్ సర్కసు.

ఈ సర్కసులో ఎప్పుడును ప్రపంచమునందుండు గొప్పవిశోదములను చేయువారు గలరు అట్లనా? అయితే నిజముగా మిమ్మును నేను ఈరాత్రి కలుసుకొనెదను.

ప్రతిరోజు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభము.

మాటిని (సాయంకాలప్రదర్శనము) బుధ, శని, ఆదివారములందు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రారంభము.

ప్రవేశకట్టములు:— రు 10, 5, 2, 1 గాలరి అ. 0—8—0

టి. జి. షెల్లర్ ప్రాప్తైరు.

సి. రామానుజం మేనేజరు.



### వాయువు నొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి.పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగియుట, 4. సందులయందు ఉబ్బుట, 5. తేచుటకు కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే నంది యందు పోట్లు నొప్పులు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల తేదీనీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమ్మతాంబూలము రాయవలెను.

### పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి.పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 4 డబ్బీల వరకు పోస్టేజి 0-5-0 మాత్రమే.

అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, కీతగాలి నలన పగిలి నీరుకాయలు, జిలపుట్టుటయు సంభవింపను. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లమీది జిలపోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగుళ్లకు ఈ తైలము ఉత్తమోపచారకము.

అమ్మతాంబూలము 4 పో. మరల రాసు - గొంబాయి

### నూతనమైన ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

యీ నూతనముగ యుండు దీపములు చూచుటకు మనోరమ్యముగను ఉన్నది. యందుకు ఎంత మాత్రము నూనెగాని వత్తిగాని అక్కరలేదు. యందులోయుండు చక్రమును ఒక వేలితో త్రిప్పిన తక్షణమే వెలుగురు వచ్చును. యిది ప్రయాణీకులకును, అనేకులకును చాలా ప్రయోజనకరముగ యున్నది. త్వరగ కావలయువాటికి ఆర్డరు యియ్యకోరదము 1 కి 1.4-0, 12 కి 12-0, యందుకు వేయి రాళ్లకు 21 కి 1.8-0.

విలాసము:—వి. వి. ఎస్. పాణిక్ంపెనీ, సావుకారుపేట, మద్రాసు.

# వేప చెట్టును పోషించు

డాక్టరు జే. ఎస్. కేసరిగారు.

సంస్కృతనామములు:—నింబ, అర్జుణ, సర్వతోభద్ర, హిం గునిర్యాప, మాంజీ, విదుషర్, విదుమండ, సర్వక్రిత, పుష్యారి, చర్మన, అర్కపాదప, పూలమాంజీ, కీటక, విబంధ, కైట, రాశి, వరత్సన, చర్మిష్టు, పాణిభద్ర, పభద్ర, కాకఫల, కీలేష్ట, సుమనా, విశిష్ట, యవశేష్, నేతా, నీతసారక, శీత, రాజభద్ర, సుతిక్త, కుసాహ, దేవదత్త, రవిసన్నిధి, హర్షక, నియమన, శిష్ట.

శాస్త్రనామములు:—అర: వేపమరం; వర: వేపన; కన్న: వేపవేపు; సంక: నీమ్, నీమ్గం; హిందీ: నింబ.

వేపచెట్టు అయిదుజాతులు గలవు. సంస్కృతమున, నింబ, మహానింబ, నేపాలనింబ, గిరినింబ, భూనింబములు యొందుపేర్లు గలచెట్టు ఉన్నవి. నింబ యనిన సాధారణ వేపచెట్టును పేరు. మహానింబమున పెనువేప లేక పియ్యవచెట్టును పేరు. నేపాల నింబను తురక వేపచెట్టుని పిలుచుచున్నారు. గిరినింబకు కరివేప చెట్టుని పేరు. భూనింబమును చిన్నచెట్టును నేపవేపని తెలుగున పేరుగలదు.

అన్ని వేపచెట్టులలోని సాధారణపువేపచెట్టే ముఖ్యమైనదిగనుక ముందు దానినిగూర్చి చెప్పచున్నాను.

ఈవేపచెట్టు హిందూదేశమున చూడనివారుండకుండా ఇది పెద్దవృక్షములలో చేరినచెట్టు. వేపచెట్టు వనవృక్షములలో చేరిన జ్వరస్థుల ఓషధి. ఇది యష్టప్రదేశములలో విరివిగ పెరుగుచున్నది. ఈచెట్టు చల్లటిదేశములలో చక్కగ పెరుగుచున్నది. వేపచెట్టు చెల్లారు, గుంటూరు మొదలగు ఉష్ణమండల జిల్లాలయందు పెరిగినట్లు నీలగిరి, తెంగుభూమి, మలబారు మొదలగు శీతలదేశములయందు పెరుగవు. వేపమాన గట్టికొయ్యగనుక యింటిమాలములకు తలుపుచెక్కలకు పువయోగించెదరు. వేపచెట్టు నందు క్రిమినినాశము చేయుపదార్థము, గంధకపదార్థము పున్నందున దీనిమానున చెదలు, పురుగుపట్టుదు. వేపచెక్కలతో పెట్టెలు వీరులు తయారుచేసికొనిన అందుచున్నట్లగుచుంటుంది, పురుగులపట్టువు. వేపమాలములతో యిల్లుకట్టుకొనిన యింటికి గ్రహపీడలు సోకవని హిందువులవశ్యము. సమస్తకార్యములకు ముందువేపచెట్టుయొక్క సర్వాంగములు శ్రేష్ఠములైనవి. వేపచెట్టుగర్భము చేపదేలియుండిన బ్రాహ్మప్రయోగములకు యోగ్యమైనది. మూఢసంవత్సరములనాటి వేపచెట్టు అమృతమువంటిదని ప్రతీతిగలదు. ఈచెట్టునందు క్రిమినాశక క్రియనున్నందున అంటుబాధ్యములగు తీట, కుప్ప మొదలగు చర్మవ్యాధులకు దీనినుపయోగించెదరు. మహాచక్రము పోసినవారి పడకయందు వేపాకును పరచెదరు. వారియింటికితలవాటికి వేపాకుతోరణమును గట్టెదరు. వేపాకును మెత్తగనూరి రోగిశరీరమునకు పూసెదరు. వేపాకుపుండ్రు ప్రసాదముగ రోగిగడుపులోనికి యిచ్చెదరు. ఇంటియందుండు దుర్గంధము, క్రిమిహలు మునశించుటకు వేపాకుధూపమును యింటిలోవేయుట హిందువుల ఆరోగ్యమార్గము. సారకాయలమృగదలమృ, దద్దగృ, ఆటలమృ, మాచెమృ, మొదలగుఅమ్మలక్కలు మనుజులను బాధించునప్పుడు వేపాకును పసుపునునూరి శరీరమునకు పట్టించుట హిందువుల ఆచారము. మొండికురుపులకు వేపాకును సూరకట్టిన త్వరలోమానును. వేపచిరుగు ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలమున నేపించుచుండువారు సదా ఆరోగ్యభాగ్య మనుభవించెదరని హిందువులవశ్యము. తపస్సంపన్నులు, సన్యాసులు, యోగాభ్యాసకులు వేపాకును ప్రసాదముగతిను ఆలవాటుచేసుకొని దీర్ఘజీవులు లగుచున్నారు. వేపాకును ప్రతిదినము కొంచముకొంచముగ నమిలియు యలవాటుచేసికొనిన క్రమముగ నది నోటికి చేదులేక తియ్యగలుగుదును. "తినుగతిగవేపు తియ్యునుండు" యనువచనముగలదు. వేపాకుతినువారికి యోగ్యము రాకుండుటయేగాక సర్వముకరచినను విష మెక్కదని పెద్దలు చెప్పెదరు. ముదురువేపచెక్కతో తీసినగంధమును వంటికిపూసుకొనిన వల్ల పేంటు, మాగతీట, సోదె, మంగు, తామరమొదలగు చర్మవ్యాధులుమానును. వేపగంధమును ఆరోగ్యమునకై కొందరు లోపలికి పుచ్చుకొనెదరు. ముదురువేప వేపచక్కచూర్ణమును కొద్దిమోతాదుగ లోపలికి పుచ్చుకొనిన రక్తమును శుద్ధిచేసి బలముకలుగజేయును. జ్వరమును క్రిములను నశింపజేయును. చిడ్డలకు అశ్మిర్ణమువల్ల కలుగు విశిష్టాములను, నులిపుగులను వేపచెక్కచూర్ణము చంపును. ఈ చూర్ణమును పెద్దవారికిగ్గ అశ్మిర్ణమువల్ల కలుగు జ్వరము నివృత్తిచేయును. వేపచెట్టు వేప, వేపపట్టు, వేపయాకు, వేపఘనానెలు, వేపపువ్వు, వేప

కాయలు, వేపపిండ్లు, వేపపండ్లు, వేపకాయలన్నియులనువిధములైనవృక్షములను నశింపజేయుగలవని హిందూవైద్యశాస్త్రము చెప్పచున్నది.

వేపాకు, పువ్వు, వేపాశ్మిర్ణమును మంచి మార్పి జీర్ణ శక్తిని కల్పించును. వేపాకు స్వరసములను జ్వరము, అశ్మిర్ణ బలహీనము, పాండు, క్రిమి, గంధమాల, న్నాములు, కుప్ప మొదలగువ్యాధులు నశించును. నరములసంబంధమై తలనొప్పికి (న్యూరాలజియా) వేపాకును వాచ్చి తలకుకట్టిన బాధ తగ్గిపోవును. వేపపువ్వునువాచ్చి తలకుకట్టిన తలనొప్పివేలు, శాపియండు నశించును. వేపాకునునూరి చీమకాయపుండ్లకుపట్టించిన పుండ్లనుశోధించిమానును. వేపాకును జాస్తిగతినిన మత్త, మైకము, వాంతి, కేదలు కలుగును.

వేపపట్టు వేపకాయల కమాయము వంతుజ్వరమును మాన్పును. జ్వరానంతరముగలగు బలహీనతకుగూడ నిది ఓషధిగలదు. వేపాకును ఆముదముతో చెచ్చచేసి శీర్ణవాపులకు కట్టిన నివృత్తిచేయును. లేతవేపచెట్టునుండితీయుబడినట్లు తియ్యగలుగును. దీనిని పులవెట్టి నేనించిన ఆహారయసంబంధమైన అశ్మిర్ణి, క్రిములనుపోగొట్టి మంచిఆకలిని కలిగించెను. రక్తమును శుద్ధిచేసి వృద్ధిపఱచును. వేపకల్లు త్రయ, కుప్ప మొదలగు అసాధ్యరోగములనుగూడ శుద్ధిగలదని అనుభవస్థల చెప్పచున్నారు. వేప విత్తులనూనె చేదుగనుండును. ఈనూనెను లోపలికితీసికొనిన వాతమునుహరించి ఉద్రేకమును కలిగించును. చర్మవ్యాధులను, క్రిమిబాధ్యములను, మూలవ్యాధిని, మూత్రవ్యాధిని కుదుర్చు శక్తి వేపనూనెయందున్నది. వేపనూనె, ఆవనూనె, పెంకాయనూనె సమభాగములగు తీసికొని కాచి చర్మవ్యాధులకు, శీర్ణనొప్పులకు, వాపులకు, తలనొప్పులకు పట్టించిన నివారణయగును. వేపనూనెలో గంధకపదార్థ మున్నందున చర్మవ్యాధులను మాన్పును.

పురిటియింటియందు వేపచమురుతో దీపముపెట్టిన శిశువుకు బాలగ్రహపీడలుసోకవని హిందువులకు నమ్మకము గలదు. ఈయలవాటు యిప్పటికి పల్లెలయందున్నది.

ఆయుర్వేదశాస్త్రప్రకారము వేపచెట్టు యొక్క సర్వాంగములను వివిధవ్యాధుల నిర్మూలమునకై చిరకాలమునుండి హిందువులు వాడుచున్నారు. వేపవేపపట్టు, మానపట్టు, వేప పిండ్లు, యామాడును ముసవత్సరములను కుదుర్చుటకును, బలమును కలుగజేయుటకును పేరుపొందియున్నవి. వేపనూనె, వేప పప్పు, వేపాకు, ఈనూనెను మరుగున పుట్టించుటకును, క్రిమినాశక శక్తిని, దుర్గంధ నివారణమును ప్రసాదికెక్కి యున్నవి. వేపపువ్వు ఉద్రేకపదార్థము. ఆహారయమున శోధించును. ఆకలిని పుట్టించును. వేపబంక మృదువైన బలకరబ్రాహ్మణము. వేపబంక లోపలికిచ్చిన రక్త, అవి విరేచనములు కట్టును. వేపబంక పైతృతలన బలపరును. వేపకల్లు అమృత తుల్యమువంటిదని ఇదివరకే చెప్పియుంటిని. వేపచెట్టు సర్వాంగములలోకి ముదురుచెట్టుయొక్క వేపపట్టుయే బ్రాహ్మప్రయోగములకు యోగ్యమైనది. ఈపట్టుయందే రసవర్ణము జాస్తిగనున్నది. వేపాకు కమాయము న్నాములను శోధించుటలో 'కర్పానిక' లోషకంపై తీసిపోవుటలేదు. స్త్రీలకు గలగు గర్భాశయరోగములకు గర్భపాత్రను వేపాకుకమాయతోకడుగుట శ్రేష్ఠము. మాత్రవాళిమును కడుగుటకుగూడ నిదిమంచిది.

మనము నివసించుయిండ్లకు సమీపమున వేపచెట్టుండినను లేక వేపచెట్టుగాలి మనకుసోకినను విషాది మహావికాది అంటుబాధ్యములరానిని హిందువుల ఆరోగ్యమార్గము. మతీయు వేపచెట్టుగాలి ఆరోగ్యమును హెచ్చుచేయును.

ఆంగ్లేయ, దేశీయవైద్యములయందు పేరుగాంచి మద్రాసు జనరల్ హాస్పిటల్ నందు శస్త్రచికిత్సకుడుగ వసించిన డాక్టరు మొహిదీన్ షేరిఫ్ ఖాన్ బహుమారుగాను వేపచెట్టు మహిమనుగూర్చి యిట్లుచెప్పిరి:—

"నేనునివసించు యింటి చుట్టుప్రక్కల యందుండువారికి పలుమారు కలరాబాధ్యము సోకుమందెడిని. కడవిన యిరువై ఆయుధ సంవత్సరములగు నాయుంటియందు కలరాదేవతప్రవేశింపలేదు. ఇందుకుకారణము నాయుంటిచుట్టు నుండిన వేపమానుల మహత్వమేయని నేనుదలంచెదను."

డాక్టర్ జార్జ్ వాట్ గారు (Dr. George Watt, M. B. C. M. F. L. S.) కూడ వేపచెట్టునుగూర్చి యిట్లుప్రాసిరి:—

"వేపచెట్టుగాలివలన మనుజునకు మంచి ఆరోగ్యమును కలుగుననే తలంపుతో హిందువులు తమయిండ్లవద్ద వేపచెట్టును నాటి పెంచుచున్నారు. ఇహిహాదేశీయులకుకూడ ఈనమ్మకము కలిగి యున్నది. వేపచెట్టు విశేషముగానుండిన గ్రామములలోని

జనులు జ్వరబాధనల్ల విశేషముగ బాధపడుచులేదు. వేపచెట్టు లేని ధలములలో నివసించువారు విశేషముగ జ్వరపీడితు లగుచున్నారని నాకు తెలియును."

వేపచెట్టు క్రింద 12 సం॥ ములు నివసించిన కుటుంబము కూడ పావునని హిందువులకు నమ్మకముగలదు. పాముకాచినప్పుడు, తేలు కుట్టినప్పుడు వేపమండలతోనే మాంత్రికులు ముద్రించెదరు. చంటిచిడ్డలకు కలుగు పలువిధరోగములకు వేపమండ మంత్రమే ఆచారము. విషము తీగుటకు దోషములు హరించుటకు మంత్ర తంత్రములకంటె వేపాకు మహర్షిమే హెచ్చుగనున్నది. లేకుండిన దేశమున యిన్ని చెట్టుండి వేపచెట్టునుండిలే ముద్రించుటకు యోగ్యమైనవిగ నుండుటకు కారణమండవలయును.

వేపాకు కాకవర్ణములకూడ చేరియున్నది. మన దేశమున వేపాకును మారగవంటి తినకపోయినను బెంగాలీ బాబులు లేత వేపచిరుగును ఘంకాయ కూరలోను వేపల కూరలోను కలిపి వండి తినెదరు. ఈప్రకారము భుజించిన మంచి ఆరోగ్యము గలుగునని వారి తలంపు. 3, 6 వేపవిత్తులను నేతితో వేయించి చింతపండు పచ్చడిలో వేసి నూరి అన్నమున కలిపి భుజించు వాడుక ఈ ప్రాంతములయందు మాడనున్నది. ఈ పచ్చడి వాతహరమైనది.

మద్రాసు గవర్నెంటువారు డాక్టరు కోమన్ గారికి దేశీయ ఓషధివర్ణిధనకై నియమించినప్పుడు వారు యీవేపచెట్టును గూర్చి తన తివ్రమందు ఇట్లు ప్రాసిరి:— "వేపపట్టు కమాయమును, టింబెరును (Tinctur) నేను నాలోగలకు చిరజ్వరములకు (మలేరియా) వాడితిని. ఈ బ్రాహ్మణము వాగ్ద జ్వరములకు కుదిరెను."

మారుసంవత్సరముల ఈడుగల వేపచెట్టునూనెలో (Trunk) 3, 4 శేర్ల నీళ్లు పట్టునంతతోట్టును యేటవాలుగదొలిచి అందులో నుమారు శేరబియ్యము అన్నము వండి చల్లారక మునుకే ఆత్మిష్టలోపుంచి ఆవేపచెట్టు పచ్చికత్తితోనే ఆత్మిష్ట మూతిక సరిపడు దిరదాను వేసి మూతని బిగించి అందుపైన ఆపువేడను పూసి ఒక సంవత్సరముంచి ఆకడవినమున వాయున్నముచుతీసిన యొరగనుండును. దానిని యెండించి పూటకు పావులాయెత్తు చొప్పున రెండు పూటలు 40 దినములు పుచ్చుకొనిన కుప్పకోగిము నివర్తియును. (వస్తుగుడిపీక).

వేపకల్లు:—

నీటి కాలువల ప్రక్కనుగాని, నదీ ప్రాంతములలోగాని యందు వేపచెట్టుయొక్క ప్రక్క వేరునె త్రవ్వ సమయ వేస క్రిందిభాగమున యొక చిన్నకుండ నుంచుటకు స్థలమేర్పరచి ఆ వేరునెను నీటి సదరు కుండలోపల వేరునంచి నారతో కట్టిపెట్టిన ఒకదినములోపల రెండుమాడు శేర్ల వేపకల్లు కుండలోకి దిగును. వేరుకు కట్టిన కుండలోకి మున్నుపోకుండా కప్పి పెట్టవలయును. వేపచెట్టుయొక్క ఆరోగ్యము ననుసరించి కల్లు దిగును. కొన్ని చెట్టునుండి కల్లు కారు. తడినీలలోనుండు వేపచెట్టునుండి కల్లు చక్కగ దిగును. ఈ కల్లును పూటకు 5 తులములు మొదలు 10 తులములవరకు నేపించనగును. దినముకు రెండుమాడు పత్తాయములు పుచ్చుకొనవచ్చును.

కొన్ని వేపచెట్టునుండి అప్రయత్నముగ కల్లు కారును. ఈ కల్లు చెట్టు బోదెనుండిగాని ముదురుకొమ్మనుండిగాని కారును. ఈవిధముగ కారు కల్లు స్వచ్ఛమైన నీటివలె నుండును. ఈకల్లు రెండు మొదలు నాలుగు వారములవరకు యెడతెగక కారుచునే యుండును. మొట్టమొదట వేపచెట్టు బోదెనుండి జుమ్మరి శబ్దముతో విడికారి కొట్టినట్లు కల్లుధార చిమ్ముచుండును. పిమ్మట చెట్టుయొక్క యితరభాగములనుండి కల్లు కారుటకు ఆరంభించవరకు యీ జుమ్మరిశబ్దము ఆగదు.

ఒకమారు చెట్టునుండి 3, 4 ధలములనుండి కల్లుకారుట ఆరంభమైన శబ్దముమాన సన్నగ కల్లు కారుచుండును. ముప్రసిద్ధుడగు జె. సి. బోనుశాస్త్రవేత్త వృక్షముల అధుని నుండి చెట్టులోని ద్రవ పదార్థము వై భాగమునకు పారుటకు పంపు (పిచికారి) మాదిరి యొకశక్తి వృక్షములలో యున్నట్లు కనుకొనిరి. (హిందూయునతి)

శనివారం 8-11-24

శ్రీకృష్ణ విలాస సభ, తెనాలి  
రామదాసు  
రామదాసు పాత్రను బ్ర. శ్రీ. యశవంతి  
సూర్యనారాయణరావుగారు ధరించిరి.  
మేనేజింగు కమిటీ

# బోల్షివిక్కు కుట్ర కేసు

సమష్టివాద ప్రచారము

రాన్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారివాదము

అలహాబాద్, నవంబరు 5:—బోల్షివిక్కు కుట్ర అపరాధము విచారణ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. అంతర్జాతీయ సమష్టివాద సంఘము యాజమాన్యమున ముద్దాయి లందరు పనిపల్పుచున్నట్లు ఉత్తరములును డాక్యుమెంటులును సమష్టిముగ బెల్టునున్నవి ప్రభుత్వమువారి వ్యాయవాది యగు రాన్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు వాదించిరి. అంతర్జాతీయ సమష్టివాద సంఘము రక్త పాతముతో కూడిన విప్లవమును బుట్టించుటకు వెలవదు. లక్ష్య గావురమునందు నొక సమావేశమునందు జరుగుచుంట్లు స్విజర్లాండు దేశమువలన నగరమును జూరబిస్తుండి యం. యన్. రాయ గారు పంపిన నొక మెమోరాండమును వ్యాయవాది జదివెను. “కార్మికతరగతులను శిక్షితముగ నొనర్చుటకు యేర్పాటు గావించుచున్న పార్టీ” కని పేరున యీ శిక్షిత వ్రాయబడిన దనియు సంపూర్ణమైన ఉపదేశములును నూచనలును యందు బెల్టుబడినవియు ఆల్ఫ్రెడ్ గారు బెల్టెరి. ఈక్రింది ప్రకారము లందు, నుండి క్రోడీకరింపబడినవి. “ఉత్పత్తి చేయుతరగతులవారు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును బొందుటకు ఆరంభము మొదలు తుదివరకును విప్లవపాఠము సాధనము. వ్యవసాయ సమస్యయే మన కార్యక్రమాలకు యంతర్యము ప్రాముఖ్యమైనది అసహాయా ద్యమకానవోల్లంఘన యంతర్యములు బుద్ధుడ్రప్రాయములైనవని రుజువయ్యెను. కల్కత్తా గారు మొదలు పండిత మదనమోహనవా లవ్యాగారి వరకును గలవారెల్లరు అసహాయవాదులే అసహాయ వాదియనుటకు ప్రతివారికిని చెందుచున్నందున మనము ద్వార వ్యర్థపాత విప్లవపథముని బెల్టులు పరిహాసాస్పద మగుచున్నది. భారతభూమిలో “వైత మిట్టిపక్షము” ద్వారవ్యర్థపాత విప్లవ కారణములకర్తృత్వ గాదు. మనపక్ష మే మూలమూలములపై నాధార పడియున్నదో నవన్నియును ద్వారవ్యర్థపాతాత్మకమున శబ్దము నీట గలుపుచున్నది. యే కార్యక్రమమునుండి యీ శబ్దమును దీసివేయవలయును.”

ప్రధానవ్యాయమాది:— ఎంతో స్పష్టముగ వాతను చెప్పదలచిన మాటలను అభిప్రాయములను బెల్టెను.

ఆల్ఫ్రెడ్:— రషియాదేశములో ప్రస్తుతముగల ప్రభుత్వమునంటి ప్రభుత్వము హిందూదేశమున నుండువలయునని వారని యభివ్రతము. కార్మికల వ్యవసాయవారుల యాజమాన్యమున భారతదేశముందు ప్రభుత్వముండవలయును. మరికొన్ని డాక్యుమెంటులనుండి యిట్టి కొన్ని ప్రకరణములను వ్యాయ వాది జదివెను. యం. యన్. రాయగారిచే సి. ఆర్. దాసు గారికి వ్రాయబడిన లేఖలో నిట్లుగలదు. “సమయానుకూలముగ సంఘము సహకార ప్రభుత్వమును వైఖ్యపథము లవలం భించి హైందవజాతీయ కాంగ్రెసు వేదననరము లేదు. ప్రపంచమందలి సహకార బలిమినంతయు నులభముగ నొడిచి అంతర్జాతీయ విప్లవపక్షమునకు పట్టుకొమ్మయైన ప్రభుత్వము యొక్క సహాయము నదియపేక్షించుట లేదు.” పిమ్మట ఫలహార మునకు కోర్టువారు లేచిరి.

ఫలహారానంతరమున ముద్దాయి రచించిన పుస్తకము, “గాంధీ తెచ్చెను లెటర్” నుండి వారని పత్రికాయుగ “సాక్షి యల్పి” నుండి కొన్ని ప్రకరణములను ఆల్ఫ్రెడ్ గారు జదిపిరి. యం. యన్. రాయవ్రాసిన ఉత్తరములనుబట్టి, ముద్దాయిలూ కరికొకరు వ్రాసికొనిన జాబులనుబట్టి, డాక్యుమెంటులనుబట్టి ప్రతిముద్దాయియు కుట్రలలో పాల్గొనినని వ్యాయవాది ని రూపించెను. వ్యాయవాదివాదన ముగింపలేదు. నాటికి కోర్టు వారు విచారణ చాలించిరి. (ఆ. ప్రె)

అలహాబాదు, నవంబరు 6:— బోల్షివిక్కు కుట్రకేసు విచారణము నేడుదయము తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. ప్రభుత్వమువారి వ్యాయవాది యగు రాన్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు మరి కొన్ని డాక్యుమెంటులనుండి యిట్టి కొన్ని ప్రకరణములను జదివెను.

ముద్దాయియగు ఉస్మానిని అరెస్టు చేసినప్పుడు వాతనివద్ద దొ రకిన ఉత్తరములు కుట్ర పల్పుచున్నట్లును, అంతర్జాతీయ సమ ష్టివాదుల తరపున పనిచేయుచున్నట్లు తెలుపుచున్న యం. యన్. రాయగారిని ముద్దాయిలు నమ్మరాదనియును యీవిష యములు కుట్రకు సంబంధించిన కేసుకు తెండుచున్నవాయని యు పో థియడోర్ పిగట్టుగా రడిగిరి. యం. యన్. రాయ

గారి విషయమై జేజిగారు యేమియు సంజేహించలేదని ఆల్ఫ్రెడ్ గారు బెల్టెరి. రాయగారు బెంగాలిగాని లేక జర్మను వాడుగాని తమకది జోగ్యములేదని వ్యాయవాది బెల్టెను. రా యి యొక వ్యక్తియై యితరులను తన ఉద్యమములో కేర్చుచు న్నాడనియే తనకు కావలసిన విషయమని వ్యాయవాది బెల్టె ను. జేజిగారియొక్క ఒప్పుకోలుచలననే రాయగారి సంతకము తెలిసెనని వ్యాయవాది పలికెను. సెషన్సుకోర్టుయొక్క తీర్పు న్ను అందు సాక్షులచే నీయబడిన సాక్ష్యములనుగురించి వ్యాయ వాది బెల్టెను.

నంతేపము

అలహాబాదు, నవంబరు 6:— ఫల హారానంతరము నె షన్సు కోర్టు లో నీ య బ డి న సా క్ష్య నిరూపణమును ముగించి సేరమును సంతేపముగా వ్యాయ వాది బెల్టు మొదలిడెను. రాజగారి అధికారము వాతము చే యుటకు యం. యన్. రాయ అనిఉత్తరములో వ్రాయుచు నెవరో నొకవ్యక్తి అంతర్జాతీయ సమష్టివాదులకు సంబంధిం చినదకు “మాడవంతర్జాతీయ సమష్టివాద సంఘ” ము తరపున అపీలుదారులు కల్కత్తాలోను మరికొంతమందిలోను కుట్రచేసెనని ప్రభుత్వమువారియొక్క కేసులని రాన్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు బెల్టెరి. అపీలుదారులలో నొకడగు జేజిబెల్టు ప్రకారము యం. యన్. రాయ తీవ్రమైన సమష్టివాది. హిందూదేశములో నీతకు బ్రిటి ష సామ్రాజ్యమును విచ్ఛిన్నము చేయుట కొకప్పుడు ప్రయ త్నించెను. యం. యన్. రాయపేరే నరేంద్రనాథ్ భట్టాచారీ. ఇతను మరికొందరును హారాగాంగుకేసులో కలకత్తాలో వి చారింపబడిరి. ఈతడెవ్వరో, నిజముగా మాడవంతర్జాతీయ సమష్టిసంఘ మున్నదోలేదో, ఉన్నదెడల నిజముగా నది యీ కుట్ర పల్పుటకు ప్రోత్సహ మొసగుచున్నదో లేదో యీకేసు యొక్క వ్యాయవ్యరూపమున కవసరములేదు.

అపీలుదారు లట్టి సంఘమున్నదని నమ్మిరి. సంఘము యీక్షుట్రలో పాల్గొనుచున్నదని వారభిప్రాయపడిరి. వాత చేయు పనులన్నియు నీసంఘము చేయించుచున్నదని అపీలుదా రులు నమ్మిరి. అటువంటి సంఘమునుండి ఉత్తరములు వీరికి వచ్చెను. ఇతరుకుట్రదారుల కది బంపబడిన. వారిలో వారుగాని, లేక ఎరిగినవారిలో గాని, ఎరుగని వారిలో గాని కుట్రచేయుటకు నిశ్చయించుకొన్నట్లున్న, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలోనియు, డాక్యుమెంటులలోనియు అభిప్రాయములను పాల్గొనినవియు కోర్టువారియెదుట రుజువు కాబడినప్పుడు డాక్యుమెంటు లెవరు వ్రాసినను, అంతర్జాతీయసమష్టిసంఘ మున్నను లేకపోయినను ముద్దాయిలు సేరకలసి ఆల్ఫ్రెడ్ గారు బెల్టి వాదమును ము గించిరి.

కొత్తము ప్రకారముగ ఉత్తరములు రుజువుకాబడలే దని మాలవ్యాగారు వాదించిరి.

సి. ఆర్. దాసుగారికి వ్రాయబడిన లేఖదప్ప మిగిలిన అన్ని జాబులును యొకేరి తిన్నవని ప్రధానవ్యాయమాది బెల్టెను.

అన్ని ఉత్తరములందలి విషయములు పరస్పరముగ ఇమిడియున్నవి. ఉద్బోధించు అభిప్రాయములను ఆదేశ మును నొక్కటియే. బర్లిన్ లోనుండి మూలక క్షిప్రముండెను. మాలవ్యాగారు వాదనచాలించిరి. తీర్పు యింకను చెప్పలేదు. (ఆ. ప్రె)

## “జమీందారు” సంపాదకుడు

అలహాబాదు నవంబరు 6:— మూలానా జాఫరాబీ ఖాను గారు జమీందారుపత్రికాధిపులను సంపాదకులును నిన్నిటిదిన ము హంటిగామరీ జెయిలునుండి విడుదలై నేటిసాయంత్రము లాహాబాదు నగరము విచ్చేసిరి. రైల్వేస్టేషనువద్ద ఆకేసుండి జనులుగూడ స్వాగత మొసంగిరి. కిలాఫతు కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులలో ముఖ్యులు వచ్చి పూలహారములు వేసి నగరమునుండి ఊరేగింపు చేసిరి. రాత్రి చాలసేపటికి ఉత్సవము జమీందారు పత్రికా కార్యాలయమువద్ద ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారిచే

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

ముగళవారం 11.11.24 తేదీని

ముచ్చకటికము అను నాటకమును

ప్రదర్శింపబడును.

M. N Rao Zamindar, Proprietor.

# హైదరాబాద్ రాయబారము

కేంద్ర కిలాఫతు సంఘ ప్రతినిధులు

బొంబాయి నవంబరు 6:— కేంద్ర కిలాఫతు సంఘము వారు యీ దిగువ పేర్కొనబడినవారు నాజదు హైదరాబాద్ నగ రములకు రాయబారమునందు ప్రతినిధులుగా నెయ్యగొని, ఇం డియాప్రభుత్వము దేశీయకాఖవారి యనుజ్ఞ వేసుచున్నా రు:— మూర్తీ కిషానుతుల్లా (దిల్లీ) మూర్తీ సులేమానుసాబిరు (అజమగరు) మూర్తీ అబ్దుల్ క్యాదీరు (కానూరు) తాసాదుకు అహమదుఖాను షెర్వానీ, అబ్దుల్ అజీజ్ అన్సారీ (అరీకురు) గార్లు వీరు హైదరాబాద్ జోయెతురు. అచ్చట నాజదు హైదరాబాద్ నగరముల మహమ్మదీయుల మధ్యసంధి కుదు ర్పట్టుట ప్రయత్నించెదరు. అందుకొరకు వీరు అమీరు అలీ గారిని, హైదరాబాద్ కాన్సిలువారిని, ముల్తానుగారిని, మరికొం దరు ముఖ్యులను, ఇండియా రాయబాదలను జూడ సంభుష్టి చెలివిన ప్రయత్నము లెల్లరిని సంప్రదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రాజుద్రోహము కేసు

బొంబాయిలో వాణిబుల్లా యను మహమ్మదీయుని రెం డు కరవల్రములను ప్రకటించి రాజుద్రోహము ప్రబలతేననను నేరము క్రింద రూ 1,000 ధరావతు కట్టవలెనని నిర్ణయించిరి. ముద్దాయి నేర మంగీకరించుచు దయ దలవమని వేడుకొను చున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

నన్యాసము

శ్రీ పుష్పగిరి పీఠాధిపతులు వెల్లటూరు గ్రామమున శ్రీ కొప్పరపు సోదరకవిత్వములచే సభకేయించి వారి అభ్యుత్తర విత్తసాహస్యములకు మహానందము నొంది రు 116-0-0 (నూట పదియాయలను) ఫలాత్మరతనొసంగి సంతసంపజ్జేరి అని ఒక రు వ్రాయుచున్నాడు.

## శ్రీ విజయానందరాయ ఆశ్రమము

(తుంగభద్రా- బళ్ళారిజిల్లా)  
(ఎం. అంబు ఎన్. ఎమ్. రైల్వే)

మ-రా-రా-శ్రీ, పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు అవగళ, 72 ఆర్మీనియన్ వీధి, ముద్రాను.

ఆర్య మహాశయూ, శ్రీమతు వైద్యరాజా,

నా ఆశ్రమసంబంధమైన మామూలు పను లను నిర్వహించుటకు వీలులేక అకస్మాత్తుగా నన్ను బాధపెట్టుచుండిన కఠినమైన వ్యాధులనుండి నన్ను అంతర్వరలో తప్పించి ఆరోగ్యవంతునిగ జేసినగు దుకు నా కృజ్ఞతను వెల్లడిచేయుటకై అనుజ్ఞ నొనగ వేడెదను.

నేను తమవద్దకు వచ్చినప్పుడు నారెండు చెవు లందును నెప్పియుండెను. ఎడమ కనురెప్ప వాచి యుండెను. శత్రుచికిత్స చేయించుకొనుటకు తగిన నమయమని ఒకరు తెలిపిరి. శత్రుచికిత్స వ్యాధికి మూలకారణమును ఖండించిన మరియొక శ్రోత వ్యాధిని గల్గిగించునను ఉద్దేశముతో శత్రుచికిత్సను చేయించుకొనుటకు నాగు యిష్టములేక అంద రును గొప్పగా చెప్పకొను నుండినట్టి మీవాదకు చికిత్సకై వచ్చితిని. నాకు మంచగుణము కలిగినది.

మీరు రోగులకు లోనికిచ్చు జ్ఞాపదముచే గలుగు గుణము ఆమోఘమైనదని మరియొకసారి తెలుపుచున్నాను. నాకు గలిగిన అనుభవము ననుసరించియే యింత దృఢముగా తెలుపగలిగితిని.

భగవంతుడు మీకు దీర్ఘాయువు, గొప్పకృత్తి, విశ్వర్యము ఉదారమనస్సు నొనంగవలెననియే నదా నాప్రార్థన.

(5)  
భగవద్భక్తిగల,  
విజయానంద

ప్రస్తుతకిలాసము:—  
C/o టి. ఎమ్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్, బి. ఏ. బి. ఎల్,  
(చకటన నెం. 5)

హైకోర్టువకీలు మైలాపూరు,  
వారి నలహాకట్టుము రు 15-0-0



స్థానిక వార్తలు

అయ్యలక్ష్మి సంగీత సభ: 9 తేదీ సాయం కాలము 4 గంటలకు బిన్ని బాయిగారిచే సీతాకల్యాణము అభినయముతో హావరికథగా చెప్పబడును.

కాలక్షేపము: తిరువళ్ళిక్కే సంగీతకాల వారి యాజమాన్యముక్రింద సి. సరస్వతీబాయిగారు నందినాథ చరిత్రను ఆదివారము సాయంత్రం 4 గంటలకు గోకే భవనమున హరికథగా చెప్పవారు.

దక్షిణ హిందూదేశమహమ్మదీయ విద్యాసంఘము 15 తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు అంజుమాణ్ లో హాలులో వైసభవారి ప్రత్యేకసాధారణ సమావేశము కొన్ని ముఖ్యాంశముల చర్చించుటకు కూడును. సభ్యులు విచ్చేయవలసి ఉంటుంది.

మదరాసు ఆంధ్రనాటకసభ: 9 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు విక్టోరియాపురమందొరమున బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారిచే రచింపబడిన ప్రసన్నయాదవము నరకాసురవధను ఆంధ్రనాటక సభ వారు ప్రదర్శింతురు.

ఒడలపయనము: లండన్ కు బయలుదేరి తుపానుగారిచే లంగరువేసినదని నిన్ను మేము వ్రాసినయోడ ఎస్. ఎస్. పార్కరా సేతు బయలుదేరినది.

ఎస్. ఎస్. తారా ఒడనూడ తపాలతోను, ప్రయాణికులతోను సేతు బయలుదేరినది.

తెనాలి ఆయుర్వేద వైద్య పరిషత్తు: 14 తేదీనంచుయు తెనాలిలో మాడబోవు ఆయుర్వేద వైద్య విద్యార్థులవత్తుకు ఆయుర్వేద ధూమణి, పండిత, ఎం. దొరస్వామయ్యగారి ధ్యక్షులుగా నుండుట కంగీకరించిన మాకు తెలియచున్నది.

వచ్చుచున్న కాలేజీ సారస్వత సంఘము: శనివారం 4 గంటలకు వై సభవారి యాజమాన్యము క్రింద కె. బి. రామనాథయ్యగారి రాంగ్లమున "ప్రస్తుత విద్యావిధానము మరేమిదధిక" యనువానిపై నవన్యసించురు. (ప్రా. ఫెసరు పి. సుబ్రహ్మణ్యం గారి ధ్యక్షత వహించురు.

శ్రీపుండరీకవరదసభ: 1924 సం॥ నవంబరు నెల 7 తేదీ శుక్రవారము రాత్రి సుమారు 9 గంటలకు చెన్నపట్నం గోవిందప్ప నాయకపీఠి 62 నెంబరులో ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టిగార్లు వర్కుపాపులో తిరువల్లికేజీ బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణమాచార్యులుగారివలన (చంద్రహాసాపాఖ్యానము) అను హరికథాకాలక్షేపము జరుగబడును. భక్తగోష్ఠీలు అందరున్న విజయముచేయకొరచున్నాము.

జయపూరు ఉత్తర క్రైస్తవసభ: సుమారు 800 మంది క్రైస్తవులు సభచేసిరి. బరిస్సాతో ఓడల కలువకుండుట అన్యాయమని. ధీర్ఘవర్చలు జరిగినవి. ఫిలిప్ డెవక మిటీవారి సంఘమును నియమించినందులకు కృతజ్ఞత చూపుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారికినియు, ఓడభావ మాటలాడు ప్రదేశముల నన్నిటిని బరిస్సాతో కలువగోరుచున్నా మనియు తీర్మానించి.

పెల్లగుగారి గ్రాండ్ సర్క్యుస్: శనివారమునాడు, నిన్న సర్క్యుసు జయపథముగా నున్నది. జనము మితిమీరి యున్నారు. సర్క్యుస్ చాలా గొప్పదని చెప్పవచ్చును. డేజీ జార్జివిచిత్రముగ కాలేముగ పనిచేసిరి. మిస్ ఫుంచి అత్యద్భుతముగ ప్రవర్తించెను. శని ఆది బుధవారములందు సాయం కృష్ణపదర్శనము లందును, ప్రతిదినము రాత్రిలందు సర్క్యుసు చూడబడును. సర్క్యుసు చూడుటకు జనులు గుంపుగుంపులుగా వచ్చుచున్నారు. ఆ జనులకు సర్క్యుసువారు మంచి ఆనందమును లభ జేయుచున్నారు.

ఉప్పలపాగు చిప్పలపాగు ప్రవాహములు: మదరాసు కలకత్తాలమధ్య రైలుబాటపై బిటగుంట, మను నూరులకు నడుమనున్న బాటపై ప్రవాహములు పొంగి నీటి ప్రవహించినటుల తెలియచున్నది. 129, 186 మైళ్లమధ్యనీరు వంతెన కానినది. మనునూరు రైల్వేద్యోగులందు స్థలము లకు నీరెక్కినది. వర్ష మంతయధికముగా కురియుట లేదుగాని ఆకాశముమాత్రము మబ్బులచే దట్టమైయున్నది. రైలు, రాక పోకల కిబ్బందిలేదు. కలకత్తా మెలు 20 నిమిషములాలస్యముగ వచ్చినది. మనునూరు రైల్వేద్యోగుల బసలకు నీరెక్కిటచే రైలువేగనులందు పనించుచున్నారు.

హరికథా కాలక్షేపము: ఎగ్జురు స్వర్ణవిలా సమునందు తిరుచూరువాసులగు శ్రీమతి ఎస్. మినాక్షమ్మగారి వత్తులకల్యాణమును 9 తేదీని హరికథగా చెప్పిరి. కె. శంకరమీనన్ గారు మృదంగీయులు, ఎ. శివరామమీనన్ గారి యాహూతులై ఎఫ్. ఎ. గ్రెవల్లీ, రివరెండ్, ఎల్. ఎఫ్. కాక్సు, రా|| బి|| డా. సి. నటేశమొదలియార్, ఎం. ఎల్. సి. పి.ఎస్. మార్తాండప్పల్ల, సి. గోపాలమీనన్, ఎం. ఎల్. సీలు, ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, శివప్రకాశమొదలియార్ పి. ఎస్. జ్ఞానప్రకాశంపిళ్ల, పి. బాలకృష్ణమీనను, పి. కృష్ణస్వామిమొదలియార్, పి. వి. రాఘవాచారియారు, ఎం. డి. రాఘవన్, కె. శ్రీనివాసాచారియార్, ఇ. ఎస్. అనంతరామయ్యార్, చిదంబరం పిళ్ల, ఆర్. వెంకటాచారి, డా కలమ్మాడి, ఎం. కృష్ణమీనన్ మొదలగు ప్రముఖులు హాజరైరి. చాలామంది ఆడంగులుగూడ వచ్చిరి. 8 గంటలకు కాలక్షేపము ఆఖరైనది. ఎస్. వాంబుఅయ్యగారు కథకురాలిని ఆమెసభిని ప్రశంసించి కృతజ్ఞతల తెలిపిరి. మొత్తముమీద కాలక్షేపం అందరికి ఆకర్షకంగావున్నది. కాలక్షేపము సేవాట్యుచేయించిన పి. శివరామమీనన్ గారిని మెచ్చుకొనవలసియున్నదని యొకవితేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

మదరాసుకు రాకపోకలు: టి. ఎల్. రామచంద్ర వి. సి. యస్. రాజమండ్రినుంచి ప్రార్థన వచ్చెను. తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘ ప్రెసిడెంటు యి. వి. ఆర్. రామస్వామినాయకర్ ప్రార్థన వచ్చెను. ఎల్. టి|| కల్|| టి. హెచ్. స్కాట్లు డి. ఎస్. ఓ. ఎం. సి. ఎం. బి. రాయల్ ఆర్యమెడికల్ కార్పస్ కన్వల్టింగ్ డిప్యూటీ (చర్మ వ్యాధిచికిత్సకుడు) వచ్చెను. టి. ఆర్ ఆట్కిన్సన్ (ఎం. ఎస్. ఎం. రిటైరు) వచ్చెను. సౌతిండియన్ రైల్వే ఏజెంటు బి. సి. స్కాట్లు తిరుచి నా పల్లి నుండి వచ్చెను. తిరుచునాపల్లి తంజావూరుల వద్ద స్థలముల చూచి మా యివరమునుంచి ఎన్. ఎం. యాక్ మెట్లు ప్లడ్ కమిషనర్ వచ్చెను. టి. కె. దేవధర్ భారత సేవాసంఘాపాధ్యక్షుడు నిన్ను రాత్రి బొంబాయి వెళ్లెను. టి. వి. కేమగిత్తుర్ సెంట్రల్ ప్లడ్ రిలీఫ్ కమిటీ ప్రెసిడెంటు వరదభాధిత సహాయార్థములబారు వెల్లిరి. ఆచల 6 రోజులుందురు. తరువాత కోయంబుత్తూరు గూడ వెళ్లెదరు. మాధవరావు జాకోబ్లు గూడ యీసందర్భమున సేవలబారు వెల్లిరి. టి. ఎస్. సుందరరాజు డైరెక్టర్ ఫిక్ రిస్ తానుడు వెల్లిరి. భవానందంపిళ్లగారి బదులు నియమించబడిన ఎన్. తామసుజయ్యంగారు బి. ఎ. డిప్యూటీ కమిషనర్ నార్తె కంజి 15 తేదీకి వచ్చి డ్యూటీలో చేరుదురు. హెచ్. ఎఫ్. టావెన్ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీసు సెలవుమీద యింటికిపోవనున్నందున ఏ. జి. హెవెలెగారు డిప్యూటీ కమిషనరుగారి భవనమున పోలీసుఆఫీసుల్ల విందుచేసిరి. బ్రాలెస్సుగారు వారికి కృతజ్ఞత చూపుచు నుపన్యసించి డ్యూటీలోగూడ రాజాగారికి ఇంతభక్తిని చూపవలెనని చెప్పిరి.

మలయా సివిలుసర్విసు ఆశియావాసులను జేర్చుకొనవలెననుట సింగపూర్, నవం. 4: 10/20 ఉదయం ప్రస్తుత పరిస్థితులందు మార్పు లేవియు, జేయ బడవని ఆశియావాసుల సర్విసులో జేర్చుకొనవలెనను ఆంధ్రాశనవిషయమై సభలో గవర్నరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. స్వదేశసంస్థానములపట్ల తమకున్న బాధ్యతచేతను మలయాసర్విసు పరిస్థితులు విచిత్రమైనవనుచేతను ఈ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ ఇంకోక విదేశమును ప్రవేశపెట్టిన ప్రమాదకర మనిరి.

వైకం హిందూజత

జతకు విడు చేయబడెను. క్విలాన్ - నవంబరు 7: బుధవారమునాడు కరునాగ పల్లినుండి బయలుదేరి ఛన్న, పరిమాడుగ్రామములం దాగి తిన్నగ నేటిసాయంత్ర మిచ్చుటకు వెచ్చెను. ప్రతిచోటను అగ్రవాది హిందవప్రముఖులచే జత బహూకరింపబడెను. నాయకు సర్విసుసంఘ పాతకాల వ్యవస్థాపకుడును, పెద్ద భూస్వామియు నగు ప్రక్కలం పరమేశ్వరప్పిళ్లగారు జతగౌరవార్థ మొక్కగొప్పవందు పరిమాడులో చేసిరి. ఆయనజతలో కలసిరి. జత యాజమాన్యము పరమేశ్వరప్పిళ్లగారు వహించిరి.

క్విలానుపట్టణములో గానులైట్ దీపములలో జత వీధుల వెంట ఊరేగింపబడెను. దారిపొడుగునను ప్రజలు బారులుదీర్చిరి. పరిమాడు హెబునుమార్తెయగు ఫతేమా బీదీసర్వసేవాధిపతి యగు పిళ్ళేగారిమెడలో పుష్పహారమును వేసెను. యక్షాపద్య నాభిపిళ్లగారి ఆధ్యక్షతక్రింద మళయాళినుండియుతో నొకసభ జరిగెను. బాటలను అన్నివర్ణములవారును ఉపయోగించుకొనుటకు స్వాతంత్ర్య మీద బడవలయునని యీ సమావేశములో తీర్మానింపబడెను.

మైనాడు ప్రయాణమై జత వెడలెను. మైనాడునుండి నేటిసాయంత్రము బయలుదేరి పరవూరు జతపోవును. (ఆ. ప్రె.)

సిలగిరిరైలు

సరాసరి బోవుచు కూనూరు, నవంబరు 6: అసిస్టెంటు ట్రాఫిక్ మాన్ రైంటు గారిట్లు తెలిసిచ్చిరి: "సిలగిరిరైలు 7 వ తేదీనుండి సరాసరి చివరవరకు నడచును."

నిర్బంధశాసనములు తొలగింప గోరు చట్టము

సామ్రాజ్యశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును కలకత్తా నవంబరు 7: వైస్రాయిగారు ప్రవేశపెట్టిన నిర్బంధశాసనములను తీసివేయగోరుచు సామ్రాజ్యశాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెనున్నారని తెలియచున్నది. ఈచట్టము చిత్తుముఖాయదా యిదివరకే తయారుచేయబడినది. గాంధీగారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని కుదిరిన ఐకమత్య ఫలితముగా యీమాసాంతమున అనేకముఖ్యసభలు జరుగనున్నవి. ఇవిఎప్పుడు ఎక్కడ జరుగునో యిప్పటికి తెలియదు. ఆ. భానాయకులసభ స్వరాజ్యపక్షము ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘసభలు రాష్ట్రీయ సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుల సమావేశములు గూడ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

మాంటేగుగారి దక్షిణాఫ్రికా పయనమురద్దగుట

రెండునెలలపట్టి మాంటేగుగారికి చాల అస్వస్థతగ నుండుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికాపయనమును మానుకొనిరి. ఇప్పుడు ఆయన చికిత్సాలయమున నున్నారు.

జర్నలు ఎన్నికలు

మొత్తివర్ణములో జాతీయవాదులను జేర్చుకొనుట లండన్, నవంబరు 2: రాత్రి 10/30. మిడిలు పార్టీవారు తగినంత బలముతో ఎన్నికలందు నెగ్గవరనియు దీనివలన ప్రాత కొయిలవననుసరించి మొత్తివర్ణము సేర్పాటుజేయుటకు వీలగునని హెర్ మార్క్స్ గారు నమ్ముచున్నారు. క్రొత్తప్రభుత్వములో జాతీయవాదులను జేర్చుకొనక లేవనది కొందరునున్నారు. రిచిప్టాసభ కెన్నుకొనబడినవారి సంఖ్య క్రొత్తప్రభుత్వమునంతను జరుపుకు చాలుననుచున్నారు. ఇది సాధ్యముగావచ్చునని కొందరు విమర్శకులనుచున్నారు.

# స్వరాజ్య బహిష్కరణపక్షముల సమ్మేళనము

మహాత్మాగాంధీ దేశబంధు దాసుగార్ల ప్రకటనము

మహాత్మానకు సన్మానపత్రము

మహాత్మాని పత్మ్యతరము

మహానాయకుల ప్రకటనము

మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధు దాసు, పండిత

నెహ్రూగార్లు సంతకములు చేసిరి

ఈ దేశమనం దన్ని పక్షములవారును స్వరాజ్యమునే కోరుచున్నాను దేశమునందు భిన్న పక్షము లేర్పడి భిన్నమార్గముల పనిచేయుచున్నట్లు లగు పడుచున్నది. వీలైనంతవరకు అన్ని పక్షములను కాంగ్రెసుపతాకము క్రింద చేర్చుట త్యవసరము. అయిననుగాక గవర్నరు జనరలు అనుమతితో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పంగరాష్ట్రమున నిర్బంధ విధానము నవలంబించిరి. ఈనిర్బంధవిధానము అరాజక పక్షములకొరకు గాక పంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షముకొరకై ప్రయోగించిరిని మేము నమ్ముచున్నాము. కాన దేశమునం దన్ని పక్షములును ఏకీభవించి యీ కఠినవిధానము నెదిరించవలసిన అవసరము మరింత హెచ్చినది గావున ప్రస్తుతము దేశీయులందరును పిమ్మట బెల్గాంలో కాంగ్రెసు మహాసభవారును అనుసరింపవలెనని కోరుచు మేము కొన్ని సూచనలను చేయుచున్నాము.

1. "అనహాయోధ్యమము నందలి షరతు లన్నిటిలో విదేశవస్తువులను ఉపయోగింపరాదు, ధరింపరాదు. అను నెక్కడవరకును తప్ప తక్కిన అన్ని షరతులను ప్రస్తుతము జాతీయవిధానముగా విరమింపవలయును." అని కాంగ్రెసు మహాసభవారు తీర్మానింపగోరెదము.

2. కాంగ్రెసులోనివారు చేయవలసిన పనులలో వేరువేరు పనులను వేరువేరు వర్గములవారు అవసరమునుబట్టి చేయదగును.

3. నూలు వడుకుట బట్టలు నేయుట మున్నగు పనులను ఖద్దరు వ్యాప్తినిగూర్చియు, వివిధమతములకు తర్జునలో గాఢమైత్రినికలిగించుటను గూర్చియు, హిందువులలో అన్యైశ్వర్యము తొలగించుటను గూర్చియు కాంగ్రెసునందలి అన్ని పక్షములవారును గూడ శ్రద్ధతో పనిచేయవలెను.

4. భారత-రాష్ట్రీయ శాసన సభలలోని కార్యములను కాంగ్రెసులో నెకభాగమగు స్వరాజ్యపక్షమువారు నెరవేర్పవలెను. అందులకు కావలసిన నిబంధనలను వారే చేయవలెను. ధనమును వారే సమకూర్చుకొనవలెను.

5. దేశీయులందరును నూలువడికిననేగాని దేశము స్వతంత్రమై ఆధారపడజాలదని అనుభవమువలన తెలిసియున్నందునను జనసామాన్యమునకును కాంగ్రెసువారికిని దృఢసంబంధమును కలిగించుటకు నూలువడుకుటయే ముఖ్యసాధనము గావునను

నూలువడుకుటను ఖద్దరును బాగుగా వ్యాపింపజేయుటకును కాంగ్రెసు నిబంధనలలో 7 వ నిబంధనకు బదులుగ యీక్రింది నిబంధనను కాంగ్రెసువారామోదింపవలెనని కోరెదము.

"18 ఏండ్లకు లోబడినవారును, కాంగ్రెసు పనులను నెరవేర్చుచున్న ఖద్దరుబట్టలను ధరింపనివారును, స్వయముగా వడికినట్టిగాని లేక, జబ్బుగా నుండుట స్వయముగా వడుకుట క్రిష్టవడకపోవుట మున్నగు సందర్భములలో) యితరులచేత వడికింపబడినట్టిగాని తిన్ననినూలు 2000 గజములు ప్రతినెలకును పంపనివారును, ఏ కాంగ్రెసువర్గము (ఆర్గనైజేషను) లోగాని సంఘము (కమిటీ)లో గాని సభ్యులుగా నుండగూడదు."

## కార్యోచేషను సన్మానము

కలకత్తా, నవంబరు 6:— గాంధీగారు నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలసేపు కలకత్తా బహిష్కరణవాడులతో, కాంగ్రెసులో రెండు తెగలవారికి సమాధానమును దుర్బు సూచనలగూర్చి చర్చించిరి. ఏమియు పర్యవసానము లేలేదు. నాయకుల ప్రకటన యింకను బయలుపడుచున్న గాంధీగారు యింక నేమయిన మార్పులు జేయుదురనుట సందేహస్పదముగ నున్నది.

గాంధీగారు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారితో గూడి కార్యోచేషను సన్మానమును బడయుటకై టౌనుహోజనకు సాయంకాలము బోయిరి. దాసుగారి మండిరిమునుండి టౌను హోజనకు ప్రజలు యిసుక వేసిసరాలకుండునట్లుండి జయజయ ధ్యానములు జేయుచుండిరి. టౌనుహోజనయందు మైదానమంతయు జనసమూహముచే నిండియుండెను. 4 గంటల కాకమునుపే జనల రాదోడగిరి. ఆయన వచ్చునదికి (6 గంటలకు) 20,000 మందికిపైగా సమావేశమైరి.

## సన్మానపత్రము

కలకత్తా కార్యోచేషను

కలకత్తా పురమండరమున కెదుటనున్న మైదానమున నిన్న రేపి మధ్యాహ్నము గొప్పసభ జరిగినది. పురమండిరము బాగుగా నలంకరింపబడినది. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ, ఎక్. సి. కెల్కర్, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ. రంగసామయ్యంగారు, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. కుర్చుని యుండిరి. వేలకొలది ప్రజలు తండ్రిపండువులుగ వచ్చి నిండిపోయిరి.

కలకత్తా కార్యోచేషనుపక్షమున మేయరు దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారు సన్మానపత్రమును బిగ్గరగా చదివిరి. "మోహనదాసు కరండుచుండు గాంధీగారికి! ఆయ్యా-కలకత్తా నగరపాలక సంఘమువారమగు మేము (ఆలైరుమెను అందుకాన్ని లర్చు) మానగరమునకు సుస్వాగత మొసగుచున్నాము. కారాగృహ విముక్తులైన పిమ్మట మీ రీనగరమునకు వచ్చుట కిదియే తొలిసారి యగుటచే మీకు సన్మానపత్రమును సమర్పింపగలుగుట మాకును నగరవాసులకును మహాభాగ్యమని మేము తలచుచున్నాము. విశుత్వ సంఘటనాపక్షములను కాంతిహితమున, భారతదేశ భావికాశ్యాగ సమగ్ర విశ్వాసమునకు కాన్యానిహితమునం పవతారమూర్తులును అగు మీకు సన్మానము. తాత్కాలికవనశ్రయోజామాత్ర రాజకీయయంత్ర నిర్మాణము మీ ఆశయము కాదు. దేశీయుల మనసులందును

ఆత్మలందు సుపవర్తనమును కలిగించుటయే మీసంకల్పము. (నేను సిద్ధాంతమును భూతదయను మీరు బోధించితిరి. చరిత్రయందలి తమస్థానమును భారతీయులు గుర్తింపగలుగునట్లు చేసితిరి. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గల పరస్పర అవిశ్వాసమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచుంటిరి. దేశీయులలోనున్న నీచముగు అల్పదంభమును పోగొట్టి అధిక ఫలప్రదముగు విధేయతను భగవద్భక్తిని సద్వర్తనమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచుంటిరి. ముక్తికి త్యాగమును కష్టసహనమునే సాధనములని ఆచరణవలననే మీరు మాకు బోధించుచుంటిరి. కారాగృహ ప్రవేశమునకు సంసిద్ధులముగా నున్న మేము నేడు మీ కిట్టిస్థితిలో స్వాగత మిచ్చుచున్నాము. ఈ పాలకసంఘ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకుని నిర్బంధించి ఆవిధముగ యీసంఘమును స్తంభింపజేయ జూచిరిగాని మా విశ్వాసము సమగ్ర మగుటచే అట్టి అన్యాయచట్టములవలనను ఉత్తరువులవలనను వానిపై నాధారపడిన నిర్బంధములవలనను మేము చేయదలచిన పని నిర్వూలంపబడుటగాని జాతీయజీవనము ననింపజేయబడుటగాని ఎన్నటికిని జరుగనేరదు. ఏనాడు మిమ్ములను చెరసాలలో త్రోసిపో ఆనాడే దేశీయులకు స్వాతంత్ర్య మంతోపదేశము జరిగినది. కావున మీకు స్వాగత మొసగుటకే గాక మీకే క్రిని తపఃఫలమును బడయుటకును మీవలన ఆశీర్వదింపబడుటకును గూడ మేమిచుట చేతిమీ" అని సన్మానపత్రమునందు వ్రాయబడినది.

కార్యోచేషను సన్మానపత్రము

## గాంధీగారి పత్మ్యతరము

గాంధీగారు ముందు తమ ఉపన్యాసమును మెల్లగా హిందీభాషను పిదప ఆంగ్లమునను చదివిరి. పిదప చివినచంద్ర పాలుగారిని బిగ్గరగా మరల చదువమని కోరెను.

గాంధీగారి టిట్లు చర్చిరి:— కలకత్తా కార్యోచేషను మేయరు, అల్లరుమను, సభ్యులారా! సోదర సోదరీమణులారా! లేచినిలచి ఉపశ్లోకంపందకు నన్ను మన్నింతురుగాక. అట్లా నచ్చుట మర్యాద లోపముచే గాదు. ఇంత పెద్దసభ యెదుట నిలుచుటకు శక్తిలేకుండుటయే కారణము.

మీరు దయభక్తి స్వభావముల వెలిబుచ్చుచు సన్మానపత్ర మొసంగినందుల కొంతయు కృతజ్ఞుడను. నేను యీదివ్యమండరములగు నగరరాజమునకు క్రొత్తవాడను గాను. నగరాభివృద్ధికార్యనిర్వహణమున కుండు ఆధిక్యత నెరుంగనివాడను గాను. ఈపని రాజకీయ రంగమునందలి కార్యములకన్న తక్కువ ఆకాస్మికమయినది యు తక్కువ రాజీంపు గలదియు ఆయినప్పటికిని ఎక్కువ వశ్యకమైనదియు ఎక్కువ లాభకరమైనదిగా నేను గుర్తించితిని. నేను కార్యోచేషను సభ్యుడనైనచో ఏమిజేయవలెను అని అనేకసార్లు తలపోయుచుండెడివాడను. అనేకవత్సరముల క్రితము నేను కలకత్తా సదులలో నడచునపుడు ఆచ్చటి మురికిని అనారోగ్య పరిస్థితులను శివ్యభవనములందు రాజమార్గముల పరిస్థితులతో సరిపోల్చికొని, కలకత్తా కార్యోచేషను ఘనత చక్కని రాజమార్గములను బట్టిగాక సదుబాటల పరిస్థితులనుబట్టి నిర్ణయం పవలెనని యనుకొనెడివాడను. కార్యోచేషను తనపని సరేజ్జ జేయుచున్నదని అప్పుడు భావించితిని. పిదప కార్యోచేషను నందలి పాలుపెరుగుజేసి విక్రయించు గృహములను కొన్నింటిని జూచితిని. అచ్చట అసహ్యపరిస్థితులనుజూచియు, గోబాలకులు పాలుపితుకునపుడు చెప్పరానంత కఠినపద్ధతుల నవలంబించి ఒకచినుకైన మిగలుకుండ పాలు ప్రతికెడివిధమును జూచి విస్మయము జెందితిని. ఇవన్నియు నేల చెప్పమంటినన, మీ ఉద్యోగకాలమునందైన ఆనారోగ్య పరిస్థితులను తొలగించి, నగరపాలకులయ్యు యేర్పాటులు బాగుగనొనర్చి నగలవాసులకు చతుకగా సంతృప్తికరముగ పరిశుభ్రమైన పాలు లభింపజేయుటకై పాలకొట్టను కార్యోచేషను యాధీనముక్రింద నుంచుకొనెదరని భావించుచున్నాను. రేటు పేయర్లకు పరిశుభ్రమైన గాలి, మంచినీరు, చతుకగా శుభ్రమైన పాలు ఫలములు ఉచితముగ విద్యనొసంగుట కార్యోచేషను వారి ప్రథమకర్తవ్యమని నాయభిప్రాయము. ఇండియా నగరములలో అట్టికార్యముల నెరవేర్చుటకు యీకార్యోచేషను వారు ప్రధానులుగా నుండవలెనని గోరుచున్నాను.

రెగ్యులేషను 3 నిర్బంధములు

1918, 8 వ రెగ్యులేషనుక్రింద మిప్రధానకార్యనిర్వాహకాధ్యక్షుని ఆత్యుజ్జేయుటను గూర్చి మీరు నూచించియుంటిరి. నాసంపూర్ణసానుభూతి దెలుపుచున్నాను నాగరిక ప్రభుత్వముగా భావించుట పరిపాలనక్రింద సుభానంద

బోను వంటి పెద్దనునిపి ఆయనయొక్క సేవలను, విచారణను విలువలేకుండా, తానెందు ఆరెన్నగానింపబడెనో కారణము తెలిసికొనుటకైన అవకాశములేకుండ, హడావిడిగా ఆరెన్నజేయబడునని దలంచుటకైన శక్యముగాకున్నది. ఆరాచక చర్యలగుర్చి నాయభిప్రాయముల ఎల్ల రె రి న జే సే ను వాటిని కేవలము ప్రతిపాదించుట. అట్టిచర్యలను భారతదేశమున కెట్టి మేలనగుదను గాని యివిషయమున నాయభిప్రాయముల వెలుబుచ్చుట కిది యధముకాదు. కాని ఒకమాటన్నందుకు తమింతురుగాక. నేను ఆరాచకచర్యల నెంత ఆసహ్యముగా జూచునో, ప్రభుత్వమువారలవలించిన అసామాన్య పద్ధతులను గూడ నంత ఆసహ్యముగా జూచును. ఈపద్ధతులు అకాస్మికములని చెప్పినచాలును. ఈపద్ధతిని మార్చుకొని ప్రభుత్వమువారు ఉపసంహరించుకొని సుభాషచంద్రబోసుగారిని వెంటనే కార్యాలయమున కొప్పగించెదరని భావించెదను. ఆయన కే కేసరిచనలేక సంపూర్ణ సామర్థ్యముకలిగి దీక్షతో పనిచేయుచుండెనని వింటిని. అట్టిపని నిర్వహించుటకాతని మరల విడచివెట్టెదరుగాక. (దీక్షాపూర్వకము, వందేమాతరం కేసులు). (ఆ. ప్రె.)

### వికమత్యము కుడిరెను

కలకత్తా, నవంబరు 6:— కార్యాలయము నుండి రాత్రి 7-30 తిరిగివచ్చిన పిదప గాంధీగారు మరల బహిష్కరణ వారులతోను స్వరాజ్యపక్షమువారిలోను సంప్రదించిరి. వాయుకుల సమిష్టి ప్రకటన గూర్చి కొన్ని విషయములు చర్చించుటచేసెను. గాంధీగారికిని స్వరాజ్యపక్షము వారికిని గుడిరెన సమాధాన ప్రత్యుత్తరము అట్లే మార్పులేవియు లేదు నవసరములేదని దలంపబడినను బహిష్కరణ వారులకు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో వికమత్య ప్రాముఖ్యతను గూర్చి నచ్చు జెప్పవలెనని గాంధీగారు దలంచుటచే నిది ప్రకటించబడుటకు అలశ్యముగలదని తలంపబడినది.

మాడు గంటలవరకు చర్చజరిగెను. స్వరాజ్యనాయకులు ఒక గంటలవరకును బహిష్కరణ వారులు 2 గంటలవరకును చర్చించిరి. రాత్రి దరిదాపు 11 గంటలకు గాంధీగారు సమిష్టి ప్రకటనయందు సంతకముజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమునకు వికమత్యముచే గూర్చిన సమిష్టి ప్రకటనే సరియగు జవాబుకాగలదని స్వరాజ్యనాయకులు దలంచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

### స్వరాజ్యపక్షసమావేశము

నేటితో ముగిసెను

కలకత్తా, నవంబరు 6:— అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహక విధానసమావేశము నేడువయముతో ముగిసెను.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కలకత్తాలో ఇంకను కొన్నిదినములు నిర్బంధవిధానము నెదుర్కొనుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు అలంబించవలసిన చర్యను యేర్పాటుచేయుటకుగానుండురు. మిగిలిన నాయకులు కేపు కలకత్తా విడువనున్నారు.

నాయకుల ప్రకటన ప్రకటించబ టకు సిద్ధముగనన్న ను నేడు కలకత్తాబహిష్కరణవాదుల సభ జరుగువరకు నిశ్చయించుచులెనని గాంధీగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. గాంధీగారు నేడువయము వంగరాష్ట్రకానసభ్యులైన ఇ. విల్లియంస్ గారి (వికోపియుని)తో ఒక గంటకాలము ప్రసంగించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులకు

### పోరాడుట మతవిరుదము

కాన్పూరు:— క్యాబుకుములుద్దీనుగారు, లండను వోకింగు మసీదునుండి ఇండియావచ్చి మతవిరుదము ఉపన్యాసమునిచ్చుచున్నారు. వీరు కాన్పూరులో నేటిరాత్రి “మహమ్మదీయులకు మహమ్మదీయతరులకు గల సంబంధము” గూర్చి హిందూమహమ్మదీయ సంబంధములనువారి ఆంజనాస్థము క్రింద జరిగినసభలో ఉపన్యసించిరి. కురానులోని శ్రీభాగములనుదూరించుచు, మహమ్మదీయులు పరమతములవారితో నెందు కొరకు పోరాడుచున్నారో ఆపోరాటము వారిమతమునకు విఘ్నముని సూచించిరి. హిందూమతము ఇండియాలో పుట్టలేదను రాజకీయముకొరకై మతాభిమానమును త్యజించుకొనుట యగు ననిరి. (ఆ. ప్రె.)

### ఒక పూర్వాచారపరాయణుడు

సీమదేశమునుగూర్చి వారియభిప్రాయములు

(మదరాసు మెయిలుపత్రిక)

సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును చూచుటకు సీమకుపోయిన కె. నమ్మల్ వార్ శెట్టిగారు యిప్పుడే తిరిగి మదరాసు చేరినారు. ఈయన పేరుగల బట్టలవస్త్రము. ముప్పైయేండ్లనుండి సీమకు వెళ్లదమని తలచుచుండెను. ఈతడు పూర్వాచారపరాయణుడు. మతసిద్ధాంతములు ఈతని కాటంకముగనుండెను. కాని అంగ్ల సామ్రాజ్యప్రదర్శనసందర్భమునపోవువారికి, సనాతనధర్మ బద్ధులకు ప్రత్యేకముగా ఆహారపానీయములు, సంధ్యవార్షిటకు, జపముచేయుటకు అవకాశములనిచ్చుటకు ఓడసంఘములు పూనుకొనిరనివిన్నారు. ఈయనతలపు యీడేరుపయమునచ్చినది. ఎలాగో ప్రయాణపుత్రమువుచ్చుకొనినారు.

మాపత్రికానిలేఖరి సీమప్రదర్శనమునుగూర్చి యీతని అభిప్రాయముల తెల్పుచునికోరగా ఆయన యిట్లుచెప్పెను.

“మదరాసు రాష్ట్రము కాదు, హిందూదేశమే యిప్పుడు ఉత్సాహముచూపినదానికన్న ఉత్సాహముచూపినదర్శనమందు పాల్గొన్న బాగుండేది. ఈవిషయంలో తప్పరాష్ట్రప్రభుత్వముదీకారు హిందూదేశప్రభుత్వముదీకారు. ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలసిన యిదివలె ప్రజలచే సామ్రాజ్యములో తక్కినభాగాలు కేవలమొడలెనని మంచి “ఉపాయ” చూపినవి. ఇదివరకువలెనే హిందూదేశపువస్త్రము ప్రదర్శనములో పాల్గొన్నచో బాగావృద్ధిఅగును. ప్రదర్శనములో మనదేశపుముడి వస్తువులుచాలా చూపబడినవి. వాటినిచూచి ఖండంతరవాసులు కాలనీవాస్తవ్యులు అందరునూసంతోషించినారు “ఇండియా క్లెన్” పైనున్న అధికారులు ఉత్సాహముతోనూ, విసుగుతేకనూపనిచేసిరి. ప్రదర్శనములో భారతజనులనుకు వారేకారకులు. దివాన్ మహమూర్ టి. విజయరావువాచారిగారు మొదటినుండి మహాశ్రమపడినారు. వారికి సహాయుడుగానున్న ఎన్. కె. సుందరాచార్యులుగారు గూడా తక్కువవాడు కాదు” అనిచెప్పచుండగా మరలేఖరి ఆయనతో అయ్యాసీమ దేశముమొత్తముమీద మీకుకలిగిన అభిప్రాయములేమి? మీ వంటనవాతలు సీమనుగూర్చిచెప్ప అభిప్రాయములను వినుటకుపాతకుల కులసముగానుండును” అనెను. అప్పుడు వారిట్లు చెప్పిరి.

సీమప్రజలు మర్యాదస్తులు

“నీ మ ప్ర జ ల మ ర్యా ద, ద య, నాకు బాగా నచ్చినవి. వారి ఆచారములకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించుచున్న నేనెక్కడునుపోయినా అక్కడనున్న అదరణతో చూచిరి. నేను తలగుడ్డచెట్టుకొన్నందుకు నన్ను చూచి ఎవ్వరూనవ్వలేదు. గుండీలు పూర్తిగా విగించిన కోటుతోవుంటే చెక్కిరించలేదు. ట్రాముబస్సు, మోటారు బస్సులు జనముతో ఎంతవత్తిడిగానన్నను నామూత్రముచో టుదొరకేది. కొంతమంది వారులేచి వారిచోటులో నన్ను కూర్చోనునెడివారు. బక్సింగ్ హాంభవనములో రాజదంపతులతో ఫలాహారము చేయుటకు నేనొకమధ్యాహ్నం పిలువబడితిని. నన్నుగూర్చి రాజదంపతులకు కొందరుచెప్పిరి. రాజదంపతులు నాతో సరసముగా మాటలాడిరి. రాణిగారు “మాదేశమే ట్లావుండి” అని అనుగగానేను “భేషగావుండి. నాకుమీదేశం చాలాసంతోషము కలుగజేసింది”ని చెప్పితిని. తనవార సంతాపముతో రాజదంపతులతో నిట్లుచెప్పితిని. నేను మదరాసు క్రైస్తవశాశాలలో విద్యార్థిగానుండగా విట్టోరియా రాణిగారి బొమ్మలక్ష్మీ సరస్వతుల పటములకుమధ్య వ్రేలాడుచుండెడిది. హిందువులకు రాజభక్తి మెండునుశ్చలో ప్రాధాన్యము రాజదంపతుల రక్షింపుమని ప్రార్థించుట మాప్రార్థనలం దొకభాగము. దేశమును పాలించుటకు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు రాజుకు ప్రసాదించుటనే వేడుకొందుము అని చెప్పితినిచెప్పిరి తరువాత అచటిహిందూదేశ విద్యార్థులనుగూర్చి యిట్లుచెప్పిరి.

అదుపు, ఆజ్ఞలేని హిందూ విద్యార్థులు

సీమలోని విశ్వవిద్యాలయ స్థానములొన్నిటిని చిల్లించితిని. అక్కడ విద్యార్థులకు చెప్పబడు అమూల్యమైనది. కాని అక్కడికిపోవు హిందూయువకుల కొక్కమాట చెప్పెదను. “మీరు మీ భార్యలవెంట తీసికొనిపోండు, బంటరిగా పోవద్దు. మీ భార్యలనుమిమ్ముల అంతుశములతో నడుచుచున్నగాని మీరు అదుపుఅజ్ఞతలతో నుండరు” అని చెప్పెదను. అక్కడ హిందూ యువకులు నాలుగుచేయుట (డ్రెస్సింగ్ పార్ట్ లలో పాలా

నట్లు) నేనుచూచితిని. వారిలో క్షేత్రకర్షిత్వో మాటలాడగా వారనన్ను “వల్లెటూరి మనిషినివి. నీవని నీవుచేసుకో మా సంగతి నీకెందుకు” అని అనియున్నారు.

అచ్చటివస్త్రము

మాంధ్రేస్టరు వస్త్రము హిందూదేశమును గూర్చి తెలుప అజ్ఞానాభిప్రాయములతో వనియుములు. హిందూదేశమునపాముల పుట్టుయని వారుతలెత్తురు. గాంధీగారిఅసహాయ్యమునుగూర్చివారు “గాభరా” పడుదురు. నేనువెళ్లు చోటులందెల్ల “హిందూదేశము పాములపుట్టుగాదు. అసహాయ్యమును గూర్చి జంకవలసిన పనిలేదు. ఆయుధ్యమును యిప్పుడు చచ్చి పోయెను. అది విజృంభించినచోజులలోగూడ మదరాసు వస్త్రము లాంకమైన బట్టల బహిష్కరింపక అసహాయ్యమునే బహిష్కరించినది తెల్పితిని.

### వంగరాష్ట్ర నిర్బంధములు

“ప్రభుత్వచర్య సశుప్రాయముగ నున్నది.”

లాలాలజవతిరాయిగారి యభిప్రాయము

లాహోరు, నవంబరు 6:—వంగరాష్ట్ర నిర్బంధముల గూర్చి తమయభిప్రాయమును తెలుపచునిగోరుచు ఆసానియే తెలుపెను ప్రతినిధి అధినాయకునాడు కోరగా అనారోగ్యముగానుండుటచే నీయజాలకుండెరి. నేడు తమయభిప్రాయములను మాప్రతినిధి కిట్లు చెల్లుచుచ్చిరి. వంగరాష్ట్రములో నట్టిపరిస్థితులను ప్రభుత్వమువారే కొనితెచ్చుకొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్య నిజజితగుతులను నూచించు దారుణవిచ్యముగానున్నది. బెంగాలులో ప్రజలియున్న అసంతృప్తికి నిర్బంధ విధానము నివారణోపాయముకానేరదు. ప్రభుత్వమువారిచర్య పక్షప్రాయముగను నాగరికప్రభుత్వమనబడు దానికన్న ముగనుండుట యేగాక, ఆరాజకీయముగనున్నది. తనకు అనోరోగ్యముగనుండెనుకాని, లేక పోయినచో వెంటనే వంగరాష్ట్రమునకేగి వాసుగారికితోడ్పడియుండునని లజవతిరాయిగారు జెప్పిరి. సుభాను చంద్ర బోసు, అనిలభవనరాయిగార్ల వంటివారు రహస్యవిప్లవకారులని నమ్ముజాలననిరి. వారిపై నుండు ప్రతికూల సాక్ష్యము తనపై 1907 సం॥ జతకూర్చబడినట్లే యుండునుగాని అంతకన్న వ్యాయ తరముగనుండనేరదనిచెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

### గొప్పవైమానికనౌక

జడ్ ఆర్, వైమానిక నౌక కంపె రెండింటలు పెద్ద వైమానిక నౌకను గట్టుటకు వికర్షకం వెనెవారికి కంట్రాక్టు నిచ్చిరి.

శ్రీ భీమరాంబా మల్లేశ్వరాంధ్రగ్రంథాలయము, బె జ ప డ

మాగ్రంథాలయము దివవిశాఖిస్థి గాయుచున్నది. మాగ్రంథాలయమును దెజవాడవస్త్రము శ్రీనింజేటి వెంకయ్య, బమ్మ శేషయ్యగార్లు గ్రంథములనిమిత్తము గు 116-1-3 లు గొక్కపూర్వకముగా సమర్పించిరి. ఆక్టోబరు 30 లు గోజాన గ్రంథాలయభవనమందు సక్రగా సభ జరగజూచిరి. అసభకు పురా రా-శ్రీ. గజ్జ సుబ్బారావునప్ర. పి. మే. యల్, టి. వారు అధ్యక్షత వహించిరి. బ్రహ్మశ్రీ వేమూరి శివస్వామిశాస్త్రిగారు వారు “దీపాభి”నిగురించియును, బ్రహ్మశ్రీ తూనుగుంట్ల రామస్వామిగువ్వగారు కార్తీకమాం మాహాత్మ్యమును గురించియును సక్రగా ఉపన్యసించిరి. సభజయప్రదముగా జరిగినది. ప్రతి నెలకు సభచేయ నిశ్చయించిరి. మాగ్రంథాలయమున కుత్సాహముతో కొందరు వీరువాలు సహితము గ్రంథములను యిచ్చుటకు వాగ్దానమిచ్చిరి.

కార్యదర్శి.

### కృపహరిచూర్ణము

విస్తృతబ్ధి 1-కి 0-8-0 (8 దబ్బీల యుండుగలది) 1-కి రు. 2-0-0 ఈ చూర్ణము మనమాలికలచే చేయబడినది. కన్న, ఉబ్బునము, కాంచీనము, శైత్యజ్వరము, కణ్వము, మిగుల ఉపయోగించుట. దీని కేంబులందుచేయుటకు తుంజిరి. అమృతాంజనము దీనితో బొంబాయి - మదరాసు.

## ఆంధ్రపత్రిక

1924 సం॥ నవంబరు నెల 7-వ తేదీ

శుక్రవారము

### విదేశవస్త్రబహిష్కారము

విదేశవస్త్రబహిష్కారము పూర్తియగుటకు కాంగ్రెసునందలి స్వరాజ్యబహిష్కార పక్షముల వారు మాత్రమే గాక, మితవాదులు సహితము తోడ్పడుట యావశ్యము. హిందువులు మహమ్మదీయులు అను మతభేదములతో బనిలేదు. స్త్రీలు పురుషులు, బాలురు, బాలికలు ఇక్కార్యమును నిర్వహించగలుగుదురు. సులభసాధ్యమగు నీపని, స్వరాజ్యసిద్ధికి మార్గము జూపుచుండగ, దానిని వదలి గాలిలో మేడలగట్టుటవలన నేమిప్రయోజనముండును? మహాత్ముడు కోరెడి స్వల్పత్యాగమున కెల్లరును సమ్మతించుట ఎంతముఖ్యమో దెలుప నవసరములేదు. చెన్నపురినుండి ఇంగ్లండుకుబోయి యిటీవలనే దిగివచ్చిన కే. నమ్మాళ్వారుచెట్టిగారు మద్రాసు మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, గాంధీమహాత్ముని అసహాయోద్యమమునకు మాంఛెట్టరు లాంకుమైరు వర్తకు లత్యధికప్రాముఖ్య మొనగిరిని సూచించిరి. ఇందు వింత ఏమియులేదు. బ్రిటీషువర్తకులు డబ్బునష్టముగలిగినపుడు త్వరలో మేల్కొనెదరు. కద్దరునిర్మాణము, లాంకుమైరువర్తకులలో నలజడి బుట్టించెననుటకు సందియములేదు. భారతదేశమును పీల్చి పిప్పిచేయుచున్న విదేశవస్త్ర వ్యాపారము ఎంతత్వరలో తగ్గిపోయిన, అధికముగ నేమి, రాజకీయముగ నేమి దేశమున కంత లాభ కరము. ఈసంగతి లాంకుమైరువర్తకులకు దెలిసి నంతబాగుగ మరియొకరికి దెలియదు.

సులభసాధ్యమును భుక్తిముక్తి ప్రదాయకము నగు కద్దరు నిర్మాణమును వదలిపెట్టి విదేశవస్త్రాలంకృతులై దిరుగుచు వాని మోహమునుండి వదలించుకొనజాలక నేటికిని వానికొరకు పరితపించెడి భారతీయులసిగ్గజాచిన మిగుల జాలికలుగును. విదేశ వస్త్రబహిష్కారము మాటలతో పూర్తియగు నది గాదు. కద్దరు నిర్మాణమువలనగాని, ఇయ్యది సాధ్యపడజాలదు. తీర్మానముల నెన్నిటిని గావించి నను ప్రయోజనములేదు. బ్రిటీషు వస్త్రబహిష్కారమునుగూర్చి తీర్మానముల గావించుటకు పలువురు కుతూహలపడుచుందురు. కాని సులభమగు వస్త్ర బహిష్కారము గావించుటకుమాత్రమువెనుదీయు చుండురు. మహాత్ము డిట్టివారి వ్యర్థపు నలహాల నంగీకరింపజాలడు. నమ్మాళ్వారు చెట్టి గారు మాత్రము లాంకుమైరు వర్తకుల భయమును బాపిరి. అసహాయోద్యమము గాంచి లాంకుమైరు భయపడ నక్కరలేదనియు ఉద్యమ మిదివరకే చని పోవుచున్నదనియు, కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట నయ్యది మిగుల ఉచ్చదశయందున్నపుడే మద్రాసు వర్తకులు లాంకుమైరు వస్త్రబహిష్కారమునకు సంపూర్ణవిముఖత జూపిరినియు జెప్పి చెట్టిగారు గారు బ్రిటీషు వర్తకుల కభయమొసగిరి. చెట్టిగారు

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపదర్శనమును తిలకించుటకై వెడలియుండిరి. ప్రదర్శనమువలన హిందూదేశ మునకు గలిగినలాభములలో విదేశవస్త్రప్రాప్త్యాహ మొకటి గాబోలు.

నమ్మాళ్వారు చెట్టి గారు స్వలాభముకొర కెటుల ప్రవర్తించినను, దానితో నితరులకు బని లేదు. కాని లాంకుమైరు వర్తకులు హిందూదేశ మును తమ సరకులతో నింపివైచుటకు తీవ్రముగ బ్రయత్నించెదరనిమాత్రము నమ్మవచ్చును. సాధ్య మగుసంతకరకు స్వదేశీ మరల తలయెత్తకుండజేయ వలయునని వాకు సంకల్పించెదరు. వీరి ప్రయత్నము లకు, భారతవర్షమునందలి విదేశవస్త్ర వ్యాపారులు తోడ్పడెద రని యూహింపవచ్చును. దేశము నెదు రొగ్గిన యుషద్రవము చాల హెచ్చుగ నున్నది. అయినను హిందూదేశము వెనుకాడజాలదు. తిండి కిని బట్టకును ఇతరదేశములపై నాభారపడకుండ, భారతవర్షము జరుపుకొనగలదు. అట్టికత్తిని మరల సంపాదించునేని, దేశము ప్రపంచములో తలయెత్తు కొన వీలగును. లేనియెడల నగుబాట పాలగును. లాంకుమైరును నష్టపెట్టుట, భారతీయుల యుద్దేశ్య ముగాదు. తమ బ్రతుకుదేరువును తాము జూచు కొనవలయు ననియే, భారతీయు లాశపడుచున్నారు. ఇందువలన లాంకుమైరు వర్తకుల అక్రమలాభము లకు భంగము కలుగుచో, అందులకు భారతీయు లు తరవాదులు గాజాలరు. స్వదేశీ స్వరాజ్యము నిచ్చునని వెనుక నంగీకరింపబడెను. కద్దరు స్వరా జ్యము నిచ్చునని నేడు మహాత్ముడు పరిపూర్ణ విశ్వాసముతో చాటుచున్నాడు. మహాత్ముని సంకల్పము సిద్ధించుగాక!

గాంధీమహాత్ముడు: కలకత్తా కార్పరేషను

కలకత్తా కార్పరేషను విన్నపమునకు గాంధీ మహాత్ముడిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునందు, మ్యునిసిపలు కార్పరేషనువిధులు చక్కగ వివరింపబడినవి. మ్యుని సిపలుసభ్యులు తమధర్మ మేదియో గ్రహించుటకు, మహాత్ముని హెచ్చరిక మిగుల ననుకూలంపగలదు. కలకత్తాయందు అపరిశుభ్యమును పూర్తిగ తొల గింపవలయు నని, మహాత్ముడు కోరెను. కార్పరే షనువారి ముఖ్య ధర్మ మేమి? పరిశుద్ధ మగు వాయువు, పరిశుభ్రమగు నీరు, పరిశుభ్రమును చౌకయు నగు పాలు పండ్లు, ఉచితవిద్యలను లభింప జేయుటయే. నగరరాజ మగు కలకత్తాపురము, వీనిని సమకూర్చుటకు యావచ్చుకీని ధారబోసి, మార్గదర్శక మగుట ముఖ్యము. జాతీయవాదులు పురపాలనము చేపట్టినందులకు ఫలముగ, నిట్టిలాభ ములు గలుగవలయును. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపి నటుల, కలకత్తాలో గొప్ప సాపాదము లొకవంక గనుపించుచుండ, మరొకవంకనివాసయోగ్యములు గానిస్వల్పకుటీరములు పేరొకచోట గనుపించును. ధనికులునివసించెడిచోటుల, కార్పరేషనువారు సౌక ర్యముల నేర్పరుచుచున్నను, బీదలునివసించెడి ప్రదేశ ములు దుర్గంధపూరితములై యుండును. కడపటి ప్రదేశములను పరిశుభ్రము జేయ వలయునని మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. మేడలు మిడ్డలు ఎన్ని యున్న నేమి, బీదలు నివసించుభాగములు మరినముగ నుండుచో, మ్యునిసిపలు పరిపాలనము

అసాధ్యముగ నుండినటులనే ఎంచవలయును. కల కత్తాలో గొప్పల నుంచెడి ప్రదేశములు అసహ్యము లుగ నున్నటుల మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. మహా త్ముడు కలకత్తావిషయమై చెప్పిన సంగతులు, కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగ చెన్నపురికిని వర్తించును. కలకత్తావలె చెన్నపురి ప్రాసాదములతో నిండియుం డకపోయినను, బీదలు నివసించెడి ప్రదేశములకును, ధనికులు నివసించెడి ప్రదేశములకును తారతమ్య మెంతేని గలదు. మాలమాదిగల గూడెములను బాగుచేసి, వానిని వాసయోగ్యములుగ గావించ వలసిన యవసరము గలదు. కాంగ్రెసు మ్యునిసి పలు పక్షమువారు మహాత్ముడు కలకత్తాలో జెప్పిన హితమును చెన్నపురియందును ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు బ్రయత్నించినపుడే, కార్పరేషనులో వారుప్రవేశించినందులకు సార్థకతగలుగును. ఇంతియ గాక, మ్యునిసిపలు సంఘములన్నియు తమకు గల యవకాశముల నన్నిటినువయోగించి, స్థానికస్వపరి పాలనమును సార్థకము గావించు గాక! మహా త్మునికేమాత్రము వీలున్నను, పురమునందలి అడవి శుభ్రతనుస్వయముగ తొలగించుటకు సయితము అతడు వెనుదీసి యుండడు. శ్రీరామ కృష్ణ పరమహంసవలె మహాత్ముడును ఏషనియు నీచుని ఎంచక సంపూర్ణ నేప జేయుటకు సంసిద్ధు డగును. రాజకీయరంగము అతనికాలము నంతను ఆక్ర మించుటచే మ్యునిసిపలు సభ్యులకు మార్గదర్శకు డగు నవకాశము లేకపోయినది. మునిసిపలు సభ్యత్వమునకు ప్రజాసేవయే లక్ష్యము. అయ్యది అధికారపదవి యని తలంచి విజ్రువిగట పడిగాదు. కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలు పక్షమువా రీవిషయమున ఇతరులకు త్రోవజూపుట ముఖ్యము. కలకత్తా కార్పరేషను కార్యనిర్వాహ కోడ్యోగి యగు సుభాష చంద్రబోసుగారిని అరాజకచర్యలకు గాను అరెస్టుజేయుట ఎంత యక్రమమో దేశ మేకగ్రీవముగ దెలిపినది. లాలాబజపతిరాయిగారు కడు దుర్బలులుగ నుండియు బెంగాలు నిర్బంధ ముల పట్ల తీవ్రాగ్రహమును అనమ్మతిని గను పఱచుచున్నారు. దేశము స్వస్థముగనున్నచో లజపతి రాయిగారు కలకత్తాకు వెడలియుండెడి వారే. లాలాబజపతి రాయిగారిని ప్రవాసమున కంపింపుడు అతడు విప్లవకారు డని దేశ మంగీ కరించెనా? సుభాషచంద్రబోసుగారి విషయమున గూడ అంతకన్నను వేరువిధముగ జరుగజాలదని లజపతి రాయిగారి తలంపు. సుభాష చంద్రబోసు గారి నిర్బంధమును మహాత్ముడు నిరసించుట సహ జము. బోసు గారు త్వరలోనిచ్చింధ విముక్తులయ్యెదరుగాకయని, మహాత్ముడు ఆశించు చున్నాడు. కలకత్తా కార్పరేషనువారు నిర్బంధ ములకు జంకక, స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధికే గాక, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిగూడ తోడ్పడి, ధన్యత గాం చెదరని నమ్మెదము.

నూతన ఇండియానుంత్రి

బర్మెను హెడ్డుప్రభువుగారు నూతన ఇండియా మంత్రిగ నియమింపబడినటుల, బ్రిటీషు వార్తాపత్రి కలు దెలుపుచున్నవి. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు గడ్డ కట్టిన కన్ఫర్వేటివుగాడనియు, వెనుక డయరుగోనాని గావించిన హత్యలను నిరసించెననియు, అందుచే



వెనుకటివిశాలభావమును ఇష్టమును జూపునెడల పరిపాలన మనుకూలముగ నుండుననియు, మాంధ్యేంద్రుని గార్హియనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంతమాత్రముచే హిందూదేశమునకు సంతోషము గలుగజాలదు. బర్మేశాహ్లాదప్రభువు బాల్కువినుగారయం తటి పూర్వారాష్ట్రయందు గాకబోవచ్చును. కాని, పరిపాలనమునందు మాంధ్యజరుగుట కిచ్చగించి దని మాత్రము చెప్పవచ్చును. ఇటీవల లేబరుప్రభుత్వత్యాగయములకు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించుచు, కొన్ని సంవత్సరములవరకు కన్సర్వేటివులక్రింద సుస్థిమగు ప్రభుత్వ ముండవలెనని బర్మేశాహ్లాదప్రభువుగారు ఎలుగైతి చాటిరి. “సుస్థిరమగు ప్రభుత్వమే” బర్మేశాహ్లాదప్రభుత్వము వారి యాశయముగ గనుపించుచున్నది. అట్టిప్రభుత్వము కొనసాగుటకు, అభివృద్ధి మాట తలపెట్టగూడదు. అయినను బర్మేశాహ్లాద గారి పరిపాలన మును గూర్చి ఆంధ్రో శన పడ నక్కరలేదు. ఆలివియరు ప్రభువుగారు లేబరుపక్షమునకు జెందినను దేశమున కెట్టి లాభము గలుగకబోయెను. సంస్కరణములు మార్పు జెందగూడదని వీరును మిగుల కట్టుబట్టిరి. తుదకు నిర్బంధ విధానమునకు సయితము నమ్మి తిండిరి. ఆందుచే ఆలివియరు ప్రభువు ఇండియా మంత్రిగ నున్నను బర్మేశాహ్లాద ప్రభువు ఇండియామంత్రిగ నున్నను ప్రజల స్వయంకృషి వలననే సత్యశాభివృద్ధి సాధ్యమగును. బెంగాలు నిర్బంధములు అన్నిపక్షములవారిని ఏకము గావించుటకు తోడ్పడుచున్నవి. జాతీయసంయోగ ప్రయత్నములు సఫలమగుచున్నవి. ప్రజలు ఏకాశయబద్ధులై ఐకమత్యముతో మెలగుచో బర్మేశాహ్లాదప్రభువు ఎట్టి దండనపద్ధతుల నవలంబించినను స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నడగింపజాలవు.

పన్నుల విచారణ

పన్నుల విచారణను నిలిపివేయ వలయు నని సామ్రాజ్య శాసనసభవారు తీర్మానించినను ఆయన్ని కొనసాగునటుల గనుపించదు. ప్రజల ఆర్థికస్థితిని గూర్చి ముందుగ కనుగొనకుండా ఎంతటి పన్నులను వారు భరింపగలరో నిర్ణయించుట యసంభవ మని బాలుడయినను గ్రహింపగలదు. కాని ఆర్థికవిచారణను నలుపుటకు సాధ్యపడదని సర్ జేసిల్ బ్లాక్టెలుగారు ఖండితముగ చెలిపిరి. ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుచో, వారునిజస్థితి నెరిగింప గలరు. దుర్భరదారిద్ర్యపీడిత మగు హిందూదేశ మింకను హెచ్చుపన్నులను భరింపగలరనుట మిథ్య దప్ప వేరు గాదు. ఇదివరకే పన్నులభారముక్రింద నలుగురు, హిందూదేశము లేవలేని సితియందు న్నది. దూరదృష్టిగలదేని, పన్నులబరువును తగ్గించుట శ్రేయస్కరము. ఇందుకు ముఖ్యముగ మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గించుట యావశ్యకము. ఆవిషయమై ప్రభుత్వసభ్యులు కృషిసలిపిన మేలు. అతియగాని, క్రొత్తపన్నులను విధించు టెటులని యోచించుట మాత్రము వ్యర్థప్రయత్నము. అయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువాడు తమ ప్రయత్నమును విడనాడ బోరు. పన్నుల విచారణతో గలసి ఆర్థిక విచారణ నలుపుట కవలె సాధ్యపడదు. ఆర్థికవిచారణము ప్రత్యేకముగ నిష్పక్షపాతముగ జరుగుట యవసరము. అంతవరకు పన్నుల విచారణను తల

**ఆంధ్రుల**

**గాంధీ మహాత్మని వుజాని**

—o—o—o—

**లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను**

**యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు**

చందాలు 49781-8-8

ఇదివరకు

ఇదివరకు

వంతులుగారికి చేరిన పన్ను 24528-1-8

7.11.24

పు బాంధీకి న మునింప రెనా మ — శా నాగేశ్వరరావు నెం. 7, రెంబుల్స్ విగ్, మద్రాసు

పెట్టుట అవివేకము. ప్రభుత్వార్థికసభ్యులసమావేశము త్వరలో గూడునట. ఆ సభయందు, పన్నుల విచారణను ఎటుల జనుపవలయునో నిర్ణయించెద రట. శాసనసభాతీర్మానము లెటుల వ్యర్థములగునో మరి యొకమారు విదిత మగుచున్నది. తీర్మానముల గావించి శాసనసభ్యులు తమలో తాము సంతసింప వచ్చును గాని, వానిని ఆచరణలోనికి వచ్చునటుల జేయుట మాత్రము దుర్లుటమగుచున్నది.

బ్రిటీషు ఎన్నికలు: ఈజిప్టు

ఇతరదేశములతో బాటు, ఈజిప్టు దేశమును బ్రిటీషు ఎన్నికల విషయమై ఆశాభంగము జూపుచున్నది. ఈజిప్టుకోర్కెలను లేబరుప్రభుత్వముసంయతము చెల్లింపకబోయినను, ఇతరపక్షములకన్న లేబరుపక్షమే మెరుగని ఈజిప్టుపత్రికలు తలచుట వింతగాదు. లేబరుపక్షము తగినంతవలముతో పార్లమెంటుసభ నాక్రమించు నని, ఈజిప్టుదేశ మెదురు జూచుచుండ, తద్వ్యతిరేకఫలము గలిగెను. కాని, ఒక్కవిషయమును మాత్రము దేశమంతయు అంగీకరించుచున్నది. ఇంగ్లండులో నే రాజకీయపక్ష ప్రాబల్యము వహించినను ఇంగ్లండు లాభమును ముందుగా నాలోచించి వీడవ నితరుల విషయము నాలోచించును. అందుచే ఈజిప్టు తనపై తా నా భారపడవలె ననియు, ఈజిప్టుసమస్యాలిష్కారము ఈజిప్టునందే జరుగవలయునుగాని ఇంగ్లండునందు గాదనియు, ప్రజలలో నభిప్రాయము వ్యాపించి యున్నటుల, ప్లేట్సుమెను పత్రికకు తంతివార్త చేరెను. ఈజిప్టుస్థితియే అటులుండగ హిందూదేశ స్థితి ఎటులుండునో జెప్పవలయునా? హిందూదేశము గూడ అట్టిపాఠమునే నేర్వవలయును. ఆవిషయమై ఇదివర కేమయిన సందియము మిగిలియున్నయెడల ఇంతటితో నది తొలగిపోగలదు.

వ్యాయామ క్రీడలు: విశాలభావము

వ్యాయామ క్రీడలలో విశాలభావము జూపుటలో ఇంగ్లండు ముందడుగువేయు నని ప్రతీతి గలదు. తగవులకు బూనక గెలుపు ఓటమి విషయమై ఉదారబుద్ధితో బ్రవర్తించుటకు ఆంగ్లేయులు సంసిద్ధు లగుదురిని చెలుపుచుండెడివారు. అట్టి స్వభావము నానాటికి నన్నగిల్లు చున్నటుల దోచును. ఆటలు సయితము పోరాటములకు దారి జూపుచున్నటుల కొన్ని నిదర్శనములు గనుపించెను. ఇటీవల నొకకాలి బంతిపాడెము లండనులో జరిగెను. అందు ఇరుపక్షములును బంతియాటను మానిపై చి పోరాటమునకు గడంగిరినియు ప్రేక్షకులు సయితము పాల్గొనిరినియు ఆట యాగిపోయె

కులు సయితము పాల్గొనిరినియు ఆట యాగిపోయె ననియు పోలీసువారు రావలసినవచ్చెననియు విదేశ వార్తలు చెలుపుచున్నవి. పోలీసువారు పలువురను అరెస్టుజేసిరిట. కాని పోరాటము మాత్రము చాల సేపటివరకు కొనసాగెనట. ఇట్టి నిదర్శనములు బ్రిటీషు క్రీడిక కళంకదాయకము. వ్యాయామములందేమి తదితరస్పర్ధలందేమి ఇరుపక్షములవారును ఫలితములనుగూర్చి విచారించకుండుచో భ్రాతృభావము ప్రవర్ధిల్లును. లేనియెడల క్రీడలు సంతనమును పెంచుటకు మారుగ దుఃఖకారణము లగుట నహజము.

గాంధీ, దాసు ఒడంబడిక

గాంధీ, దాసుగార్లకు గుడిరిన ఒడంబడిక యందలి ముఖ్యవిషయములు వేరొకచో ప్రచురింపబడినవి. బహిష్కారవాదుల కవి ఎంత యప్రియముగ నున్నను, కాంగ్రెసు సంయోగముకొరకు మహాత్ముడిందుల కంగీకరించియుండెను. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినంతవరకు అసహాయ కార్యక్రమము నిలిపివేయబడును. కాని విదేశవస్త్రబహిష్కారము మాత్రము కొనసాగును. స్వతాజ్యపక్షమువారు గూడ కాంగ్రెసుపక్షముగనే గుర్తించబడిరి. నూలు వడుకుటకును కద్దరునిర్మాణమునకును అన్నిపక్షములవారును తోడ్పడవలయును. సభ్యత్వార్హతకు డబ్బుచందానుతోలగించి నూలుచందానంగీకరించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి యాక్షేపణ లేకుండుటకు, భుక్తు తానువడికిపట్టిగాని పీలులేనియెడల ఇతరులచే వడికించినట్టిగాని చందానీయవలెనని సూచింపబడెను. గాంధీదాసు ఒడంబడికనుగూర్చి మున్నుండు విపులముగ వ్రాసెదము.

రషియాతో ఒడంబడిక

మాస్కో ఇంగ్లండుకంపెన విజ్ఞప్తి

లండన్, నవం 2:—రాత్రి 9/55 ఆంగ్లోసోవియటుఒడంబడిక ఇంకను ఒప్పకొని భృవపరచెదరనే మాస్కో వారసు కొనుచున్నారు. ప్రాపంచిక రాజకీయములందు సోవియటులకు ఎక్కువనున్న పలుకుబడిచేతను బ్రిటీషు ఆర్థికకలాభమున పక్షించియు ఎంతటి కన్సర్వేటివు లైనను ఆంగ్లోసోవియటు ఒడంబడికను అంగీకరింపక మానరని ఇశ్వేస్తియాపత్రిక వాకొనుచున్నది. బ్రిటీషు ఎన్నికలచే ఒడంబడికను త్రోసివేయరని ఈపత్రిక నమ్ముచున్నది. బ్రిటీషు సామాన్యకర్షకులే గాక శ్రమంతులుగూడ సోవియటు ప్రభుత్వముతో ఒడంబడికను జేసికొను టవసరమని ఆనుచున్నారు. ఏదోవిధముగ క్రొత్త కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారైనను సోవియటు ఒడంబడికను భృవపరచెద కనుకొనుచున్నారు.

# విదేశ వార్తలు

## బ్రిటిషుమంత్రివ్యము

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవం 7:—

ప్రధానామాత్యుడు బార్క్లెయ్ ను గూర్చి, కామన్సు సభ నాయకుడు.

ఇండియామంత్రి బర్క్లెయ్ ప్రభువు.

చాన్సిలరు ఆఫ్ ఎక్స్‌క్యూజివ్: చర్చిలు గూర్చి.

విదేశాంగమంత్రి: ఆస్టియాంబల్ గూర్చి.

లార్డు ప్రెస్టేలు: స్వామివారి ప్రభువు.

కన్సర్వేటరు లార్డు పెసిడెంటు ప్రభువుల సభ నాయకుడు: కర్జన్ ప్రభువు.

లార్డు చాన్సిలరు: కేప్ ప్రభువు.

దేశీయమంత్రి: సర్ జాన్ బెన్ హిక్సు గూర్చి.

యుద్ధమంత్రి: సర్ ల్యామింగ్ వర్రింగ్ ఈవన్స్.

వైమానిక మంత్రి: సర్ స్వామియల్ హెలారు.

ఫస్టు లార్డు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్: బ్రిటిష్ మన్.

వర్తక సంఘాద్యక్షుడు: సర్ జేమ్స్ లాయిడ్.

గ్రాం.

ఆరోగ్యమంత్రి నెల్సన్ బాలబల్లెను.

స్కాట్లండ్ మంత్రి సర్ జాన్ గిల్లెను.

విద్యాసంఘాద్యక్షుడు: ఇన్స్ పెక్టివ్ ప్రభువు.

కార్మిక మంత్రి: సర్ ఆర్థర్ మెయిల్లెండు.

అట్టర్నీ జనరలు: సర్ డగ్లస్ హోగు.

సహాయమంత్రిలు ఇతర ఉద్యోగములు ముందు ప్రకటింపబడును.

## ఇండియా మంత్రి

బర్క్లెయ్ హెడ్ ప్రభువు నియమింపబడుట

లండన్, నవంబరు 7:—ఇండియామంత్రిగ బర్క్లెయ్ హెడ్ ప్రభువు నియమింపబడెనని వార్తా పత్రికలవలన తెలియచున్నది.

మాంచెస్టరు గార్డియన్

ఈ నియామక మెంతయు బాగున్నదని కొనియాడు చున్నది. భారతదేశవిధానమును గూర్చి ముఖ్యవిషయముల లో చాల ఉదారభావముతో 1920 సంవత్సరము జూలై 19 తేదీని ప్రస్తావించిరి. ఇదియే వీరిని నియమించుటకు తగిన కారణమగుచున్న దనుచున్నది. ఆ భావముతోడనే గనుక ఇండి యా కార్యాలయపు పరిసరమును బర్క్లెయ్ హెడ్ ప్రభు వు గావించినచో ఆయన పాలనము అంతా తప్పక సుండదను చున్నది.

## నూతనమంత్రివర్గపు తేర్పాటులు

బార్క్లెయ్ ను గూర్చి నియామకము

ఇండియామంత్రివదవిచర్చిల్ గారా, వింటర్ ఫీల్డ్ గారా? లండన్, నవంబరు 7:—సర్ బార్క్లెయ్ గారు ఇండియా హోయమంత్రి గావచ్చునని అనుకొనుచున్నారు.

బార్క్లెయ్ ను గూర్చి పట్టి

సామాన్యము గ్రేటు బ్రిటను విషయము లన్నిటిని ఆలోచించి సార్వభౌముని సందర్శించి వివిధ ఇతరుల చెప్పినట్లుల వివర విశ్లేషణలు చేసి సులభమైన మంత్రులను ఏర్పరుచుటకు నిశ్చయించుకొనెను. వీరందరికను కలుగజేసిరి. రేపు మంత్రుల పేర్లు ప్రకటింపబడవచ్చును.

బర్క్లెయ్ హెడ్ ప్రభువు ఇండియామంత్రిగ వచ్చునన్న మాట విశ్వసనీయముగాదు. చర్చిలు గూర్చి ఇండియామంత్రిగ నుండుట పడదనియు వింటర్ ఫీల్డ్ గారు నియమింపబడవచ్చునని యీ తెలియుచున్నది.

## పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, నవంబరు 7:—కార్మికపక్షమువారు దిక్కులేకుండ స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. బార్క్లెయ్ ను గూర్చి 52 ప్రభుత్వపుట్టుదోగములను జేయవలయున్నది. అధిమమి ఉద్యోగములకు 77 అభ్యర్థులు నున్నారు.

సామాన్యవర్తకము బాతీయవిధానము సభివృద్ధిజేయ కాలము సచ్చినదని మార్క్సింగ్ హోస్టుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రిటిషువారి క్షీణదశలేదని ఎన్నిక ఫలితములు తేల్చినవి. బ్రిటిషు రాచకీయ ధాతేయతకు త్రొత్త గొప్ప అవకాశ మేర్పడెను. బోలిషివిజముకు ప్రత్యక్షనిరోధము గల్గెను. ఇప్పుడు దేశము నెమ్మదిగ తల్లి ఆలోచించుటకు వీలుగ నున్నది. విదేశాంగ సహస్రలు సామాన్యమైనవిగావు. సామాన్య హక్కుప్రాచ్యదేశములందు ప్రబలుచున్న ఆందోళనమును గూర్చి టైమ్సుపత్రిక తెలుపుచున్నది.

డెవెలప్మెంట్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ వచ్చునను డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు బోలిషివిజంను ప్రత్యక్షముగ విమిజేయవచ్చును అయ్యది విజృంభించుకొండ జేయగలదనుచున్నది. సోషలిజంను అణగద్రొక్కుటకు (సాంఘిక సిద్ధాంతము ఆయుధమై బార్క్లెయ్ గారు రోతర్మియరు ప్రభువునుండి ఉత్తరువుకొనవచ్చుచున్నట్లు డెయిలీ హెరాల్డు బార్క్లెయ్ ను గూర్చి పలుమును వికృతముగ ప్రకటించెను.

విదేశాంగమంత్రి పదవిని రాబర్టు సిసిలు ప్రభునకు బార్క్లెయ్ ను గూర్చి యుచున్నారని విశ్వశనీయులగు కార్మికపక్ష మువారు రనుకొనుచున్నారు.

## ఇండియా కౌన్సిల్ సభ్యుడు

సర్ హావిల్ కహద్యక్

గారికి సార్వభౌముడు సందర్శన మొనగెను.

ఇండియా కార్యాలయపు సభ్యత్వమును వదలిన పిమ్మట సార్వభౌముడు సర్ ఎడ్వర్డు బ్యారోగారికి సందర్శన మొనగెను.

## ఈజిప్టుకు గొప్ప దెబ్బ

కార్మికప్రభుత్వ పరాజయమునకు చింతిలుట

లండన్, నవంబరు 4:—ఈజిప్టు రాచకీయ వర్గమువారి బ్రిటిషు ఎన్నిక ఫలితములను జూచి ఆశాభంగమైరి. కామన్సు సభలో ఈజిప్టుకు సహాయము చేయుటకు కార్మికపక్షమువారు అధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడెదరని అనుకొనుచున్నారు. ఇట్లు తలపని తలంపుగ ఈఎన్నికలు జరుగుటచే ఈజిప్టుకు చాల చింతగనన్నది. కాని ఈజిప్టు పత్రికలు వీలై సంతవరకు మంచి గనే యోచించుచున్నవి. ఎన్నిక ఫలిత మెట్లున్నను సరే యనుచు న్న యవి. ఇంగ్లండు లో ఎంఐ నేపు రాచకీయపక్షమువారు ముందు బ్రిటిషు ఆశయాలు బాగుండవలెను, తరువాత ఇతరులవిషయము ఆలోచించెదను న్నంతకాలము ఏవత్తుమువారు వచ్చినను సరేయనుచున్నవి.

ఈజిప్టు తహ్‌మిదాన్ ఆధారపడవలెనని హెచ్చరించుచు న్నవి. ఈజిప్టు ప్రజలందరను ఏకమయి వికమత్యముగ ప్రవర్తించెను. ఈజిప్టుసమస్యను ఈజిప్టులోనే పరిష్కారము చేయవలెనను చున్నవి.

## న్యూయార్కు గవర్నరు

ప్రీయెన్నుకొనబడెను

న్యూయార్కు, నవం 5:—అధ్యక్షుని ఎన్నికలలో న్యూయార్కు టెక్సాసు రాజ్యముల గవర్నరులు ఎన్నుకొనబడెను. టెక్సాసు రాజ్యమువారు డెయ్‌స్టా అనప్రీయి గవర్నరుగ ఎన్నుకొనిరి. ఈమె పూర్వము గవర్నరుపదవిని వహించిన టెక్సాసు గారిభార్య, ఈమె మొదటి స్త్రీగవర్నరు.

## మెక్సికో కార్మికులు కార్యాలయము

బ్రిటిషు డొమినియనులు

మెక్సికో, నవంబరు 6:—21 తేదీ నుండి బ్రిటిషు డొమినియనులలో మెక్సికో కార్మికులు కార్యాలయము లన్నిటిని మూసివేయుటకు విదేశాంగమంత్రి వర్గమువారు ఉత్తరువు జేసిరి.

## నల్లమందు సభ

చీనావారి ప్రకటనము

జనీవా, నవంబరు 5:—మధ్యాహ్నము సభ మరల గూడెను. చీనాప్రతినిధి లిఖితప్రకటనమును గావించిరి. దీని మీది ఇండియాప్రతినిధికిని, చీనాప్రతినిధికిని చాల వాగ్వాదము జరిగెను. ప్రకటనమున ఇట్లున్నది.

కొందరు వ్యక్తులు తిప్పలను జేయుచున్నారు. వీరిపై చీనాప్రభుత్వమువారి కఠికారములేదు. కొన్ని దేశముల జాతుల వారికి సౌకర్యములను చీనావారు మాపవలెనను వరతులు నేర్పాటు చేయుటచే ఇట్లు వాటిల్లెను. చీనాలో నల్లమందు పుట్టుకతోలేదు. విదేశములనుండి ఎగుమతిచేయబడెను. నల్లమందు తినునాడుకను తగ్గించుటకు చీనావారు చేసిన ప్రయత్నములకు ఇతరప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వములప్రజలే ఈవర్తకమును జేయుచున్నారు.

1917 లో ఇండియా నల్లమందును చీనాకెగుమతిజేయ జాలమని బ్రిటను అంగీకరించెను. అప్పుడే చీనాలో నల్లమందు నుత్పత్తిజేయుటను మానివేసిరి. తయారుచేయబడిన నల్లమందు అడంచుటకు చీనావారినున్న ఆశక్తి మితరల కెవరికిని లేదు. దూరప్రాచ్య దేశములందు ఆశలున్న అన్నిప్రభుత్వముల వారు ను సంతృప్తులగు సహకార మొనర్చినచో చీనాసంకల్పము నెరవేరదు.

గసగసాలపంట మరల యభివృద్ధి గాంచుటయు చీనాలో ప్రస్తుతము రాచకీయ పరిస్థితులు కల్లోలముగ నుండుటచేతను నల్లమందు నుత్పత్తిచేయుటయు, తయారుచేయుటయు ఎక్కువగ నున్నయది.

విదేశములనుండి నల్లమందును దొంగతనముగ చీనాకు బంపుచుండుటచే చీనాప్రజలకు బాధగనున్నది: మరియు విదేశీ యలచే తయారుచేయబడిన వస్తువదార్థములు దొంగతనముగ చీనాలో ప్రవేశపెట్టి విక్రయించుటచే మరింత కష్టముగ నున్న యది.

తయారుచేయబడిన నల్లమందును తినుట అపాయకరమని ప్రకటించవలెను. అందుచే అయ్యది తయారుచేయబడుట అక్రమమని ప్రకటించవలెను. తక్షణము ఒక్కమందు నిమిత్తము తప్ప ఇతరపనులకు నల్లమందును ఎగుమతిచేయుకొండ నిషేధించవలెను. ఈ ఏర్పాటులను అంగీకరించిన ప్రభుత్వముల ఆధినివేశములకును, సామంతరాజ్యములకు వర్తించునట్లు చేయవలెను.

ప్రత్యేకచికిత్స గావలసినట్టియు అలవాటుబడిన వారికి తప్ప ఇతరులు తయారుచేసిన నల్లమందు నుపయోగించగూడదని ఉత్తరువు జేయవలెను.

క్యాంబెలుగారు ఇండియాప్రతినిధి

చీనా ప్రతినిధి జెప్పిన సంగతులను చాలవరకు ప్రతిఘటించిరి. చీనాలో ప్రవేశించు నల్లమందు సగము బర్మానుండి వచ్చుననిరి. హాకాంగు ప్రైయిట్సు సెటిల్మెంటులో జరుగుచు న్నదనిరి.

చీనాలో ప్రతిసాలను 15000 టన్నుల నల్లమందు తయారగుచున్నదని అంతర్జాతీయ నల్లమందు ప్రతికూలసంఘము వారు ప్రకటించినసంగతుల నెన్నడును అంగీకరించలేదని చీనా ప్రతినిధి నడిచెను.

చీనాప్రకటనమును విచారించుటకు సభ ఆపుజేయబడెను.

## కూర్చిడిగారికి వచ్చిన ఓట్లు

కూర్చిడిగారికి 279 డేవిస్ గారికి 183 లాపోలేటుగారికి 13 ఓట్లు వచ్చినవి.

## వైచి పత్రికాభిప్రాయములు

ప్యారిస్, నవంబరు 6:—కూర్చిడిగారి ఎన్నికలకుగూర్చి పెట్రెలు ప్యారిస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

అమెరికా ఎన్నిక ధారులు తమకృతజ్ఞతను కూర్చిడిగారికి జూపుటయేగాక యూరపు పునర్నిర్మాణమునకు అమెరికా సహకారమును సాగించుటకుగూడ తమకోర్కెను జూపిరి.

పత్రిక లన్నియు కూర్చిడిగారి వ్యక్తి సంతయు కొనియాడుచున్నవి.

బొగ్గు గొంపోపు సౌకల్యమును కూలీల సమైక్య పోర్ట్ ల్యాండ్ లో పరిష్కారమొనగెను.

చీనాబాలచక్రవర్తి

విశిష్టాధికారి పదవికి నియోజితుడైనాడు.

పికింగు, నవంబరు 5:—పెంగు యూపింగుగాండ్ల త్రవ్వకే బాలచక్రవర్తి చాబుదర్జుములు చాలవరకు తగ్గిపోయి నవి, తీసివేయబడెను. చక్రవర్తికుటుంబము రాజమంధిరమును విడిచిపోవలెనని కొన్నిగంటలకు ముందుగనే తెలియజేసిరి. వ్యవధిగూడ లేకుండెను. రాజమంధిరమును వదిలిపోవుటకు ముందుగనే చక్రవర్తి అధికారచిహ్నము లన్నిటిని ఇచ్చివేయవలె ననిరి. బిరుదుములను వదిలివేయవలెననిరి. ఇదివరలో జరుపు క్రిన్న పామ్రాజ్యసభ నెత్తివేయవలెననిరి. చక్రవర్తికిచ్చెడి భృతినీ 400,000 డోలరులనుండి 500,000 డోలరులకు తగ్గించిరి. కాని ఇంకొక కొంచెముమొత్తము కర్మాగారముల నెలకొల్పుటకును అందు మంచూరి టెయిలరులను (అంగలమును) ఉంచుట కేర్పాటుజేయబడును పదమృతుడైన చక్రవర్తి ఇప్టము వచ్చినచోట్ల నివసించవచ్చును. కాని ఆయన ప్రాణమునకు పట్టి కుత్తిరవాదిగ నుండవలెను. అనగా ఆయన ఇప్టమువచ్చి నటుల తిరుగుటకు పిలువబడవచ్చును.

చీనాలో టాంప్రీజాయిగారివంటి గట్టివ్యక్తి మరల బయల్పడు నశమన్నార.

చాంగ్గోలిన్ గారి పరిస్థితులు

టీబ్లిక్, నవంబరు 6:—చాంగ్గోలిన్ గారి సేనలం స్విక్ జేరవని.

హెడజాబిరిసితులు

నాహబీదురంతములు

లండన్, నవంబరు 6:—కాబాతాళములను బాగ్రత చేయువాని ఇల్లును టెయిపులో వాహాతీలు దోచుకొనిరియు ఆతనికొడుకును ఆతనియెదుటనే జంపిరనియు ఆతనినిగూడకొట్టి బందిగ జేసెరనియు ఆరబ్బు ప్రత్యక్షసాక్షి లండనువారికి తెలు పుచున్నాడు.

భారతముసల్మానుల యభిప్రాయములు

లండను, నవంబరు 6:—కయికోనుండి మార్షింగు పోస్టు ప్రతికా విలేఖరియిట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఇండియా కోలా పతుసంఘమువారు హుసేనురాజు రాజ్యత్యాగము సమాచారము ను, అమికాలీగారు సింహాసనము నధిష్టించుటకు అంగీకరించుచు హెడజాబి రాజుగ అమికాలీగారిని ఇండియాను ముసల్మానులు అంగీకరింపజలమనిరి. ఇస్లామును వచ్చిన పాట్లు అన్నిటికిని పేరికియును కుటుంబమే కారణము. ఇదికొనాదుగారి ఇస్లాము సభకు వాట్ల ప్రతి ప్రతినిధులను బంపవలెనని ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నది.

మెక్కాలో స్వగు

లండన్, నవంబరు 6:—మెక్కాలో వాహబీ వైస్య మున స్వగు సోకెనని తెలియుచున్నది.

ప్రెంచిపతాకము నగౌరవ

పరచుట

ఇద్దరు జర్మనులను అరస్టు జేయుట  
ప్యారిస్, నవంబరు 6:—ప్రెంచి పతాకమును చింపివేసి రని ఇద్దరు జర్మనులను ఆల్జీరియాలో అరస్టు జేసిరి.

జిసీవా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

నల్లమందునుగూర్చి సభ

జిసీవా, నవం 7 :— జిసీవాలో నల్లమందునుగూర్చిన సమావేశము నిన్నను చీనాప్రతినిధి సీతీగారు యితరదేశములను విమర్శించుటకు గడంగుటచే చించరవందరాయ్యును. సభవారు అధికసంఖ్యాకుల ఆహ్వానముతో, యీవిషయమును విచారించుటకు ప్రాప్తు, బ్రతుకు, నెడరులాండు, బాపానుప్రతినిధులుగ ఒక సంఘమును నియమింపవలెనని సర్ మాల్కాము డిలిటెగుగారి నూచనము అంగీకరించిరి. ఈ సంఘమునందు చీనాను భోలగింబులను సీతీ గారు నిరంశించిరి.

పుట్ బాల్ పందెము

కొట్టుకొనుట

లండన్, నవంబరు 8:—రాత్రి 12.20 కనివారముగాను పుట్ బాల్ పందెములో కొట్టుకొనిరి. ఆట సాపివేయవలసి వచ్చెను. పోలీసువారు రావలసివచ్చెను. చాలమందిని అరస్టు జేసిరి.

నిన్నటిదినము నావికాసేన ప్రభువు ఇండియాకు బయలుదేరెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త.)

నల్లమందు సభ

జిసీవా, నవంబరు 6:—జపాను నల్లమందు భక్షణము ను అడంబు టవసరమని జపాను ప్రతినిధి జెప్పెను. సయాలో ప్రవేశకెట్టు నిర్బంధములను ఈవిషయమై సయాం రాకొమరు డు బార్గసగారు తెలియజేసిరి. దగ్గర దేశములుగూడ ఇందు లకు దోడ్పడునని ఆశించెదరనిరి.

దూర ప్రాచ్య దేశమున నల్లమందు

దొంగతనము

హుడేండ్లనుండి జరుగుచున్నదనియు రానురాను హెచ్చి పోవుచున్నదనియు గ్రేటుబ్రిటను ప్రతినిధి సర్ మాల్కండి వింజిగారు తెలియజేసిరి. ముఖ్యముగ హంకాంగులో దొంగ తనముగ నల్లమందు దిగుమతి జేయబడుచున్నది. వలయాద్విప కల్పమున ఇంతపాడుగ లేదట. కాని దూరప్రాచ్య దేశములు, ప్రైయిటు సెటిల్మెంటు మధ్య చాల దొంగవర్తకము జరుగు చున్నదనిరి.

ఇండియా శత్రుత్వముదళ ఫోర్మేట్

ఇండియా ఆర్మెస్సు కాఖిలో జేర్చు కొనుటకు ఇండియా పోర్మేట్ సంఘమువారు టెట్టుకొన్న దరఖాస్తును సివిలుసర్వీసు కాన్సెడరేషను కార్యనిర్వాహక సర్దుమువారంగీకరించిరి.

అస్సాము పోలీసు

అవరాధానేషకోదోగి

ఇంగ్లండులో ఇప్పుడు న్యాయస్థానములందు న్యాయ పరిపాలనపద్ధతులను జరుపుచున్నార. తెలిసికొనుచున్నారు.

అలయస్సు బ్యాంకు దివాలా

దివాలభాగస్థులు

లండన్, నవం 6:—పూర్వము సిహ్లా అల్లయస్సు బ్యాంకుతో దగ్గర సంబంధమున్న 6 గురు లండను అల్లయస్సు బ్యాంకు భాగస్థులపై రిసీవింగు ఆర్డరును ప్రకటించిరి గెజటుప్రతిక తెలుపుచున్నది. దీనివలన ఆర్థికవిషయములకు భంగముండ దను కొనుచున్నారు.

ఆర్మీనియాలో సర్క కేషియనులు

బోలిషివిమల అనాదరణ

తర్కిక విన్నవము

కాన్స్టాంటినోపిలు, నవం 6:—ఆర్మీనియాలో నివసించు సర్క కేషియనులు చాలమంది స్థానిక బోలిషివిమల పాలన ముతో అసంతృప్తులై తమరిని తురుష్క రాష్ట్రమునకు మార్చు డని తురుష్క ప్రభుత్వమువారికి మనవిజేసికొనిరి. తమకోరికను మన్నించనిచో పెరిషియాకుబోయి వేడుకొనెద మనిరి.

తర్కిలోనున్న ఆర్మీనియనులు వీరినిమిత్రము బంపివేయబడుదు లేమోదని భయపడుచున్నారు. కాని ఇది జరుగదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

కూలిడిగారి జయము

చే స్టాట ఎక్స్ప్రెస్ వ్యాపారము విస్తరించెను. మొదటి 15 నిమిషములలోను 15000 వేల వాటాలకంటె ఎక్కువ విక్రయింపబడెను.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

గాంధీపూజానిధి

౮-౮-౨౪ లగాయతు 3౧-౧౦-౨౪ వరకు గుంటూరు జిల్లాలో వనూలై సంఘకార్యాలయపురైకలకు చేరన గాంధీ పూజానిధిచందాబిలా

దిడుగు సరసింహంగాడు గుంటూరు ౧౦-౦౦  
మునగపాటి చిన్నానుమయ్యగారు మునగపాడు ౧౦-౦౦

శ్రీగుళ్ళపల్లి రామకృష్ణయ్యగారిద్వారా:—

అన్నకొండయ్యగారు మం తెనవారిపాలెం ౧౦-౦౦  
చింతలచెరువు కృష్ణయ్యగారు ,, ౨-౦-౦౦  
కోహారి వెంకటేశ్వర్లుగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
అల్లూరి రామరాజుగారు ,, ౬-౦-౦౦  
మం తెన నాగరాజుగారు ,, ౮-౦-౦౦  
ఓలేటి మల్లయ్యగారు ,, ౫-౦-౦౦  
గుళ్ళపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
గ్రామమొత్తంమీద పిట్టలవానిపాలెం ౧౧౧౦-౦౦  
శిష్టాబ్రదర్సు గుంటూరు ౫-౦-౦౦

శ్రీగార్లపాటి హనుమంతరావుగారిద్వారా:—

అభిమానిగారు సత్తెనపల్లి ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు నార్సేపాడు ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు సత్తెనపల్లి ౧౦-౦-౦౦  
నాయుడుఅభిమానిగారు ,, ౨-౦-౦౦  
దేశాభిమానిగారు మొక్కపాడు ౧౦-౦-౦౦  
భోల్లాప్రగడవెంకటరమణయ్యగారు లక్కరాజు గార్లపాడు ౧౦-౦-౦౦  
నల్లగొండ రామచంద్రయ్యగారు బెజవాడ ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు బెజవాడ ౧౦-౦-౦౦  
పానుగుపాటి నాగభూషణంగారు బెజవాడ ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు గుంటూరు ౧౦-౦-౦౦  
కన్నెగంటి పున్నయ్య లక్కరాజుగార్లపాడు ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు సత్తెనపల్లి ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు ,, ౦-౮-౦౦  
అభిమానిగారు ,, ౦-౮-౦౦  
అభిమానిగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు తేనాలి ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు లక్కరాజుగార్లపాడు ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు మునగపాడు ౧౦-౦-౦౦  
మునగపాటి నృసింహంగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
అభిమానిగారు లక్కరాజుగార్లపాడు ౧౦-౦-౦౦  
గార్లపాటి వెంకమ్మగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
అల్లూరి కామయ్యగారు ,, ౧౦-౦-౦౦  
రూపెనగుంటనుబ్బారాయుగారు యర్రగుంటపాడు ౧౦౦౦  
దేశాభిమానిగారు రుద్రపాడు ౧౦౦౦  
గాడిరాజు చిక్కయ్యంగారాజుగారు పలుకేర్లపాడు ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు చిన్నూరపాడు ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు మాచాయపాలెం ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు చంద్రాజుపాలెం ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు మన్నెసుల్తాన్ పాలెం ౧౦౦౦  
కాశీరాజు అశ్వత్థనారాయణగారు పాపాయపాలెం ౫౦౦౦  
అభిమానిగారు చెంటపాళ్ళఅగ్రహారం ౧౦౦౦  
శిరిపురపు వెంకటప్పయ్యగారు సత్తెనపల్లి ౧౦౦౦  
ఉపాధ్యాయులుగారు ,, ౧౦౦౦  
నందిగామ బంగారయ్యగారు నందిగామ ౧౦౦౦  
వల్లూరు నారాయణగారు సత్తెనపల్లి ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు ,, ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు ఫిరంగిపురం ౧౦౦౦  
అభిమానిగారు మాదల ౧౦౦౦

శ్రీ వలివేటి వీరరాఘవయ్యగారిద్వారా (బాపట్ల

తాలూకాదీక్షాసంఘం)

ఊటుకూరి సుబ్బారాయుడు అండ్ సన్స్ శేరాల ౫౦౦౦  
తేలప్రోలు బాపయ్యగారు ,, ౨౦౦౦  
తాడికొండ అబద్ధాలుగారు ,, ౦౮౦౦  
సంకా సుబ్బారాయుడుగారు ,, ౧౦౦౦  
యందూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు ,, ౨౦౦౦  
తాడికొండ లక్ష్మణస్వామిగారు ,, ౦౮౦౦  
దొంతిరెడ్డి రామకృష్ణగారు పట్టిచెరుకూరులో వనూలు చేసినది ౦౮౦౦

శ్రీకాకుళం పట్టణ రాయలుగారు వసూలుచేసినది.			సోమరాజుపల్లి మహాదేవయ్యగారు			పట్టణ వీరయ్యగారు		
తడవరి సుబ్బారాయుడుగారు	చీరాల	౧౦ ౦ ౦	సోమరాజుపల్లి మహాదేవయ్యగారు		౧ ౦ ౦	కొర్రపాటి బ్రహ్మయ్యగారు		౧ ౦ ౦
మేడా వెంకటరంగంగారు	"	౧ ౦ ౦	నేతి రామచంద్రయ్యగారు		౧ ౦ ౦	తాటిచంద్రప్ప అప్పన్నగారు		౧ ౦ ౦
నూనె మల్లిఖార్జునుడుగారు	"	౩ ౦ ౦	వలివేటి సుబ్బయ్యగారు		౪ ౦ ౦	కొర్రపాటి యాకయ్యగారు		౦ ౦ ౦
కూర్కాల బ్రహ్మయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	కొత్తూరి రామయ్యగారు		౩ ౦ ౦	మర్తా కొండయ్యగారు		౦ ౦ ౦
దోగిపల్లి గుబ్బయ్యగారు పునులూరు కుమారునిభార		౦ ౦ ౦	కొత్తూరి వీరయ్యగారు		౨ ౦ ౦	కర్నూరపు హనుమయ్యగారు	సోపాడు	౨ ౦ ౦
సాలసందర్శమున		౦ ౦ ౦	నల్లూరి శరభయ్యగారు		౧ ౦ ౦	కొమ్మూరి ఓంకారంగారు	"	౨ ౦ ౦
కూర్కాల వీరాస్వామిగారు	చీరాల	౨ ౦ ౦	సిద్ధాంతని జనార్దనదాసుగారు	కొమ్మూరు	౨ ౦ ౦	నామాను వెంకటనరసింహంగారు	"	౧ ౦ ౦
గార్ల పాటి హనుమంతరావుగారిద్వారా			దస్తవూటి వెంకటసామెయ్యగారు	"	౨ ౦ ౦	బొమ్మిడాల కోటిరత్నంగారు	"	౧ ౦ ౦
గుడిపాటి రామకోటేశ్వరరావుగారు సత్రేనపల్లి		౧ ౦ ౦	కొలికెట్టి కోటయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	కన్నెగంటి రామచంద్రయ్యగారు	"	౫ ౦ ౦
మహమ్మదీయ అభిమానిగారు	"	౧ ౦ ౦	పట్టుమాటి సుబ్బయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	గుర్రం వెంకటరత్నంగారు	"	౧ ౦ ౦
తూములూరి అశ్వత్థినారాయణగారు గ్రంథశిరి		౧ ౦ ౦	నల్లమోతు వీరయ్య	కామమాను	౧ ౦ ౦	దేశభక్తులు	పల్ల పాడు	౨ ౦ ౦
అభిమానిగారు	"	౧ ౦ ౦	అద్దెపల్లి రాఘవయ్య బ్రదర్స్	"	౪ ౦ ౦	కొర్రపాటి వెద అంకమ్మగారు	"	౦ ౦ ౦
మల్లాది దత్తనిరంజనంగారు	"	౧ ౦ ౦	ముక్కాల రామన్నగారు	"	౧ ౦ ౦	కొర్రపాటి వెంకయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦
అభిమానిగారు	పెదపులివర	౧ ౦ ౦	పూటుమారి చన్నయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦	జాప్తి వెంకటస్వామిగారు	"	౧ ౦ ౦
అభిమానిగారు	శిరంగిపురం	౧ ౦ ౦	గడ్డం రామయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	పరిమి చ్చి వీరయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦
వెల్లంకి సీతారామశాస్త్రిగారు	"	౧ ౦ ౦	గడ్డం సుబ్రహ్మణ్యంగారు	"	౧ ౦ ౦	తోట సోమన్నగారు	"	౧ ౦ ౦
చిలకా కోటంబరాజుగారు	"	౧ ౦ ౦	నల్లమోతు రామకృష్ణయ్యగారు	"	౩ ౦ ౦	శిష్టా త్రియంబకంగారు	కామమాను	౧ ౦ ౦
పంతులుగారు	"	౧ ౦ ౦	మామిడిపాక బ్రహ్మయ్యగారు	"	౪ ౦ ౦	యడ్లపాటి వెంకటప్పయ్యగారు	"	౨ ౦ ౦
పెరుమాళ్ల రామయ్యగారు	చేతపూడి	౦-౦-౦	మాజేటి రత్నయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦	విక్రమ్ వీరయ్యగారు	పునులూరు	౦ ౪ ౦
పెరుమాళ్ల గురునాథంగారు	"	౦-౦-౦	మాజేటి సుబ్బారాయుడుగారు	"	౪ ౦ ౦	కొర్రాడు ఆదెయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦
ముక్కామలనాగభూషణంగారు కొమెరపూడి		౦-౦-౦	కొల్లా గంగనాయకులుగారు	"	౨ ౦ ౦	కొత్త శేషయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦
రాయంసంసుగుజార్లవ సుకీలమ్మగారు నుదురుపాడు		౧ ౦ ౦	కొల్లా వెంకటప్పయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	మండలపు నాగయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦
క్రైస్తవ అభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	నాగళ్ల వెంకటప్పయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦	కొత్త వెంకటేశ్వరగారు	"	౦ ౪ ౦
వేలూరు వీరయ్యగారు యర్రగుండ్లపాడు		౦-౦-౦	కొండముది ధర్మారావుగారు	"	౦ ౪ ౦	నెప్పల్లి వెంకమ్మగారు	"	౦ ౦ ౦
పుడుముల కోటిరెడ్డిగారు లక్కరాజుగార్లపాడు		౧-౦-౦	గడ్డం సీతారామయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	రామినేని నాగయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦
నంబూరు హనుమయ్యగారు	"	౦-౦-౦	శిష్టా రామయ్యగారు	"	౨ ౦ ౦	మచ్చా వీరాచార్యులుగారు	"	౧ ౦ ౦
జాములూరు వెంకట్రామయ్యగారు	"	౦-౦-౦	గడ్డం శివరామయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	నారాయణం వెంకటరాఘవా		
రావూరు కోటయ్యగారు	"	౧-౦-౦	మాజేటి శేషయ్యగారు	"	౨ ౦ ౦	చారులుగారు	"	౧ ౦ ౦
సవికోటను రామలింగంగారు చేతపూడి		౧-౦-౦	బాపనపల్లి తాతయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦	కొల్లిపర శేషయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦
అభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	కామమాను రామయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦	కొల్లిపర వెంకటసుబ్బారాయుడు	"	౨ ౦ ౦
పాటిబండ్లవారు గుంటూరు		౧-౦-౦	మాజేటి అప్పయ్యగారు కామమాను		౦-౦-౦	రాయప్రోలు రామలుగారి భార్య		
దేశాభిమానిగారు	"	౧-౦-౦	మచ్చా నరసింహంగారు	"	౦-౪-౦	శేషమ్మగారు	గుంటూరు	౬ ౦ ౦
పెనుగొండ కోటిరత్నంగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	కిరి తమ్మయ్యగారు	"	౦-౦-౦	జాల్ కెమ్మెలాల్ శ్రీనివాస్		
ములుగు చన్నమ్మయ్యగారు మాదల		౧-౦-౦	గడ్డం శేషమోపుగారు	"	౧-౦-౦	కంపెనివారు	"	౧-౦-౦
తిమ్మరాజు కోటేశ్వరరావుగారు గుంటూరు		౧-౦-౦	గడ్డం ముకుందరావుగారు	"	౧-౦-౦	మైదవోలు బుచ్చిపాపయ్యగారు పునులూరు		౦ ౦ ౦
ఒకశ్రీరత్నం సత్రేనపల్లి		౨-౦-౦	శిష్టా వీరరాఘవయ్యగారు	"	౦-౦-౦	రామినేని బుచ్చయ్యగారు తోటపాలెం		౦ ౦ ౦
ఒక అభిమాని	"	౧-౦-౦	గొట్టిముక్కల రామస్వామిగారు	"	౧-౦-౦	శ్రీగార్లపాటి హనుమంతరావుగారు సత్రేనపల్లి తాలూ		
దెవారా సుబ్బారావుగారు కుదివాడ		౧-౦-౦	మామిళ్లపల్లి అంకమ్మగారు	"	౧-౦-౦	కాలో ఎనూలుచేసి పంపినది.		
వర్ధమాను వెంకటనరసింహయ్యగారు	"	౧-౦-౦	నల్లమోతు పాపయ్యగారి క్రిష్ణయ్యగారు	"	౫-౦-౦	సత్యాభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧ ౦ ౦
దేవారా వీరరాఘవయ్యగారు	"	౧-౦-౦	నల్లమోతు రామస్వామి  అంకమ్మగారు	"	౨-౦-౦	అడుసుమల్లి సుబ్బయ్యగారు పానునపాడు		౧ ౦ ౦
ప్రతాపశిరి వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు		౧-౦-౦	కొల్లా రాఘవులుగారు	"	౧-౦-౦	అభిమానిగారు శిరంగిపురం		౧-౦-౦
సన్నయపాలెం		౧-౦-౦	నల్లమోతు వెంకన్నగారి అప్పన్నగారు	"	౦-౦-౦	మక్కెన వెంకటకాయుడుగారు నందిగూడు		౧-౦-౦
పుట్టి శేషయ్యగారు లక్కరాజుగార్లపాడు		౧-౦-౦	కొల్లా రామకృష్ణయ్యగారు	"	౧-౦-౦	దేశాభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦
అభిమానిగారు దొడ్డేరు		౧-౦-౦	కామమాను శ్రీరామలుగారు	"	౧-౦-౦	అభిమానిగారు గుంటూరు		౧-౦-౦
ఆర్మ్యవైశ్యాభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	సన్నపనేనిఅప్పయ్యగారి  అంకమ్మగారు	"	౨-౦-౦	శ్యామలపాపిరెడ్డిగారు శిరంగిపురం		౧-౦-౦
అభిమానిగారు	"	౧-౦-౦	గొట్టిముక్కల వెంకటప్పయ్యగారు	"	౦-౦-౦	అభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦
గోళ్లమాడి వెంకటప్పయ్యగారు నందిగూడు		౧-౦-౦	గొట్టిముక్కల నాగయ్యగారు	"	౧-౦-౦	అభిమానిగారు గ్రంథశిరి		౧-౦-౦
చాసరి సీతాబాయిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	తోకల వీరయ్యగారు	"	౨-౦-౦	వేల్పూరి విశ్వనాథంగారు వేల్పూరు		౨-౦-౦
తెలిదేవరపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు నార్సేపాడు		౧-౦-౦	కొల్లా చినరాఘవులుగారు	"	౧-౦-౦	అభిమానిగారు క్రోనూరు		౧-౦-౦
అభిమాని గారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	మునగపాటి పియ్యగారు	"	౦-౪-౦	సాధు నాగభూషణంగారు రెంటపాళ్ల		౧-౦-౦
అభిమాని గారు భూలిపాళ్ల		౧-౦-౦	సన్నపునేని నాగయ్యగారు	"	౬-౦-౦	నృశింహంగారు పాకాలపాడు		౧-౦-౦
అభిమాని గారు బొల్లవరం		౧-౦-౦	సన్నపునేని వీరయ్యగారు	"	౬-౦-౦	అభిమానిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦
అభిమాని గారు పలుదేవల్లపాడు		౧-౦-౦	చంద్రవోలు నాగచార్యులుగారు పల్లపాడు		౪-౦-౦	శిరిపురపు మాధవతాపుగారు నందిగూడు		౧-౦-౦
అభిమాని గారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦	యస్. వెంకటేశ్వర రావుగారు	"	౧-౦-౦	లక్ష్మీశారాయణ చౌదరిగారు సత్రేనపల్లి		౧-౦-౦
అభిమాని గారు	"	౧-౦-౦	పుటికం సుబ్బయ్యగారు	"	౧-౦-౦	అంజయ్యగారు శిరంగిపురం		౧-౦-౦
అభిమాని గారు	"	౧-౦-౦	నడింపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు	"	౧-౦-౦			
అభిమాని గారు	జెల్లంకొండ	౨-౦-౦	దామేచర్ల కోటయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
అభిమాని గారు	కందిపాడు	౧-౦-౦	పరిమి రాజయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
పూరకరణం నాగరత్నమ్మగారు	"	౧-౦-౦	పరిమి అప్పయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
అభిమానిగారు	"	౧ ౦ ౦	ముప్పాళ్ల రామయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
అభిమానిగారు క్రోనూరు		౨ ౦ ౦	కొర్రపాటి నారయ్య, వీరయ్యగార్లు	"	౧-౦-౦			
బాలకిషణ్ లార్ శ్రీనివాస్ కంపెని			నల్లూరి సుబ్బయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
నారు గుంటూరు		౫ ౦ ౦	ముప్పాళ్ల సోమయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
కింగంపల్లి వెంకటసుబ్బారావుగారిద్వారా		౦-౦-౦	ముప్పాళ్ల గంగయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
బాపట్లతాలూకాలో దీక్షాసంఘమువారు వసూలుచేసిన			చందోలు చ్చి నాగచార్యులుగారు	"	౦-౦-౦			
బాపతు క్రియంత రామినేని అప్పయ్యచౌదరిగారు ౨౬-౯-౨౪			నల్లూరి వెంకట్రాయుడుగారు	"	౦-౦-౦			
తేదినన జమకట్టినది.			కొర్రపాటి వీరయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
మర్తా అప్పయ్యగారు కొండబోలుపారిపాలెం		౧ ౦ ౦ ౦	నల్లూరి బుచ్చిసోమయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
కొండబోలు జంగయ్య వరపు			నల్లూరి వేరయ్యగారు	"	౦-౦-౦			
హొగయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦	దేశభక్తులు పల్ల పాడు		౩ ౦ ౦			
చన్నాప్రగడ వెర్రయ్యగారు పునులూరు		౪ ౦ ౦	చేబ్రోలు వెంకటసుబ్బయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦			
చన్నాప్రగడ వెంకటనారాయణగారు	"	౨ ౦ ౦	కొర్రపాటి చ్చి సుబ్బయ్యగారు	"	౦ ౦ ౦			
ప్రతాప బుచ్చయ్యగారు	"	౧ ౦ ౦						

రషియా 'బ్యాంక్స్' నాకాదళము

లండన్, నవంబరు 4:—(ఫ్రెంచివారు రషియా ప్రభుత్వము సంగీకరించెదరని సోవియటు రాచకీయవేత్తలలో ఉత్సాహ మతిశయించుచున్నది.

విజ్రాలో పడియున్న సోవియటు నాకాదళమును ఫ్రెంచివారు తిరిగి ఇచ్చివేసెదరని సోవియటులు ఆశించుచున్నారు.

ఈనాకలకు సోవియటులు గొప్పప్రాముఖ్యమును ఇచ్చుచున్నారు. ఫ్రాంకో సోవియటురాయబారమును ప్రారంభించుటకు ముందీ నాకల నీయవలెనని వరకు చేర్చరెచ్చుకటం. సోవియటు ప్రతికలుగూడ ఇటులనే యనుమన్నవి.



# గాంధీమహాత్ముడు

## రొమెయినురొలండు ప్రశంస

ఎంగ్లండ్‌లోని వ్యాసములను ప్రేమించి భావలోనికి పరివర్తనము చేసి ప్రచురించిన పుస్తకమునకు రొమెయిను రొలండు గారు వ్రాసిన పీఠికను యీమాసము 'మామర' టెల్గ్రాఫ్‌లో నిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—

మేము పుస్తకమునందు ప్రచురించు వ్యాసములు గాంధీ మహాత్ముడు 1919, 1922 మధ్య వ్రాసిన రాజకీయ విషయక మహా భాషాసావళినుండి యుద్ధరించితిమి.

వాని చదువునపుడు అందు కళానైపుణ్యమునకుగాని భాషాప్రయోగ సాందర్యమునకుగాని వెదుకుకొననక్కరలేదు. గాంధీ కళా విశేషమును లేదనడు. కాని, ఆయనదృష్టి మన మాకళ నేభాసముతో జూచెదమా అట్లుండదు. మక్రూనివద్ద నుండి పక్షపాదులనుబట్టి ఒకకర్మను గృహప్రతిజ్ఞతో జేయుచు అతికష్టమును మహాప్రతిభ వంతము నగు నాదర్శములను జెరులు కళయే యగునెడల యీయన వ్రాతలయందు అత్యుత్కృతకళా విన్యాస మున్నదనవలయును.

ఆయన యెట్టిపరిస్థితులలో వానిని వ్రాసెనో తెలుసుకొనుట చాలముఖ్యము. భిన్నజాతులును, మతములును, భాషలును, గల్లి చాలవలె అక్షరశూన్యజగముండి, అత్యావేశపరులై, యేమాత్రము కారణమున్నను శివముపెరిగి యెదురుదిరుగునట్టి మూడుకోట్ల మందిని సదువునట్టి ఘోరభాగ్యశివ ఆయన తనవైబెట్టుకొనెను. ఆయన వారినందర నొక్కటిజేసి శిక్షగరసి ఒక్కమార్గమున బెట్టెనలయును. ఈప్రజల నందరను చరిత్రలో నదిపరకెప్పుడు నెరుగని యుద్ధమునుండి దించెను. ఇట్టి రాజకీయ కార్యరంగము నందెక్కడను గానరాదు. దీనిని ప్రవేశపెట్టిన సమయము గూడ యేమాత్రము తిప్పగలిగినను మహావిపత్తు సంభవించునట్లుండెను. అశుష్కశరీరుడును, అయోధ్యధనుస్కుడు నగు మహాత్ముడే అన్ని పనులను స్వయముగ జేయవలెను. అన్నిటిని సరిజూచి, కాచి యుత్తరువుజేయవలెను. కావున చక్కగ నొక కావ్యము కళాప్రపూర్ణముగ వ్రాయుట కిదిగమముగాదు. ఈ వ్యాసములను పుస్తకరూపమున ప్రకటింప గాంధీ కలలో నైన నుద్దేశింప లేదని జెప్పనక్కరయేలేదు. ఆయన కారాగారమునందున్నపుడు భారతపత్రికా సంపాదకులు వానిని కూర్చిరి. ఇయ్యది వట్టిపుస్తకముగాదు, ఒక మహాధీరకృత్యము ఇందు కడపటిశూరుని ఖడ్గము అప్పుడు తళితళ మెరయడముండును.

(ఖడ్గ మనుపదమును నేను ప్రయోగించినందులకు తుమా పూజగోరను. ఇయ్యది భారత క్రీస్తుసంవత్సరమున వాడుచున్నాను. ఆయనజేయు స్వార్థత్యాగసంరంధమునందు తేల్చుకొనగము నేజేయుచున్నట్లుల మనము గనుగొందుము.)

ఆయన నిరంతరము ఎలమ యేమాత్రమును లేకుండ వ్రాయుచుండును. పనిచేయుచుండును. ఆయనను విన్నవారు కొందరు నాతో నిట్లు జెప్పిరి:—మహాత్ముడు వేలకొదిలొంది యున్నచోట్ల నున్ననొందును. పెద్దగ గొంతెత్తుటలేదు. చెయి త్రిప్పుటలు ఒప్పు త్రిప్పుట లేమియు నుండవు. వాగాటి నేమి యునులేదు. దాపరిక మేమియును లేదు. ఆయన ఉపన్యాసముల ప్రారంభమున ప్రస్తావనగాని శుభకు ఉపసంహరముగాని యేమియు నుండదు. ఆయన చెప్పదలచినది కొద్దియో గొప్పయో చెప్పి ఆపి వెడలిపోవును. అప్పుడు గుండంతయును దీర్ఘ హర్షముల గావించును. ఈరొద యున్నంతనేపు ఎవరిమాటయు వినబడదు. ఇకను గాంధీ కనుబొములు ముడతలుబడి ఒకమూల కూర్చును. ఆయనకే హర్షము, ఉత్సాహము యిష్టములేదు. ఇదంతయు నానునకు పట్టనే పట్టదు. ఆయనకిది వినబడనే వినబడదు. అప్పుడే ఆయన వచ్చేవారపు ఎంగ్ల ఇంసియాకు వ్యాసమున వ్రాసు ప్రారంభించును.

మనము విశేషములలోనున్న పాపకులము విందము. ఒక శ్రీతిరుగ అరచుచున్న భారతీయులను చల్లబడవేసిన అమాటలను యింతవారమునుండి వినినెదము.

### రహస్యము వద్దు

గాంధీయొక్క భావము చక్కగ విశలేముగ స్పష్టముగ నుండును. ఆయనకు దాపరిక మిష్టములేదు. సగము చెప్పి దిగ

(మొంగుట గూడదు. రాజీయనే మాటలేదు. అట్టి మహామహాత్ముని వాక్కునే చవిదీరునటుల పాఠకులకు వెంటనే చెల్వదను. ఆయనయిట్లువ్రాయుచున్నాడు: నేను నాయాలోచన లన్నిటి ని ధైర్యముతో జట్టపగలే తయారు జేసితిని. రహస్యమునగా నేరమని నాకిష్టములేదు. ఇప్పటికి నాలుకేండ్లు నుండి యీ రహస్యము పాపమునియు, ముఖ్యముగ రాజ్యాంగ విషయము లలో పాపముని తెలిసి కొన్నందులకు భగవంతుని కెంతయు కృజ్ఞుడను... మనసునందు సంకోచములు బోవుగాక...!

నే నీమధ్యనే మహాత్ముని ప్రచారమును గూర్చియు, ఆయన ప్రజ్ఞావిశేషమును గూర్చియు ఒకచిన్న గ్రంథము వ్రాసియుంటిని. అయ్యది యాలోచనం దన్ని భావలలోనికిని పరివర్తనము జేయుబడెను. భారతదేశమందుగూడ మూడుభాషల లోనికి పరివర్తనము గాంచి చాల ప్రకటన బొందినది. ఈకారణము చేతనేనిక్కార్థమును బూనకుండ నుండవలసివడి. ఇందు ఆత్మీయ ప్రతిభ యేమియు లేదు. ఆమహాత్ముని కాంతిప్రసారము ముందు నేనెక్కడ. ఆకాంతి ప్రసారముచేతనే నా చిన్ని సాత్రము విశ్వవ్యాప్తమయ్యెను. నేనుగూడ నేను యిందుకు బూతు కొనక వెనుదగ్గి యుండవలసిన జే. కాని ఆచిన్న పుత్రము ప్రచురణయైనప్పటినుండియు నేను, భారతదేశములో నన్ని పక్షములవారితోను భాంతిదేశమునకు స్వయముగ జోయి జూచినవారితోను, మహాత్ముడు కారాగృహవిముక్తుడైనపిదప ఆయనతోను ఉత్తరప్రభుత్వ తరములను సంతాపములు జరుగగా అందు సంఘర్షణములుజేయుటకవ కాళముగలెను. ఆయన వ్యాసములనిభాషాంతరీకరణమున జదువనాత్మ భాసములు గోచరించుచుండెను. నేను అందలి క్లిష్టతన, మహాత్మునివైతము గనుగొంటిని. వివాదస్పూరపము మరింతయొ క్కువయైనది. నేను యీఉపోద్ఘాతమునందు వ్రాయువానివలన వేరే పూర్తిగా వ్రాసినపుస్తకమును జరుగనక్కరలేదని తలంప రాదు. కావున మహాత్మునిజీవితమునుగూర్చి తెలుసుకొనగోరు వారుగాంధీమహాత్మునిగూర్చి నేను వ్రాసిన జీవితమునే జరుగ గోరెదను.

ఈ వ్యాసములుగజరాతీసంవత్సరాదిని 1919 అక్టోబరు లో ప్రారంభమయ్యెను. అందు దేశముయొక్క ఉన్నతనైతిక శక్తి ప్రశంసగలదు. ఇప్పటి కాయనజీవితముంతయు కష్టానధనములును తపస్సును గడచి ఏమిది సంవత్సరములు నిండినవి. ఇప్పుడాయన భారతదేశమునకు క్రైస్తవమార్గదర్శితమును, ప్రతిభావం తమునకు సత్కారగ్రహ మార్గమును దెల్పు మతాచరణ సందేశ మును దెలుపబూనుకొనుచున్నాడు. మహాత్ముడు వ్రాయుదారి పరమార్థము దేశమంతయును క్రీస్తుసాంప్రదాయబద్ధమై ఆత్మీయ, మానవజాతి మోక్షమునకు త్యాగముజేయ సిద్ధముగ నుండ వలెననియే యనిగోచరించును. అట్లైనయెడల మనము నూతన సిద్ధాంతమును దెచ్చిన మహామహుని కాలమున నున్నామా?

### విరుదముల తిరస్కరణము

ఈ విషయములను యింక కొంచెమెక్కువగ పరిశీలించెదము. ప్రకృతివాద్య మున విరుదములన్ని గాంధీష్టములేదని మనకు తెలియును. వానిని యిక్కాలమునలేకుండ కొట్టివేయ వలెనని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఆయన మహాత్ముడుగాని, ప్రవక్తగాని యేమియుగాదు. మానవాతీతుడుగాడు. అట్లుండుట ఆయనకిష్టములేదు. ఆయనకాయనకు ప్రత్యేకముగ నొక సిద్ధాంతముండవచ్చును. అట్లుగలదు కూడాను. కాని ఆయన భారతదేశమునకు నేనజేయుటకుతప్ప మరేమియు వాంఛింపలేదు. కాన యేదైన ఒక సత్యమును గనుగొన్న ఆశేషమువై నిర్బంధము పెట్టగోరడు. ఆదేశవిమోచనము యేది మార్గమాయని ఆయన అన్వేషించుచు అన్నిటిని పరిశోధించి జూచుచున్నాడు.

'ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంటింగు' పరీక్ష నునుబట్టి యీ పుస్తకములో ననేకసారులు వచ్చుచుండునుగాన దీనిని చక్కగ నిర్వచించవలెను. దాని భావమును ఆయనయనుసరణగాని ప్రతిపత్తులుగాని గ్రహింపవలె. కారణము ఉధయలును ఆవేశముతో గూడుకొలియుండిరి. నేనునుగూడ ఆమాటపై నెక్కుడుగ నొక్కి జెప్పలేదు. (నేను శాస్త్రజ్ఞునివలె జీవితమునందు కొన్ని శాశ్వత సత్యములను పరీక్షించుచున్నాను. 1894 నుండియు నేను నామీదను నామిత్రులమీదను పరీక్ష చేయుచుంటిని. ఈపరీక్ష (కానకొల్లంఘనము) జరుగుచున్న భారతదేశము లోనే జేయుపరీక్ష వృధాయత్నముగాదా?)

ఆయనకు భారతదేశముమీదనే ముఖ్యముగ ప్రీతియైనను అయ్యదితన దేశమును దాటిగూడ పోవును. యాలోచనలో విద్యగాంచుటలను భారతదేశమును కావల యెండ్లుండుటలను

లనను ఆయన యిప్పటి ప్రపంచమును సంపూర్ణవృక్షగర్భి, మా అందరవలెనే మానవజాతి భవిష్యత్తును గూర్చి పరిశీలించుచుండును. మానవజాతి చాలఉపప్రదవర క్లిష్టదశలో నున్నదనియు, యీమార్పులో అందలి మహావిలువగల వస్తుసముదాయము నశించునోమో యెవరును జెప్పజాలరనియు ఆయన తలంచును. ఈభావముతో ఆయనకు కాంతిలేకున్నది. ఆయనభారతమునందు పన్యసించునపుడు ఈదేశముధరింపవలసిన మానవజాతినంతయు ఆయనఉద్దేశించును. ఆయనకాదేశమువైనున్న ప్రేమచేతను భారతీయదేశమున నభిమానముచేతను తనపితృభూమికి యీఆపధర్మమును విర్తింపజేయుచున్నాడు.

### అహింసయందు విశ్వాసము

తాత్కాల్యమునకు అహింసయే సాధకముని ఆయనకును గొనెను. ఇది యొక్కటియే గాదు ఆయన సంకల్పించినది. ఆయన మాత్రము యిదితప్ప మరేసాధనము నుపయోగింపకు. కాని యీకాలమున నింకను వెనుకబడియున్న మానవజాతి దౌర్జన్యమునకు గడుగుటకు ఆయనఖండింపడు. ఆయనమున్న ఇంగ్లాండుకు నైన్యములను జేర్చినప్పటినుండియు కొంతవరకు ఆసి ధాంతము నజేర ననిచెప్పవచ్చును. అందుజేరు వారు సద్బుద్ధితో బూటక మేమియు లేకుండ మాత్రముజేయవలెనని ఆయనకోరును. కాని ఆయనకెంతకాలమునుండియో అనధనము గగ్గిన మీదట యిట్టిపనులు వివాదక హేతువులనియు, మానవవిధింపక మనియు ఆయన కునమ్మకముగలెను. దౌర్జన్యము పెద్ద అమాతములో ఒకటట మాత్రముగను. దానినుండి తప్పించుకొనుటకు అహింస తప్ప వేరే మార్గము లేదు.

మనముయేమాత్రమును దాపరికము లేకుండవలయును. అందువలన మానవజాతి యుద్ధరింపబడునని గాంధీ జెప్పుటలేదు. నేటి మానవజాతి యుద్ధరింపబడునో లేదో ఆయనకే తెలియును. అయ్యది యుద్ధరింపబడుటకు అహింసయేమార్గముగను. అదియు పరీక్షయే. తుదిపరీక్ష. ఈభారతయోగి శాశ్వత బ్రహ్మార్థము నేగోరును. ఆయనకే ప్రపంచము లన్నిటికన్న అదియే సత్యముగ గోచరించును. అట్టి దివ్యపరివర్తనము ఆయన చేతులలో నదలివేయకున్నయెడల మూపరీక్షను మొండి ధైర్యముతో జేయుటగలను.

ఈ విషయములను గూర్చి మరల జూచెదము. మహాత్ముని వాక్యములను జూచిన అందలి విషాదాతిశయము గాన్నించును.

1920 మే 12 వ తేదీని సంరంధ ప్రారంభమున ఆయన యిట్లు వ్రాసెను:—

"సత్యాగ్రహతప్ప నాకుమరయుక విషయయేమియును లేదు. తిప్పజేయుచు, చేసినదని యొప్పుకొని వానిలోప మేమియో నాకు తెలియును. నేను శాస్త్రజ్ఞునివలె కొన్ని జీవిత సత్యములను పరీక్షించుచున్నానని మాత్రము ఒప్పుకొనెదను. కాని నేను శాస్త్రజ్ఞుడనని మాత్రము నటింపజాలను. కానియు నామార్గములు శాస్త్రయుక్తము లనిగాని, నేజేయు పరీక్షలకు సత్ఫలితములు గల్గునని గాని నేనునిదర్శనము జూపజాలను."

కావున మనము నూతన సత్యమునుగూర్చి యేమియు చర్చింప నక్కరలేదు. కానిఅది సంఘములో నే తికమకగనుండు కాసము. దానినింకను కనుగొనలేదు. లేదా పూర్వపు ఋషుల నుండి జేందినదని చెప్పవచ్చును. దీని నాయన మహాత్ముడు విద్యుచ్ఛక్తికి బోల్చును.

అదియే సత్యగ్రహధర్మము. (సశేషము)

### మైసూరు వార్తలు

ఎం. వి. రామలింగం తెట్టిగారి ధర్మములను గురించి ప్రజలు వారికి సన్నదునిచ్చుటకు సంకల్పించుకొని యొకసభ జేసిరి. జిల్లాడిప్యూటీ కమిషనరుగా రధ్యక్షత వహించిరి. ఉద్యోగులు ప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. సభాచిత్రపటము తీసికొనబడినది. ఇవన్నియు జరిగినవరకువాత అన్యక్షు లుపన్యసించి రామలింగతెట్టిగారి నేమను ప్రశంసించిరి. సన్నదు సమర్పింపబడెను. పలువురు వారిని ప్రశంసించుచు సుపన్యసించిరి. తదనంతరము రామలింగతెట్టిగారు జవాబుచెప్పుచు పెద్దల తదయకు పాత్రుడనేగాని ప్రశంసల కనర్హుడనని చెప్పిరి. తరువాత పోతీసువారికి మహామతు లీయబడెను. సభ జయప్రదము గా ముగిసినవని విలేఖరి యొకడు వ్రాయుచున్నాడు.

## వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 7-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	నెల 24 గంటలలో అత్యధిక స్వల్పము	నెల 24 గంటలలో అత్యల్ప స్వల్పము	నెల 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగా పొలిసే పరిమితి మిల్లీమీటరు
గోపాలపురం	75.9	67.0	2.0	10.8	44.98
విశాఖపట్టణము	77.7	71.1	4.82	11.44	87.09
కాకినాడ	77.4	71.9	5.50	13.88	89.09
మచిలీపట్టణము	79.8	72.6	4.18	9.69	41.59
కర్నూలు	74.7	70.8	0.81	3.32	26.81
బళ్లారి	75.5	68.3	0.27	2.43	20.51
కడప	76.4	70.8	0.61	6.43	31.23
నెల్లూరు	80.9	72.8	0.07	15.40	37.99
మద్రాసు	80.8	73.3	0.04	11.67	50.74
కడపూరు	83.8	74.8	2.55	17.46	52.94
నెలము	85.4	72.1	...	4.02	89.80
కోయంబతూరు	85.9	71.7	...	...	22.29
తిరుచనాపల్లి	87.7	75.2	...	5.05	38.18
నాగపట్టణము	85.5	75.4	0.83	18.39	54.98
మధుర	89.2	75.8	0.05	3.16	33.58
పాంబన్	88.8	78.9	...	7.20	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	14.18	28.84
తిరువేండ్రము	82.2	75.8	0.31	10.79	64.51
కొచ్చిన్	82.2	74.7	2.44	12.24	114.51
కాలికట్టు	89.4	76.7	0.14	18.44	117.16
మంగళూరు	86.7	76.8	...	8.85	125.68
పెంసూరు	72.6	64.9	0.21	2.90	85.37
మేర్కాన	77.6	60.9	...	4.49	125.46
కొడైకనూర్	64.4	52.1	0.10	6.66	62.18

ఉత్తరసర్కారు:—వాన సాధారణముగ నున్నది.

కాకినాడ 5.50 అంగుళములు, విశాఖపట్టణము 4.82. బందరు 4.18. గోపాలపురం 2.10.

మబ్బులు దట్టముగా నున్నవి. పగటివేడిమి 6 నుండి 8½ డిగ్రీలు, రాత్రివేడిమి ఉత్తరభాగమున 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలు 0.81 అంగుళములు. కడప 0.61. బళ్లారి 0.27. పగటివేడిమి 12½ నుంచి 14 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో 3½ డిగ్రీలు మోపు.

నెల్లూరుమదరాసులలో రె నుండి 1½ డిగ్రీలుపగటివేడిమి.

గాలి సరిగా లేదు. వానలు యింకను కురియవచ్చును.

ఆర్. ఎస్. సామూయి,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

## 3 వ తిగ్యులేషను చర్య

విచారించుటకు కమిటీనిగోరుట

కే. సి. నియోగిగారు సామ్రాజ్యశాసనసభలో ఉద్యోగ సభ్యులు ఉద్యోగి కేరకులు గూడియుండు ఒక ఉపసంఘమును ఎంగలంప్రెమిలో 1818 కే.వ తిగ్యులేషను ఆచరణయం దుం చుటకు గూర్చి విచారించుటకై నియమింపవలెనని గోరుచు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెద నని నోటీసు బుపిరి. (ఆ.ప్రె)

## ప్రభుత్వపువందులు

సిద్ధా, నవంబరు 6:— సర్ మహమ్మదు హఫీగారికిని భార్యకును కీడింస ప్రభువుగారును భార్యయు నవంబరు 14 వ తేదీన విడిపోయింది దొంగగతున్నారు.

డిల్లీ: నవంబరు 6:— మదరాసు గవర్నరుగారిని భార్యను సన్మానించుటకు వైస్రాయిగారి భవనములో విందు జరిగెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు, సర్ విలియము బర్క్లెయ్, సర్ మహమ్మదు హఫీ భార్య, సరసింహార్య, ఇన్స్పెక్టరు, బ్లాక్లెయ్, ఎ. సి. ఛట్టర్జీ గారు మున్నగువారు విచ్చేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

## మూడవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు—సభ్యులు

సం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు సంఖ్య	నూలుపాడవు	నూలు సంఖ్య
148	కొటగిరి గోపాలరావుగారు	పడమరకృష్ణ	865	2600	53
149	కేట బాపయ్య	"	866	2000	53
150	కందిమళ్ల నాగయ్యస్వామి	"	868	2000	38
151	పెదర్ వెంకటసుబ్బయ్య	"	879	2000	12
152	గరికపాటి బుచ్చిఅప్పయ్యకాస్త్రీ	"	887	2000	10
153	భాస్కర యాశ్వరయ్య	మద్రాసు	* 989	600	46
154	పెన్నుత్తన బాపిరాజు	ప.గోదావరి	963	2112	16
155	కే. కృష్ణమూర్తి	"	982	2000	13
156	జై. మంగయ్య	"	990	2000	17
157	యెం. నరసింహాచార్యులు	"	991	2000	21
158	టి. నరసింహాశర్మ	"	993	2000	19
159	డి. నీలాదిరాజు	"	994	2000	18
160	నాజ్ ఆహమ్మద్	"	998	2200	12
161	దాడు నారాయణరాజు	"	1007	5200	18
162	పి. పేరాజు	"	1009	2000	28
163	పి. లింగయ్య	"	1020	2000	18
164	జి. రామచంద్రరావు	"	1022	2000	16
165	హెచ్. రామరావు	"	1033	2000	26
166	యెం. సుబ్బరాజు	"	1036	2000	30
167	యస్. సత్యనారాయణమూర్తి	"	1053	2500	26
168	పి. సుబ్బారావు	"	1061	2000	32
169	టి. త్రియంకం	"	1062	2000	15
170	యస్. వెంకట్రాసురాజు	"	* 1064	2200	13
171	అనకాపల్లి రామనాయుడు	విశాఖపట్నం	* 1087	8545	12
172	పురిపండా అప్పలస్వామి	"	* 1092	2006	20
173	నివల రామలింగం	"	* 1096	2000	24
174	పాకలపాటి రామచంద్రరాజు	"	1102	2040	17
175	చింతకండి నూర్యనారాయణ	"	1103	1100	16
176	మరింగంటి భట్లారి నరసింహాచార్యులు	"	1108	1600	23
177	కొలా వెంకటసత్యనారాయణ	"	* 1109	400	28
178	* మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహం	"	* 1138	5065	37
179	పాలిశెట్టి వసంతరావు	"	* 1163	2000	48
180	ధర్మల లింగయ్య	"	* 1174	2000	19
181	* సుడిమెట్ల గోదావరిశర్మ	"	1131	4005	24
182	సూరి ఆదిత్యారాయయ్య	కల్వకు	1210	2160	9
183	గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య	"	1211	3440	12
184	దేశభట్ల రంగయ్య	"	1212	2000	13
185	కటికనేని వెంకట్రామారావు	"	1216	2000	22
186	" కల్వకురావు	"	1217	2000	26
187	మహమ్మద్ రంతుల్లాసాహెబు	"	1229	2083	9
188	దర్శి వెంకటసుబ్బయ్య	"	1233	2000	14
189	నాగరాజు పిచ్చిరాజు	"	1235	2000	11
190	పూండ్ల చినసుబ్బరామిరెడ్డి	"	1244	1600	14
191	కొత్తపాటి సుబ్రహ్మణ్యం	"	1277	2000	11
192	షేక్ ఖాజామోదీను	"	1311	2000	14
193	టి. కే. నరసింహాచార్యులు	చిత్తూరు	1348	2000	23
194	యస్. శ్రీరాములు	"	1319	2040	34
195	వి. లక్ష్మణాచారి	"	1321	1872	19
196	యమ్. శ్రీనివాసాచారి	"	1322	1960	20
197	క. రాజగోపాలాచారి	"	1323	2040	19
198	కొండ రామకృష్ణయ్యకెట్టి	"	1324	2115	22
199	పి. యస్. రామానుజాచారి	"	1325	2000	12
200	వి. యం. అంజల్లాసాహెబు	"	1326	1680	13
201	కె. శర్వా తమచార్యులు	"	1327	2046	23
202	గూ. ఉడయశర్మయ్య	"	1329	2040	21
203	రామకృష్ణకాస్త్రీ	"	1330	2400	25
204	పి. సుబ్బరాయకెట్టి	"	1331	2000	16
205	మా. రంగారావుయ్య	"	1332	2040	9
206	కొండ శివయ్యకెట్టి	"	1333	1440	14
207	టి. సుబ్బన్నకెట్టి	"	1339	2040	18
208	ఆర్. విశ్వనాథయ్య	"	1344	2100	40
209	సి. వి. రంగయ్యకెట్టి	"	1346	2520	12
210	పి. శంకరమూర్తి	"	1352	1800	21
211	వేమన వెంకటచలంనాయుడు	"	1355	1800	10
212	వారణాసి తిమ్మారెడ్డి	"	* 1356	2340	14
213	* కప్పగంతుల రామేశం	గంజాం	1374	6626	11
214	మద్దుల వెంకటగిరిరావు	గుంటూరు	1417	2000	44
215	* మంతెన నర్సరాజు	"	* 1418	1800	10
216	పెనుమత్త శివరామరాజు	"	1423	4240	17
217	గంధం నాగేశ్వరరావు	"	1430	2020	14
218	నల్లభాసేని వెంకట్రావుకాదరి	ప.కృష్ణ	1444	1200	27
219	శ్రీమతి రాణికోటిగిరి నూరమ్మ	"	1445	2000	30
220	మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య	గోదావరి	1448	533	18
221	టి. ఆనంతవల్లభనాథయ్య	చిత్తూరు	1459	2250	17

శాకపురం, నవంబరు ౮:— నాగపురం సెషన్సు జడ్జి గారు నేడు మహారాష్ట్ర పత్రికా సంపాదకుడు ఓగేలుగారు తన పై శిక్ష లోలగింపుమని పెట్టిన అపీలునందు తీర్పు చెప్పిరి. రా. సా. నింబాకరు, తానీట్టరుడు చిన్నతరగతి టిక్కెట్టు కొని 1 వ తరగతిలో ప్రయాణము చేసె ననియు, అయిన నేనిహితు దగు అమల్లబారు అవమానము కలుగకుండ ఎక్కువ చార్జీని చెల్లించి ననియు మహారాష్ట్ర పత్రికాయందు ప్రకటించుటచే నింబా కరుగారు మాననష్టపు దావా దెచ్చిరి. క్రిందికోర్టులో పత్రికా సంపాదకునిపై శిక్ష విధించిరి. అపీలుదారుడు తనకేసు ఫరిగా రుజువు జేసికొనలేదను కారణముచే అపీలు త్రోసివేసి శిక్షను భాయపరిచెను. అపీలుదారుడు ముందు చేసిన అవమానమునకు లోడుగా కేసు విచారణసమయమున క్రాసుపరీక్షయందు మరి కొన్ని విషయములను బయటపెట్టి ఫిర్యాదీకి గౌరవహాని కలిగించెనని జడ్జిగారు తీర్పులో చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

## మదరాసు శాసనసభ

### అనధికార సభ్యుల తీర్మానములు

మదరాసు శాసనసభ 12 తేదీనుంచి మూడు వారములు జరిగినవి. ఇందులో రెండుదినములు అనధికార సభ్యుల కార్యక్రమమునుండి.

#### చట్టములు

మదరాసు లోకల్ బోర్డుల యాక్టు సవరణ బిల్లును, ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు ప్రతిపాదించును.

మదరాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల ఆక్టు సవరణ చట్టమును పి. కె. ఎస్. ఎ. ఆర్జునాచారిగారు ప్రతిపాదించును.

#### తీర్మానములు

ఈ క్రింది సభ్యుల తీర్మానములపై తీర్మానములు తెలుతు.

మల్లేశ్వగారు:— జిల్లారి పశ్చిమ తాలూకాలోని శివులపల్లి గ్రామము.

సాల్వానాగారు:— మలబారు, దక్షిణ కెనరాలందు శివుల తిరిగి యిచ్చివేయుట.

ముత్తయ్య మొదలియ్యగారు:— తిరువూరు జిల్లాలో అన్ని రకముల భూములకు శివుల తీర్మానములు.

డాక్టర్ పి. నరేంద్రమొదలియ్యగారు:— ఇలాఫత్ సంరంభమున పనిచేసినందున వేతనముల తీసివేసినవారికి వేతనముల తిరిగి యిచ్చుట.

నారాయణస్వామి పిళ్లగారు:— తిరుచినాపల్లి జిల్లాలో ఒండుజిల్లాలవేసిన ఫలముల బాగుచేయుట.

రామేశ్వరరావుగారు:— అన్నాంకు వలసపోవుటనాపుట.

కోటిరెడ్డిగారు:— శాసనసభ్యులగుటకు స్త్రీపురుష భేదముల పాటించవలయుట.

రాజప్పగారు:— దక్షిణ కెనరాలో శివుల తిరిగి యిచ్చివేయుట.

సామి వెంకటాచలం తెట్టిగారు:— తుంగభద్ర ప్రాంత క్రిందనున్న భూములపై పెంచుట.

శ్రీనివాసరావుగారు:— కర్నూలు జిల్లాలో జలశక్తి స్థానముల వృద్ధిపరచుట.

ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు:— ల్యాండు రివిన్యూ బిల్లు ప్రవేశపెట్టుట.

రామస్వామి మొదలియ్యగారు:— చెంగల్పట్టణం దక్షిణబాబుపై పంపినకట్టుట.

మార్తాండం పిళ్లగారు:— శత్రువులకు సలహావిచ్చుటకు సలహాసంఘముల నియమించుట.

సేతు రత్నమయ్యగారు:— తిరుచినాపల్లి జిల్లాలో సెటిల్ మెంటు స్క్రీము ప్రస్తుతమాపుట.

అబ్బాస్ ఆలీగారు:— మహమ్మదీయులకు 100 కి 25 ఉద్యోగముల నిచ్చుతీరుట.

వెంకటరమణయ్యగారు:— పంటలకు పురుగు తెగులకు సంబంధించిన చట్టమునందు దూషిచెట్టులను గూర్చినది తీసివేయుటను విచారించుటకొక సంఘమును నియమించుట.

రామలింగ తెట్టిగారు:— మద్యపాలనా విధానమును మార్చి మత్తుపదార్థముల ఖర్చుతగ్గించి త్వరలో మత్తుపదార్థముల పూర్తిగా నిషేధించుట.

కృష్ణనాయక్ గారు:— మలబారులో వరిపంట నభివృద్ధిచేయుట కొక క్షేత్రము వేర్పరచుట.

రామలింగ తెట్టిగారు:— మాపిశాకిరుగుబాటునందు బండిచేయబడినవారిని వదిలివేయుట.

అబ్దుల్ హక్ గారు:— వక్ఫునుస్థుల సరయుటకొక సంఘము నియమించుట.

రంగచంద్రమల్లాగారు:— స్థానిక సంఘములు కార్యక్రమము చేశభావలందు జరుపుట.

వెల్లింగిరి గౌండ్ గారు:— కల్లుదుకాణపు ఘాటల విధానము.

బి. దాస్ గారు:— ఎక్సిక్యూటివ్ ఆధికారముపై పన్ను వేయుట.

నరసింహాచార్యులుగారు:— కడప జిల్లాలో యిరిగేషన్ అవకాశముల సరయుటకు సంఘము నియమించుట.

విజయరావు మొదలియ్యగారు:— నార్మల్ కార్మికుల జిల్లాలో సప్లయకాలువను బాగుచేయుట.

అర్. శ్రీనివాసయ్యగారు:— నాగేశ్వర ఆస్థాన మొదల సరయుట కొకకమిటీని నియమించుట.

సత్యమూర్తిగారు:— గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ కోడ్ లో కాన్వెన్ షన్ చేయుట.

పాణ్డిగారు:— సాతు కనరాజ్రిప్టిటలో పన్నుల తిరిగి యిచ్చుట.

గోపాలమొనగారు:— లోకల్ బోర్డు సర్వీసుకు ఆర్డర్ తీసు.

#### క్రోత్తవిలులు

కె. ప్రభాకరతంపకగారు:— తారానడ్ మేనేజ్ మెంటు బిల్లును చిదంబర నాథార్ గారు తుత్తికారక్ ఫోర్మ్యుల స్వయాత్తు సవరణబిల్లును ఉపపాదించును.

తార్ వడ్ మేనేజ్ మెంటు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు దేశములు

ఈ బిల్లు కాన్వెన్ (కుటుంబాధికారియగు యజమాని) యొక్క ఆధికారములను నిర్ణయించుటకు తార్ వడ్ (కుటుంబ ఆస్తిని సరిగా మేనేజ్ చేయుటకు ప్రవేశపెట్టుబడినది.

తార్ వడ్ విధానము మొదట సహకారకేసులపై నాథార్ రవడియం దేవు. కుటుంబములోనివారందరూ కుటుంబము యొక్క కేసును కేటోవిధముగా పాటించడెవారు.

కాని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు విద్యయను స్వార్థమును హెచ్చించి వ్యక్తి అభివృద్ధి నే గమ్యముగా పెట్టకొని సహకారకేసుల పాటించేసినవి. పరస్పర ద్వేషము హెచ్చినది. వ్యక్తివికాసము వ్యక్తి ఆధికారము పెరిగినది. కారక్ వాన్ వై నాథార్ రవడు అనాందరు వాస్సు (యజమాని ఆధికారమునందున్న తదితరులు) స్థితిదుర్భరముగా నున్నది. వారు నిస్సహాయులగు న్నారు. యజమానిని కోర్టులకెక్కించి న్యాయముగా నుండునట్లు చేయుటసాధ్యముకాదు. ఇదివరకెంతో వృద్ధిలోవున్న కొన్ని కుటుంబముల ఆస్తులపై కానిలేకుండా చేయబడినవి. ఈ విధానము యిటీవలనే కొచ్చిన్ తిరువానూర్కు ప్రభుత్వమువారిచే వారిపాలనపుందు మార్చబడినవి.

ఆగ్రిచ్చిక్ వారి నిబంధనలందు కొన్ని యాబిల్లులో గూడ గలవు. మలబారువారందరూ కుటుంబాస్తిని పంచుకొనుటకు కోరుచున్నారు. ఇదివరకేటిట్టిట్లు ఒకటి రెండుసార్లు వచ్చిపోయినవి. కాని, అలాగే రోళ్ళు కొనలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులకు తగినట్లు యాబిల్లునందు నిబంధన లేర్పరచబడి తార్ వడ్ పంచుకొనుటకు హక్కులు నిరూపించబడినవి.

ఈ బిల్లు యొక్క స్వరూపము మొదటి భాగమున నిర్వచించబడినది. రెండవ భాగమున తార్ వడ్ దానిని విచ్చించు సభ కారములు దానియొక్క వివరములు కలవు. మూడవ భాగమున కారనవాన్ కుండవలసిన హక్కులు 4 వ భాగమున అనాంబిర వాసులకుండవలసిన హక్కులు తెలుపబడినవి.

తుత్తికారక్ ఫోర్మ్యులను ఆకు సవరణచట్టము యొక్క ఉద్దేశములు.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలల జమా ఖర్చు వివరం

జమ ఖర్చు  
డి 8-8-1924 నెలం కేటికి చితానిల్య 108.18.8  
పాటలచందాలనసూలు 16.0.0

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యాక్టు ప్రకారము తుత్తికారక్ చాంబక్ ఆఫ్ కామర్స్ గా ఒక్కడానికే వర్తించుచున్నది. కాని మూడు చాంబర్లు కలవు. 1 ఇండియన్, 1 యూరోపియన్, 1 బిటిని గూడ కలిపి యాక్టునందున్న పదముల మార్పులయే యాబిల్లు యొక్క ఉద్దేశమైయున్నది.

పురజాతీయోపసంఘము విజయనగరం 1924 సం॥ సెప్టెంబరు అక్టోబరు నెలల తాలూకా కాంగ్రెసు

అదాయ వ్యయపట్టిక ఆదాయము

రు ఆ పై  
ఆగస్టు నెలఖర్చు చితానిల్య 806 1 1/2  
,, కోశాధికారివద్ద నిల్వ 200 9 8

జట్టలు అమ్మకం 491 4 4 1/2  
ఖర్చర్ నిధి 26 4 9  
కాంగ్రెసు సంఘమునుండి 48 0 0

1072 8 0

వ్యయము

స్పెన్సింగు అందు వీరింగువారికి అడ్వాన్సు 30 0 0  
కాంగ్రెసు సంఘమునకు 115 12 0

నూలుబట్ట మొదలగునవి కొనుబడి 408 14 1/2  
అనావృత్తులు 67 8 6

ఈ నెల అక్టోబరు నెలఖర్చుకు కోశాధికారివద్ద నిల్వ 50 9 8  
చితా నిల్వ 899 11 10

1072 8 10

పురజాతీయోపసంఘము విజయనగరం 1924 సం॥ సెప్టెంబరు అక్టోబరు నెలల తాలూకా కాంగ్రెసు

అదాయ వ్యయపట్టిక ఆదాయము

రు ఆ పై  
ఆగస్టు నెలఖర్చు చితానిల్య 0 9 9  
సభ్యుల చందాలు 0 8 0

నెలవారీ చందాలు 50 8 0  
ఖర్చర్ చితానుండి 115 12 0

కార్యసానము 16 0 0  
యింటి అద్దెనసూలు 10. 0 0  
డెలిగేట్స్ ఫీజు 6.0.0

182 12 9

వ్యయము

ఖర్చుచితాకు తీర్చినది 48 0 0  
కలి నలి శీతం (వ్యవహార) 40 0 0

కలి నలి యింటి అద్దెనుజరూ 10 0 0  
యింటి అద్దె 20 0 0

బలి పాలి శీతం (హకరు) 24 0 0  
నవుఖరు శీతం 12 0 0

తపాలా 2 4 0  
ప్రచరణ 5 0 0

జాతీయ పాఠశాలనుండి సామగ్రి తెచ్చుటకు బండి అద్దె 0 9 0  
చిల్లర ఖర్చు 8 14 9

జిల్లావార్షిక డెలిగేట్స్ ఫీజు తాలూకా 6 0 0  
సి. ఆర్. నాయుడుగారు వచ్చినపుడు అయిన ఖర్చు 2 8 6

ఆంగ్లరాష్ట్ర ఖర్చు బోర్డువార్షిక 1 12 0  
నూలుపంపినందుకు అయిన ఖర్చు 0 1 0

చితానిల్య 182 12 9

కులబరిగె నర్సింగరావు కార్యసానపు వ్యవహార.

కోథ-బంగారు-గారడి

పినిటి పాపారావుగారు, దుమ్మెగూడం:— ఒక ప్రత్యేక ముఖ్యమున అనేక సంవత్సరములనుండి కడుపునొప్పితో బాధపడుచుండెను. అనేక మందులను వాడి ప్రయోజనము లేక పోయెను. కడపట తమలోగ్రయొకబుడ్డి నువయోగినిచిగనే గారడివిద్యమాదిరిగ ఆమెకు యందుకున్న రుగ్మతన్నియు, అత్యధుత్వముగ కుడిచెను. ఈ లోగ్రను వాడుచుటకు వాకు నూలు ధోళిక లేదు. ఒక బుడ్డిలోగ్ర యెత్తుబంగారు యిచ్చినను దీనివల చాలని నేనుచెప్పగలను.

“కేసరి కుటీరం” ఆయుర్వేద ఓషధిబోధకశాల, యెమ్మిగూడం, మద్రాసు.

జ్వరహరి

సీనా 1-3 నెల 0-12-0. వి. పి. పజా 1-2-0  
జ్వరహరి అంబునాథులు శేషం శిష్యుల దివ్య జ్వరహరి.

జ్వరహరి అంబునాథులు శేషం శిష్యుల దివ్య జ్వరహరి. జ్వరహరి అంబునాథులు శేషం శిష్యుల దివ్య జ్వరహరి. జ్వరహరి అంబునాథులు శేషం శిష్యుల దివ్య జ్వరహరి.



# వృత్తాంతలేఖలు

చిత్రారు

(ఒకవిలేఖరి)

నవంబరు 4:— శ్రీమత్సరమహాసంకీర్తన ప్రబంధమునంద యోగింద్ర సరస్వతీస్వామిలవారు మాయూరివారి ప్రాథమిక సంకీర్తించి, ప్రథమమున “యతిసేవమహానుభావము” యను విషయమును గురించి యెల్లారు ప్రాయము ప్రజాతాపర ధ్యానధారణములను అష్టాంగయోగముల సభ్యునించి మహాకష్టముతో యతి శ్రమలు పొందు బ్రహ్మైక్యమును బడయుటకు సులభమైన పాము మార్గములను తుదిసేవచేతనే పొందవచ్చునని అతివిశేషముగా బుద్ధుల ప్రమాణ్యవాక్కులను, సృష్ట్యుదాహరణములతోడ సుపన్యసింపిరి. రెండవవాడు ధర్మాధర్మయుక్త గుహాభ్యాసపూర్వక “గర్వత్రయ భంగం” బను పారిక భారూపమున సంకీర్త యుక్తముగ ప్రసంగించిరి. పురజనలందరు అత్యంత సంతోషులైరి.

పిడుగుపడుట

పెంకటగిరి బుద్ధులలో ఇంద్రమహాలై పిడుగుపడి సై యంత్రమునాద్రమ బొందవడి, కండక్టరుమ్యాగ్నట్టు మూలమున భూవిలోనికి వెల్లిపొయెను. భూవినిన కుతకుతయని యాడికి పొయెను.

## విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

నెల్లిమర్ల, బిన్నెకంపెనీ జూటుమిల్లు సమైక్యమున నవంబరు 3:— మాజిల్లాలోనున్న గొప్పమిల్లు యిదివరకు రెండేండ్లనుండి మేనేజర్లకు మాలీలకు వివిధమైన వివాదాలు కలుపడ గడచెను. కాని మొన్న 29-10-24 న ఒకచిట్టు తేట ప్రిం చెను. నేతగాండ్రలో నొకడు మలమాత్ర నిష్కర్తవల్లి కా లవశాస్త్రు నాలునిమమము లాలస్యముచేసెను. వెంటనే నేతగాం ద్రవాది యధికారి యతనిపనికి బరతరపు చెప్పెను. ఇంతటి యన్యాయము ఇవాళ్ల అతనికి రేపు మరొకనికి జరుగును మన లకు నటిపకువులకింద కట్టివేసితిరేయని యాగ్రహించి వెంటనే సుమారు 800 మంది నేతగాండ్రందరు పని మానిరి. ఇంత లో మిల్లు మేనేజరువచ్చి ఆయధికారిని మందలించి పీరిని పనిలోనికి వెళ్లమనెను. శుక్రవారం నాగవత్తి. అందులో మాండ్రుల కారోజు పట్టింపుగలది. మేనేజర్లు శుక్రవారం శలవు మానివేసి శనివారం ఇస్తామనిరి. మొదట తేలిపనతి మరొకటి పెట్టిరి. కూలీ యోకారణచేతైన రోజుపనిమానిన, ఇదివరకు వచ్చిన కూలీల రోజుకు 5 ఆణాల చొప్పున జరిమానా వేయు చురట. ఇంకను వారియొక్క 6 మాసముల బోనసు ఇవ్వరట. వచ్చే జనవరినుండి కూలీలు 12 గంటలు పనిచేయవలసినవని ఉ త్తరువు వచ్చెనట. ఈ కారణములచే లక్ష్మీవారంనుండి నేజపని వాండ్రు సమైక్యముచేసి పని మానిరి. పేరు తేనిది మిగిలినవ్యా పారముండదు. కావున కంపెనీవారు, పని చేస్తామని అన్నప్పటికి ఉన్న కూలీలను, సుమస్తాలకుడ పనికి రానివని చెప్పిరి. 2 తేది ఆదివారం సాయంత్రంవరకు ఢిల్లీ ఇది. సోమవారంప్రా థమ పోలీసువారు కొందరు ఈవిషయమై నెల్లిమర్ల తేలియ వచ్చినది.

శ్రీయత వెంకట్రామను ఏ. సి. యస్. గారు

మానవుల కల్పయగారైన శ్రీయత వెంకట్రామనుగారు గుండుబెట్టుకుండి చాలమట్టు బలము కైంది. ఇప్పుడు ఆరోగ్యముగా నున్నవారై సంతోషించుచును. ఈవిషయమైన తేనులో మీపాల సన్యాసయ్య, జగన్నాథరావుగార్లు, మొదలగువారిని మదురను విశాఖపట్నంలో ఆరెట్టుచేసిరి. విశాఖపట్నం కరె క్టురుగారు ప్రారంభించారని వేరు.

మ్యునిసిపలు ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నికలు

ఇదివరకు పాస్యక్షుపనవిలోనుండిన శ్రీయత బహుమతి అభ్యయ్యగారు పోటీ ఏమాత్రము కలగడగనే తిరిగి ఆవదవికి ఎన్నికైనాడనిరి. పేరు కడుక్రమితో మ్యునిసిపాలిటీ విషయమై పనిచేయుచున్నారు.

## కాకినాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రభుత్వవిభాగం నాననములు

సంపూర్ణస్వరాజ్యస్థాపనము కావలెను.

కాకినాడ, నవంబరు 3:— వంగరాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వమువారు ప్రయోగించిన నిర్బంధకాసనములనుబట్టి కాం గ్రేసు యాజమాన్యమున ఇక్కడ పురమంజీర మైదానమున నిన్న సాయంత్రము పెద్ద బహిరంగసభ జరిపబడెను. అను లాపురము వాస్తవ్యులును అంధరాష్ట్ర కాంగ్రేసుసభ్యులను అను క్రియత కూచించుచి గవరాజుగారు ఆగ్రాసవాధిపతిగ నుండెను. సభకు పూర్వమును సభజరుగుచుండగను రాట్టులుల పై నూలుతీయబడి ప్రజాప్రబోధము గావించబడెను. రాష్ట్రీ యసంఘ యాజ్ఞానుసారము ప్రతివారమును యిట్లు నూలు తీయు ప్రజాప్రబోధము కావించబడుచున్నది. ఇందువల్ల ప్రయోజనము కన్పించుచున్నది. కొందఱు క్రొత్తవారు నూలు తీయుట మొదలిడుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు

చక్కని ప్రారంభోపన్యాసముచేసి యీ నిర్బంధ కాసనములు కాసన నిర్మాణసంఘమునుతీసి తీసికొనకుండ చేయట ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశత్వము తెలియజేయుచున్నదనియు, ఇర్వింగ్మున ఇంగ్లండులో చేయరనియు, ఈ కాసనములు ఆకాశ్రియములనియు న్యాయ (ధర్మ) విషయములనియు, ప్రభుత్వమునందు ఆశలు పెట్టుకొన్నవారును స్వలాభములనుగాక యావద్భారతదేశమును యీ ఆర్థిక న్యాయ అనుచితములనియు భర్తవరులనులనియు చెప్పుచున్నవనియు, ప్రజలందు విశ్వాసము ప్రతి ప్రభుత్వమును వడ కించిస్తే కలిగినప్పుడెల్లను యిట్టి నిర్బంధవిధానము పెట్టబడుచున్నదనియు, స్వరాజ్యపాపి దృఢమై బలరమై ప్రభుత్వ యిష్టానుసారము చేయించువకుండ జేయుటచేత ఆ పాపిని అణచివేయుటకై యిట్టి నిరంకుశత్వ తీసికొనబడినదనియు అభిప్రాయమును చెప్పిరి. ఈ క్రింది

తీర్మానము

సభవారీచే సంకీర్తించబడెను. “బంగారా రాష్ట్రములో మాతనముగా నమలులో పెట్టబడిన 1818 సం॥ పు 3 న రిగ్యులేషను, 1924 సం॥ పు 2 వ ఆర్డినెన్సు నిర్బంధకాసనములు ఆ క్రమములనియు ధర్మ విరుద్ధములనియు, కేవలము స్వరాజ్య పాపి వారిని ఆణచివేయుటకు చేయబడుచున్న ప్రభుత్వప్రయత్నము లనియు; దౌర్జన్యపుపద్ధతులందు విశ్వాసముగల రహస్యపుట బ్రంధములను అంతరించేయవలెననియు, సంపూర్ణ స్వరాజ్య సుస్థాపనయే దౌర్జన్యసహితపద్ధతులను మాపుచేయుటకు సాధనమనియు, అట్టిస్వరాజ్యస్థాపనకు భారతదేశములోని అన్ని రాజకీయపార్టీలవారును మతములవారును విశ్వాసముకలిగి యావచ్చి కీ వినియోగించవలయుననియు యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును స్పీడరు శ్రీయత వెటూరి కృష్ణబ్రహ్మముగారు ఉపపాదించుచు దేశములో దౌర్జన్యపద్ధతులు కుట్రకారులు ఉండుటకు కారణము ప్రభుత్వము ఉదారభావను చూపింపక ప్రజాశత్రుముల లెక్కచేయక యినుపపెట్టితాళము కింగిమగిని ప్రతిదౌర్జన్యపు నిర్బంధవిధానముప్రయోగించుట ఆయియున్నదనియు, అట్టినిర్బంధమున ప్రజలదౌర్జన్యము మరింత పెచ్చుపెరుగును గాని ప్రభుత్వమును సత్వలముగా కూర్చుండనివ్వరు. ప్రభుత్వమునకు మరింత గందరగోళము కల్గించుట కుట్రసించుననియు, బహిరంగవిచారణములేకుండు నట్టిఅనుమానమునిద అనూయంకు శాంతిపరులను నిర్బంధించి రహస్యవిచారణచేయుటవలన ప్రజలు యిట్టి నిరంకుశ ప్రభుత్వముకింద యీ దేశములో కాపురము చేయవలెననియు, యీ కాసనములు ఆక్రమములు అత్యంతరములనియు తమ అభిప్రాయముని చెప్పిరి.

శ్రీయత లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు “నేనును స్వరాజ్యపాపి వారిని అణచివేయుటకు చేయబడుచున్న ప్రభుత్వపు ప్రయత్నములనియు” అనువాక్యము తీర్మానమునందు ముఖ్యముగా నుండవలెననియు, యీ నిర్బంధకాసనములు ప్రత్యేకముగా స్వరాజ్యపాపియొక్క విశ్వాసమునకును ప్రభుత్వమును నిరంకుశచేయుటకును చూచియే వాడెనై యీ కాసనములు యి

## హిందూయువతీ శరణాలయము

ఈ శరణాలయోద్దేశములు

1. శేషస్మృతికిగా నెన్నబడిన బాలికలనుద్దగదీసి వారికి బాగుపడు మార్గముల జూపుట. 2. ఆ బాలికలకు ధనము మంచి విధముల నార్జించు శక్తి కలిగించుట. 3. అందుకొరకు వారికి నూలువడుకుట-నేత-వైద్యము మొదలగువిషయముల నెర్పట. 4. ఈ యేనాథలస్థితిని బాగుచేయుటకు ప్రజాభిప్రాయమును మేల్కొల్పుట. 5. ఈశరణాలయోద్ద్యమనుప్రచురించుటకై పక్షపాతిక నొకదానిని నిర్వహించుట.

హిందూయువతీ శరణాలయముయొక్క చట్టములు

1. ఈ సంఘముయొక్క పేరు “హిందూయువతీ శరణాలయము, 2. హిందూయువతీ శరణాలయము యొక పాత కాలను పోషించును. 3. దీనికి సహాయము చేయుచున్నవారుగా విశేషించబడెదరు.

1. యాచితీసభ్యులు:— ఈశరణాలయ 100 రూపాయల వందా యివ్వవలయును.

2. సామాన్యసభ్యులు:— ఈ శరణాలయ సంవత్సరమునకు 10 రూపాయలుగాని లేక నెలయొక్కటికి 1 రూపాయ గాని యివ్వవచ్చును.

3. స్త్రీలు పురుషులుగూడ సహాయముచేతరణాలయమునకు సభ్యులుగా నుండవచ్చును. 4. హిందూయువతీ శరణాలయపు సభ్యులకు “హిందూయువతీ” యను తెలుగు పక్షపాతిక నుచితముగా పంపబడును. ఈ శరణాలయమున ఆరోగ్యమార్గములను వైద్యవిద్యను నేర్పునమందు బాలికలు అప్పడవచ్చును ఈ సభ్యులయొద్దకువచ్చి ఆరోగ్యమార్గములను, వైద్యవిషయములను బోధించుచుందురు. 5. ఈ పాతకాలలో వేళ్ళకులపున్నతీ తయారుచేయబడుచున్న శేరసవ్వులు. 2. 15 సం॥ల లోబడినవారు శేరసవ్వులనుని కొనుగొని వారిపెద్ద వారినుండి యనుజ్ఞపత్రము నొకదానిని చూపవలెను. 6. పాతకాలలో చేరిన పిల్లలు పాతకాలాధికారు లేర్పరచియుండు చట్టములను నిబంధనలు దాటి నడువరాదు.

నెం2, మంటపంకోడ్లు } గుం॥యామినీపూర్ణతీలకమ్మ  
తీలుచాకం, మద్రాసు. } శరణాలయస్థాపకులు.

## బొర్డుపాఠశాల, మచిలీపట్నం

(నెల్లూరు తాలూకా)

వై విద్యాలయముయొక్క ప్రథమశాశ్వతమహోత్సవము తే 24-10-24 ది కారణంతరమువలన జరిగియుండజేయ. తే 9-11-24 ది ఆవారము సాయంత్రము 2 గంటల 15 నిమిషము కు ఏతే విద్యాలయముయొక్క భవనమున జరుపబడును. నెల్లూరు తాలూకాలోని ప్రెసిడెంటుగారగు మరాఠాశ్రీ. కామటూరిలింగారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహింతురు. గూడూరు రేంజిపాఠశాలల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగారగు మ-కా-రా-శ్రీ వ. మధ్య శాఖరెడ్డిగారు “ఉపాధ్యాయుల ధర్మము, గ్రామస్థుల బాధ్యత” అను విషయమును గురించి యుపన్యసింతురు. మ-కా-రా-శ్రీ గునుపాటి యేనాదిరెడ్డిగారు, సభాకార్య క్రమమందు పాల్గొనవచ్చుట మొనర్చిరి. నాటిదినము పాఠశాల విద్యార్థులచే “ప్రహర” నాటకములోని కొన్ని భక్తికరరంగములు ప్రవర్తించబడును. ప్రజాకోపాధ్యాయుడు.

పుట్టింపబడినవనియు, వంగరాష్ట్రముంతట జీతములు స్వరాజ్యపాపి వారు కొందరు నిర్బంధించుటకులేత ప్రభుత్వమెబారిటియొక్కవై అట్టిమెబారిటితో వ్యాసుచేయవలెననియు యొకను యితరకాసనములు తమయిష్టమువచ్చినట్లుగా చేసి కొనబడును యీనిర్బంధ విధానము పెట్టబడినవనియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యపాపి వారు సంవత్సరమున కారొప్పలేమనులోనుశాసనసభలోను చేసినదియు ప్రాకాసు రహస్యమొదలగు దేశవర్తనలందల నెల్లుయిట్టినిర్బంధముల నిరంకుశముగా జేయవలసినను చెప్పిరి. ఈకాసనములు ఆక్రమములు ఆకాశ్రియములు ఇచ్చెప్పిరి.

మహ్మద్ సలాహ్ షేక్ సాహెబు గారు తీర్మానమును ఉద్ఘాటనలో బలపరచిరి.

(శ్రీయత బలము సాంబమ్మగారు)

తీర్మానమును తీవ్రముగబలపరచుచు దౌర్జన్యపాపిత్వ ప్రాశస్త్యము చెప్పుచు ప్రస్తుతకాలములో శాంతిసభ్యులు కిప్పజేటుపడ్డటులవల్ల స్వరాజ్యము చేతకాంక కలుగకరవనియు దేశములో కుట్రకారులు కుట్రులప్రజల దౌర్జన్యము పోవలనై సంపూర్ణ స్వరాజ్య స్థాపనము కావలెననియు చెప్పిరి.

సభి మరవాన్సునులతో ముగిసెను.

# అష్టతాంజనము

శిరోవేదన మాత్రము

20 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, ఒంటి తల నొప్పి వెంటనే బోవును.

నుఖభోగి మాత్రము

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0

బలమును ధాతువునకు యూనానియైత్యు దీనిని విశేషముగా వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

రోమహరి డబ్బు 1-కి రు. 0-8-0

ఈ ధన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములయందు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు తెక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అన్నునా జవము దీపో, ముదరాసు - బొంబాయి.

Now Ready for Sale :

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

## THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra.

AS FEW TESTIMONIAL.

**The British Export Gazette, London:**—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffi.

**The British Printer, London.**

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

**Ceylon Daily News, Colombo.**

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

**The Hindu, Madras.**

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

**The Servant, Calcutta.**

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

**Madras Mail, Madras.**

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

**Indian Daily News, Calcutta.**

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy

**The Bombay Chronicle, Bombay.**

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

**Ceylon Observer, Colombo.**

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

**The Statesman, Calcutta.**

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

**The Modern Review, Calcutta.**

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

**The Industry, Calcutta.**

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

**THE BUSINESS DIRECTORY Co.,**

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

Printed and Published by K. Nageswari Rao Editor, Andhrapatrika, Power, Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street, MADRAS.

మనోరంజితము

సెంటులకన్నిటికిరాజు



ఇది అనేకవిధములైన పుష్పములచే తయారుచేయబడి, మిక్కిలి అందమైన బుడ్డితో నుంచబడియున్నది. దీనిని చేతి రమాలయ కొన్ని చుక్కలు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును.

1 బొట్ట బుడ్డి 1 కి రు. 2.0-0

1 ద్రాసు బుడ్డి 1 కి రు. 0.12-0

½ " " రు. 0.8-0

అడ్రసు:—కక్కా-అందుకో

తలపెట్టె నెం. 245 మదరాసు.

నిష్పత్తిపాతయగు ఇంగ్లీషు

వెద్యురాలు

ఆశ్చర్యమైన గుణము

డాక్టర్ అన్న తామస్ అమ్మగారు తిరునల్వేలి:— ఇంగ్లీషు బొంబాయిలలో గుణములేనందున తమ "లోడ్" ను నా సోదరికినాడితిని. ఆమెను ఆశ్చర్యమైన గుణమునిచ్చినందుకు సంతోషించుచున్నాను. ఇకమీదట ఈ బొంబాయి నాలోగు లకునాడెను. ఈ బొంబాయివలన క్రిందివిషయము వ్రాయ వలసినది.

"కేసరీ కుటీరం"

ఆయుర్వేద ఓషధీబొంబాయి, యెగ్గూరు, మద్రాసు.

రెడ్డిరాణి

సచ్చిత్రపాపత్ర

సంగర చందారు 3

మత, సాంఘిక, న్యాయసాంఘిక విద్యావిషయములు చర్చించబడును.

వారకాంత (నాటకము) విలులయ్య, విజయలయ్య

అద్భుతచర్యలు, దీనివల్లన చదివితీరవలయును. వెల ఆ 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్నవల) వెల ఆ 12

గర్వభంగము (గర్వం, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల ఆ 10

వాసంధి (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10

అందానామసంగ్రహము (సమీక) వెల ఆ 4

రెడ్డిబదర్లు రాయనరము, నోదావరిజిల్లా.

కర్తవ్యాలహరి

వెల నీ 1-కి ఆ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిబొట, చెవిమండి చిమ్మికారకుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును. దీనిని బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమ్మకాంజనము దీపో,

మదరాసు - బొంబాయి